

วารสารความร่วมมือกับต่างประเทศ กระทรวงศึกษาธิการ

THE BULLETIN ON INTERNATIONAL COOPERATION OF THE MINISTRY OF EDUCATION

ISSN 1686-0748

ครบ ๒๐๐ ปี แห่งการพระบรมราชสมภพ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๔๗
พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

ปกหน้า : พระบรมฉายาลักษณ์

พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

ได้รับความอนุเคราะห์จาก : นิตยสารศิลปวัฒนธรรม

บริษัท มติชน จำกัด (มหาชน)

ข้อเขียนหรือบทความใดๆ ที่นำลงพิมพ์ในวารสารฉบับนี้เป็นความคิดเห็นเฉพาะตัวของผู้เขียน กองบรรณาธิการวารสารความร่วมมือกับต่างประเทศของกระทรวงศึกษาธิการไม่จำเป็นต้องเห็นด้วยเสมอไป

Articles and opinions expressed in this bulletin are those of the writers and do not necessarily reflect the views of this bulletin.

วารสารความร่วมมือกับต่างประเทศ ของกระทรวงศึกษาธิการ

ปีที่ 2 ฉบับที่ 1 เดือนตุลาคม - ธันวาคม 2547

สารบัญ CONTENTS

จากบรรณาธิการ From the editor	หน้าพิเศษ Special Page
การประกาศยกย่องบุคคลและเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ของยูเนสโก Anniversaries of Great Personalities and Historic Events	1
งานเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ในโอกาสที่วันพระราชสมภพ ครบ 200 ปี His Majesty King Mongkut's 200th Birthday Anniversary.	4
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเยือนสาธารณรัฐประชาชนจีน The Minister of Education Visits the People's Republic of China	8
Education Forum for Asia ณ กรุงปักกิ่ง สาธารณรัฐประชาชนจีน	16
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเยือนโมร็อกโก The Minister of Education Visits Morocco	23
ติดตามผลนักเรียนทุนโครงการ 1 อำเภอ 1 ทุน ณ ประเทศฝรั่งเศสและเยอรมนี Visit to Thai Students from the One District, One Scholarship Project in France and Germany	26
การประชุม HOM ครั้งที่ 27 The 27 th SEAMEO High Official Meeting	30
การสัมมนาสำหรับสมาชิกโครงการเครือข่ายโรงเรียนพี่โรงเรียนน้องของเอเปค Seminar for Members of APEC Sister Schools Networking (ASSN)	39
ครูผู้มีความสำคัญในการยกจิตวิญญาณมนุษยชาติ Teachers : the key to the development of mankind	43
การพัฒนาความรู้ด้านเศรษฐกิจระหว่างประเทศกับการพัฒนาเศรษฐกิจไทย : บทบาทครูในการให้ความรู้ Knowledge Development on International and Thai Economics : The Role of Teachers in Developing a Knowledge Based Economy	47
ครูประทีป กับ รางวัลสิทธิเด็กโลก The 2004 World Children's Prize for the Rights of the Child	53

สารบัญ CONTENTS

เรื่องแปล - Translated Articles

แผนการสอนให้รู้หนังสือในระดับชาติของโมร็อกโก The National Action Plan for Literacy of Morocco	59
ปัญหาที่ต้องเผชิญของการเรียนภาษาอังกฤษในประเทศไทย Thailand's English-Speaking Dilemma	62

ความเคลื่อนไหวใน ศธ. - Movement :

ครูไทยไปอบรม ICT ที่สิงคโปร์ The Second ICT Training Programme in Singapore	65
เอกอัครราชทูตสาธารณรัฐอินเดียเยี่ยมคารวะรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ The Indian Ambassador Calls on the Minister of Education	67
รัฐมนตรีอานูโสและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษา เยววชน และกีฟ้า ของกัมพูชามาเยือนไทย Cambodian Delegation Visits Thailand	69

บทความและภาพที่ไม่สงวนลิขสิทธิ์ อาจนำไปจัดพิมพ์ใหม่ได้โดยขอให้ระบุว่า “จากวารสารความร่วมมือกับต่างประเทศของกระทรวงศึกษาธิการ” พร้อมทั้งใส่ชื่อผู้เขียน/ผู้แปล และฉบับที่พิมพ์ และโปรดจัดส่งงานพิมพ์นั้นไปยังบรรณาธิการวารสารความร่วมมือกับต่างประเทศของกระทรวงศึกษาธิการ

จากบรรณาธิการ

เริ่มต้นปีที่ 2 ฉบับที่ 1 ของวารสารความร่วมมือกับต่างประเทศ กระทรวงศึกษาธิการ ด้วยเรื่องราวการประชุมสมัชชาสามัญ ครั้งที่ 32 ของยูเนสโก ซึ่งที่ประชุมได้มีมติเมื่อวันที่ 17 ตุลาคม 2547 ประกาศยกย่องและร่วมเฉลิมฉลองบุคคลผู้มีผลงานดีเด่นในส่วนที่เกี่ยวข้องกับประเทศไทย เพิ่มขึ้นจากที่มีมาแล้วในอดีตอีก 2 รายการ คือ

- การฉลองวันพระบรมราชสมภพครบ 200 พรรษา ของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ในวันที่ 18 ตุลาคม 2547
- การฉลองครบชาตกาล 100 ปี ของนายกุหลาบ สายประดิษฐ์ (ศรีบูรพา) ในวันที่ 31 มีนาคม 2548

สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สป. ในฐานะกองบรรณาธิการของวารสารฉบับนี้ จึงขอมีส่วนร่วมในการแสดงความปิติยินดีและร่วมฉลองบุคคลผู้มีผลงานดีเด่นตามที่องค์การยูเนสโกได้ประกาศในครั้งนี้อย่างเป็นการนำเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับงานเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ในโอกาสที่วันพระบรมราชสมภพครบ 200 ปี ในวันที่ 18 ตุลาคม 2547 ตลอดจนพระราชประวัติและพระราชกรณียกิจของพระองค์มาเผยแพร่ให้สมาชิกและผู้อ่านทุกท่านได้ทราบด้วย

นอกจากนี้ยังมีอีกหนึ่งเหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นในเดือนเดียวกัน ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการของเราทำหน้าที่เป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินงาน คือ งานวันครูโลก เมื่อวันที่ 5 ตุลาคม 2547 ปัจจุบันถึงแม้ว่าจะมีการปฏิรูปการศึกษาโดยเน้นที่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง แต่ครูก็ยังคงมีความสำคัญไม่เปลี่ยนแปลง เพียงแต่บทบาทของครูในฐานะที่เป็นผู้ถ่ายทอดวิชาความรู้ต่างๆ ให้แก่นักเรียนอาจต้องปรับเปลี่ยนเพื่อให้สอดคล้องกับระบบการศึกษาใหม่ โดยครูอาจจะต้องเป็นฝ่ายรับฟังให้มากขึ้นกว่าเดิม อีกทั้งยังต้องมีความรอบรู้ทั้งเรื่องราวที่อยู่ใกล้ตัวและไกลตัว บทความเรื่อง “การพัฒนาความรู้ด้านเศรษฐกิจระหว่างประเทศกับการพัฒนาเศรษฐกิจไทย : บทบาทของครูในการให้ความรู้” มีข้อมูลที่น่าสนใจเกี่ยวกับบทบาทของครูในยุคที่ไทยมีการเปิดเสรีทางการค้ากับต่างประเทศ ซึ่งครูอาจจะต้องมีบทบาทใหม่ในการถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับเรื่องราวเหล่านี้ด้วย

สำหรับความร่วมมือกับต่างประเทศในรอบต่างๆ นั้น วารสารฉบับนี้ยังคงมีเรื่องของการประชุมและการสัมมนาทั้งในรอบความร่วมมือซีมีโอและเอเปค ตลอดจนการไปเยือนจีนและโมร็อกโกของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อศึกษาดูงานและเสริมสร้างความร่วมมือด้านการศึกษาและนำมาเป็นแนวทางพัฒนาการศึกษาของไทยต่อไป

บทความอีกหนึ่งเรื่องที่น่าสนใจเป็นเรื่องเกี่ยวกับการเรียนภาษาอังกฤษในประเทศไทย ซึ่งเป็นอีกมุมมองหนึ่งของชาวต่างชาติ มีแนวคิดที่น่าจะเป็นประโยชน์สำหรับผู้ปกครองที่ต้องการให้บุตรหลานของตนมีความรู้ความสามารถด้านภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นสิ่งที่ทวีความสำคัญมากขึ้นในโลกปัจจุบัน

From the Editor

This is the second year of publication for the Bulletin on International Cooperation of the Ministry of Education. We start this edition with the 32nd General Conference of UNESCO in 2003. The conference paid tribute to two great personalities of Thailand by officially recognizing the following anniversaries:

- 200th anniversary on October 18, 2004 of the birth of His Majesty King Mongkut (Rama IV)*
- 100th anniversary on March 31, 2005 of the birth of Kularb Saipradit (Sri Burapa)*

The Bureau of International Cooperation, as editorial team of the bulletin, is pleased and proud of those great personalities no less than other Thai people and would like to take this opportunity to share the anniversary by presenting a special article on His Majesty King Mongkut's works and achievements.

The other major event in October 2004 is the World Teachers' Day Exhibition, convened by the Ministry of Education on October 5. The promulgation of the National Education Act, called for changes in the teaching-learning process from teacher-centred to student-centred. As we all know, this does not undermine the role of teachers in any way, rather it emphasizes the need for constant updating of knowledge, skills and abilities, especially with regard to the new teaching technologies. The article on Knowledge development on international and Thai Economics : The role of teachers in developing a knowledge based economy considers the new roles of teachers in the world today.

As usual, articles outlining educational cooperation among the Ministry of Education's partners are included in this bulletin together with information on the visit to China and Morocco of the Minister of Education in order to strengthen cooperation.

Finally, the translated article on Thailand's English-Speaking Dilemma is interesting for parents who need their children to have good English language skills. The writer examines the English language learning ability of Thai students and examines the trends in bilingual education in the world today.

การประกาศยกย่องบุคคลและเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ของยูเนสโก

ศุริยา อมตวิวัฒน์*

อุทัยวรรณ โชคบุญยสิทธิ์**

UNESCO has been participating in the commemoration of historic events and anniversaries of eminent personalities celebrated by the Member States in order to give them worldwide significance. In the case of Thailand, UNESCO has been associated with the celebration of anniversaries of 14 great personalities as well as the commemoration of a historic event i.e. the commemoration in 1996 of the 700th anniversary of the founding of Chiang Mai.

The General Conference of UNESCO, at its 32nd session in 2003 paid tribute to additional two great personalities of Thailand by deciding to be associated with the following anniversaries:

- 200th anniversary on October 18, 2004 of the birth of King Mongkut, Rama IV
- 100th anniversary on March 31, 2005 of the birth of Kularb Saipradit

องค์การ ศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ หรือยูเนสโก ซึ่งปัจจุบันมีสมาชิกจำนวน 190 ประเทศ จะแจ้งให้ประเทศสมาชิกเสนอชื่อบุคคลสำคัญ หรือผู้มีผลงานดีเด่นและเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ ที่ครบหลักเกณฑ์ทุก 50 ปี 100 ปี 150 ปี 200 ปี ในด้านการศึกษา วิทยาศาสตร์ วัฒนธรรม สังคมศาสตร์ หรือ สื่อสารมวลชน ซึ่งสมควรจะได้รับการพิจารณา จัดไว้เป็นรายการสำคัญของโลกที่ยูเนสโก จะประกาศให้ประชาคมโลกร่วมเฉลิมฉลอง พร้อมๆ กัน ซึ่งถือเป็นการเชิดชูเกียรติคุณของ

บุคคลและเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ ของประเทศสมาชิกที่เกิดขึ้นในอดีตและ มีความโดดเด่นที่สะท้อนให้เห็นถึงความเป็น แบบอย่างอันดีงามในด้านต่างๆ โดยประเทศ สมาชิกจะเสนอชื่อหรือเหตุการณ์สำคัญได้ ทุก 2 ปี

หลักเกณฑ์ในการพิจารณาคัดเลือกของ ยูเนสโก

ปัจจุบันยูเนสโกได้กำหนดเกณฑ์การ พิจารณาเบื้องต้นในการบรรจุรายการที่ยูเนสโก จะร่วมเฉลิมฉลองได้ ดังนี้

* หัวหน้ากลุ่มความร่วมมือกับต่างประเทศ 1, 3 สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สป.

** เจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์ 7ว สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สป.

1. การฉลองครบรอบ (Anniversary) เกี่ยวกับบุคคลหรือเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ที่เสนอจะต้องเป็นแบบอย่างอันดีเลิศที่แสดงออกอย่างชัดเจนในเรื่องของการส่งเสริมขนัตติธรรม สันติธรรม วัฒนธรรม ตลอดจนความสัมพันธ์และความเข้าใจอันดีของมวลมนุษยชาติตามสาขาหลักของยูเนสโก คือ การศึกษา วิทยาศาสตร์ วัฒนธรรม สังคมศาสตร์ หรือสื่อสารมวลชน

2. ไม่เป็นการฉลองที่รำลึกถึง (Commemoration) การก่อตั้ง การได้รับเอกราช หรือประวัติของระบบการปกครองของรัฐหรืออาณาจักร รวมทั้งการฉลองครบรอบเหตุการณ์เกี่ยวกับทหาร และการสงคราม

3. ควรเป็นการฉลองครบรอบที่เกี่ยวกับบุคคลหรือเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ที่มีความสำคัญที่รัฐจะสะท้อนให้เห็นถึงความเป็นแบบอย่าง ความมีคุณค่าและความหลากหลายทางวัฒนธรรมที่ได้รับความสนใจในระดับโลกหรืออย่างน้อยในระดับภูมิภาค

4. ควรเป็นการฉลองครบรอบ 50 ปี 100 ปี หรือมากกว่าครบรอบ 50 ปี อย่างไรก็ตามสำหรับหลักเกณฑ์เรื่องระยะเวลาจะได้รับการพิจารณาตามความเหมาะสม

5. ควรเป็นการฉลองครบรอบเหตุการณ์สำคัญที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้กำหนดแผนงานในระดับชาติไว้แล้ว และประเทศนั้นๆ ได้จัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินการไว้พร้อมแล้ว

6. การเสนอเรื่องการฉลองบุคคลหรือเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับประเทศอื่นๆ มากกว่าหนึ่งประเทศ ประเทศที่เกี่ยวข้องทั้งหมดจะต้องร่วมกันนำเสนอ

ขั้นตอนในการเสนอรายการที่จะบอให้ยูเนสโกร่วมเฉลิมฉลอง

1. ยูเนสโกมีหนังสือเชิญชวนไปยังประเทศสมาชิกแจ้งให้ทราบเกี่ยวกับโครงการฉลองบุคคลที่มีผลงานดีเด่นและเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ทุกๆ 2 ปี ประมาณเดือนกันยายนของปีที่ไม่ได้มีการประชุมสมัชชาสามัญของยูเนสโก เพื่อให้ประเทศสมาชิกที่ประสงค์จะเสนอชื่อบุคคลสำคัญหรือเหตุการณ์สำคัญให้ยูเนสโกพิจารณาและร่วมฉลองจัดตั้งชื่อและประวัติพร้อมรายละเอียดให้ยูเนสโกล่วงหน้า (อย่างน้อย 1-2 ปี)

2. ยูเนสโกนำรายการที่ประเทศสมาชิกเสนอเข้าสู่การพิจารณาในการประชุมคณะกรรมการบริหารของยูเนสโก (UNESCO Executive Board) ซึ่งจะมีขึ้นประมาณเดือนเมษายนของปีถัดไป

3. ยูเนสโกจะนำข้อมติของที่ประชุมคณะกรรมการบริหารเข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการที่ 1 (Commission I) ของการประชุมสมัชชาสามัญขององค์การยูเนสโกพิจารณารับรองก่อนประกาศเป็นทางการต่อไป

รายละเอียดและรายนามบุคคลและเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ของประเทศไทยซึ่งยูเนสโกได้ประกาศยกย่องเป็นบุคคลและเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์

ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2505 ถึง พ.ศ. 2547 ยูเนสโกได้ประกาศยกย่องและร่วมฉลองบุคคลและเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์

ของประเทศไทยมาแล้ว จำนวน 17 รายการ ดังนี้

1.ฉลองวันประสูติครบ 100 พรรษา ของสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยา ตำรงราชานุภาพ ในวันที่ 21 มิถุนายน 2505

2.ฉลองวันประสูติครบ 100 พรรษา ของสมเด็จพระบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้ากรมพระยานริศรานุวัดติวงศ์ ในวันที่ 28 เมษายน 2506

3.ฉลองวันพระราชสมภพครบ 200 พรรษา ของพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ในวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2511

4.ฉลองวันพระราชสมภพครบ 100 พรรษา ของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ในวันที่ 1 มกราคม 2524

5.ฉลองวันเกิดครบ 200 ปี ของสุนทรภู่ ในวันที่ 26 มิถุนายน 2529

6.ฉลองวันเกิดครบ 100 ปี ของพระยาอนุমানราชชน ในวันที่ 14 ธันวาคม 2531

7.ฉลองวันประสูติครบ 200 ปี สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระปรมานุชิตชิโนรส ในวันที่ 11 ธันวาคม 2533

8.ฉลองวันประสูติครบ 100 ปี พลตรีพระเจ้าวรวงศ์เธอ กรมหมื่นนคราธิปพงษ์ ประพันธ์ ในวันที่ 25 สิงหาคม 2534

9.ฉลองครบรอบ 100 ปี วันคล้ายวันพระราชสมภพ ของสมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก ในวันที่ 1 มกราคม 2535

10.ฉลองครบรอบ 700 ปี ของการสถาปนาเมืองเชียงใหม่ ในวันที่ 12 เมษายน 2539

11.ฉลองสิริราชสมบัติครบ 50 ปี ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดชฯ

ในวันที่ 9 มิถุนายน 2539

12.ฉลองวันพระราชสมภพครบ 100 พรรษา ของสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ในวันที่ 11 พฤษภาคม 2543

13.ฉลองครบชาติกาล 100 ปี ของศาสตราจารย์ ดร.ปรีดี พนมยงค์ ในวันที่ 20 กันยายน 2543

14.ฉลองวันพระราชสมภพครบ 150 พรรษา ของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ในวันที่ 20 กันยายน 2546

15.ฉลองวันเกิดครบ 100 ปี ของหม่อมหลวงปิ่น มาลากุล ในวันที่ 24 ตุลาคม 2546

16.ฉลองวันพระราชสมภพครบ 200 พรรษา ของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 4) ในวันที่ 18 ตุลาคม 2547

17.ฉลองครบชาติกาล 100 ปี ของนายกุหลาบ สายประดิษฐ์ (ศรีบูรพา) ในวันที่ 31 มีนาคม 2548

การพิจารณาเสนอชื่อบุคคลสำคัญหรือผู้มีผลงานดีเด่นและเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ให้ยูเนสโกประกาศยกย่องและร่วมฉลอง ในปี 2547-2548

สำหรับปี 2547 - 2548 กระทรวงศึกษาธิการในฐานะสำนักเลขาธิการคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติได้ดำเนินการเสนอรายพระนามและรายนามของผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อให้ยูเนสโกร่วมประกาศยกย่องและร่วมฉลองทั้งสิ้น 2 รายการ คือ

1. ฉลองวันพระราชสมภพครบ 200 พรรษาของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 4) ในวันที่ 18 ตุลาคม 2547 เสนอโดยกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยความเห็นชอบตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 27 มิถุนายน 2545

2. ฉลองครบชาติกาล 100 ปี ของ นายกุหลาบ สายประดิษฐ์ (ศรีบูรพา) ในวันที่ 31 มีนาคม 2548 เสนอโดยมูลนิธิเสฐียรโกเศศ-นาคะประทีป และสมาคมนักเขียนแห่งประเทศไทย

งานเฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ในโอกาสที่วันพระบรมราชสมภพครบ 200 ปี

ประเทศไทยโดยกระทรวงศึกษาธิการ ในฐานะสำนักเลขาธิการคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษา วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ ได้ดำเนินการเสนอพระนามของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 4) ให้ยูเนสโกร่วมประกาศยกย่องและเฉลิมฉลองในปี 2547 ตามที่กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เสนอ โดยความเห็นชอบตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 27 มิถุนายน 2545 เนื่องจากพระองค์ทรงมีพระปรีชาสามารถในหลายแขนงวิชา อีกทั้งทรงปกครองแผ่นดินด้วยทศพิธราชธรรม ทำนุบำรุงพระพุทธศาสนาให้รุ่งเรืองเป็นเอกประการ ทรงปรับปรุงสยามประเทศให้มีความเจริญทัดเทียมกับบรรดาอารยประเทศ ทรงนำบ้านเมืองให้พ้นภัยพิบัติภัยอันตรายนานับประการ และยังได้รับการเทิดพระเกียรติให้ทรงเป็น “พระบิดาแห่งวิทยาศาสตร์ไทย” โดยพระเกียรติคุณของพระบาทสมเด็จพระ-

จอมเกล้าเจ้าอยู่หัวในเรื่องวิทยาศาสตร์เป็นที่ยอมรับและปรากฏเด่นชัดแก่บรรดานักปราชญ์ นักวิทยาศาสตร์ทั่วโลก

เมื่อวันที่ 19 พฤษภาคม 2546 คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบและอนุมัติในหลักการให้จัดงานสมโภช 200 ปี แห่งการพระบรมราชสมภพของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวในวันที่ 18 ตุลาคม 2547 เป็นโครงการเฉลิมฉลองของรัฐบาลและได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการจัดงานสมโภช 200 ปี แห่งการพระบรมราชสมภพ โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธานเพื่อกำหนดนโยบายและแนวทางในการจัดงาน ซึ่งประกอบด้วยโครงการและกิจกรรมต่างๆ ภายใต้ประเด็นหลักๆ คือ วิทยาศาสตร์ พระพุทธศาสนา การต่างประเทศ การก่อสร้างทั้งในแง่ของสถาปัตยกรรม ศิลปกรรมและโบราณสถานต่างๆ รวมทั้งงานวิชาการที่เกี่ยวข้องกับพระราชกรณียกิจและพระอัจฉริยภาพของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว คณะกรรมการอำนวยการดังกล่าวได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการฝ่ายต่างๆ ขึ้น จำนวน 4 คณะ เพื่อดำเนินการเกี่ยวกับการเฉลิมพระเกียรติฯ ให้ครอบคลุมทุกกิจกรรม ดังนี้

1. คณะอนุกรรมการฝ่ายโครงการและกิจกรรม
 2. คณะอนุกรรมการฝ่ายจัดทำหนังสือที่ระลึก
 3. คณะอนุกรรมการฝ่ายสร้างสิ่งอนุสรณ์
 4. คณะอนุกรรมการฝ่ายประชาสัมพันธ์
- โดยมีกำหนดระยะเวลาการจัดงานเฉลิมฉลอง ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2547 ถึง 31 ธันวาคม 2547 ซึ่งมีการจัดกิจกรรมเป็นระยะๆ และเน้นความเข้มของงานในเดือนตุลาคม 2547

พระราชประวัติ และพระราชกรณียกิจ พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

His Majesty King Mongkut, born on 18 October 1804, was the fourth monarch (Rama IV) of Chakri Dynasty, the great grandfather of the present king, His Majesty King Bhumibol Adulyadej (Rama IX), and a son of King Rama II. During the fruitful seventeen years of his reign, King Mongkut modernized the country introducing scientific technologies and innovations in many fields and also endeavoured to free people from slavery which was an ancient practice.

พระบาท สมเด็จพระ-
ปรเมนทรมหามกุฏ พระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
รัชกาลที่ 4 แห่งพระบรมราชจักรีวงศ์ พระนาม
เดิม “สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้ามกุฏ
สมมติเทววงศ์พงศৌศวรรักษ์ตรีย์ ชัตติยราช
กุมาร” เป็นพระราชนัดดาในพระบาทสมเด็จพระ
พระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก รัชกาลที่ 1 เป็น
พระราชโอรสองค์ที่ 43 ในพระบาทสมเด็จพระ
พุทธเลิศหล้านภาลัย รัชกาลที่ 2 และเป็น
พระองค์ที่ 2 ในสมเด็จพระศรีสุริเยนทราบรมราชินี
พระราชสมภพเมื่อวันพฤหัสบดีที่ 18 ตุลาคม
พ.ศ. 2347 ตรงกับเดือน 11 ขึ้น 14 ค่ำ ปีชวด
ฉศก จุลศักราช 1166 ในเวลานั้น สมเด็จพระ
บรมชนกนาถ (พระบาทสมเด็จพระพุทธ
เลิศหล้านภาลัย) ยังดำรงพระยศเป็น สมเด็จพระ
เจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าฯ กรมหลวงอิศรสุนทร
พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว จึง
ทรงพระยศเป็นสมเด็จพระเจ้าฟ้าหลานเธอมา
ตั้งแต่ประสูติจนถึงรัชกาลที่ 1 (สมเด็จพระ กรม

พระยาดำรงราชานุภาพ 2514 : 48)

เมื่อสมเด็จพระบรมชนกนาถ เสด็จขึ้น
ครองราชย์ ปี พ.ศ. 2352 พระองค์ทรงพระยศ
เป็นสมเด็จพระราชโอรส เมื่อพระชนมายุได้
9 พรรษา สมเด็จพระบรมชนกนาถโปรดให้มี

การพระราชพิธีลงสรง ซึ่งทำเป็นครั้งแรกในกรุงรัตนโกสินทร์ พระราชทานพระนามตามจารึกในพระสุพรรณบัฏว่า “สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้ามงกุฎ สมมติเทววงศ์วงศ์อิศวรักษัตริย์ ขัตติยราชกุมาร” (สมเด็จพระยาดำรงราชานุภาพ 2514 : 56)

พ.ศ. 2360 ตรงกับปีฉลู ทรงผนวชเป็นสามเณร ประทับอยู่ที่วัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์

พ.ศ. 2367 ตรงกับปีวอก รัชกาลจุลศักราช 1186 ทรงผนวช ณ วัดพระศรีรัตนศาสดาราม ภายในพระบรมมหาราชวัง โดยมีสมเด็จพระสังฆราช (ด่อน) วัดมหาธาตุฯ เป็นพระอุปัชฌาย์ มีพระฉายาว่า “วชิรญาณมหาเถระ” (สมเด็จพระยาดำรงราชานุภาพ 2514 : 90)

ระหว่างทรงผนวช เป็นเวลาที่มหาอำนาจตะวันตกเริ่มขยายอิทธิพลเข้ามาในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และมีชนชั้นนำหรือเมิร์กกันเข้ามาเผยแพร่ศาสนาคริสต์ พระองค์ทรงตระหนักถึงความจำเป็นต้องเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ เพื่อเป็นการนำทางไปสู่การศึกษาวิทยาการแขนงต่างๆ ต่อไป ทรง

สนพระทัยในวิทยาการตะวันตกโดยเฉพาะด้านดาราศาสตร์ ภูมิศาสตร์ และคณิตศาสตร์ ทรงติดต่อกับชาวต่างประเทศเพื่อจะได้ทรงทราบเรื่องราวของต่างประเทศมากขึ้น ทรงศึกษาหนังสือชาวที่ฝรั่งพิมพ์ในเมืองจีน และสิงคโปร์ ปีนัง (สมเด็จพระยาดำรงราชานุภาพ 2514: 101)

การศึกษาหาความรู้อย่างกว้างขวางทางวิทยาการและความเป็นไปของโลกภายนอกทำให้พระองค์ทรงมีความคิดเห็นก้าวหน้าและทรงเล็งเห็นความจำเป็นสองประการ คือ

1. วิทยาการความเจริญตามแบบประเทศตะวันตกเป็นสิ่งที่ควรสนใจ มีประโยชน์และจำเป็นอย่างยิ่งต่อประเทศในอนาคตชาวไทยจะต้องศึกษาวิทยาการใหม่ๆ เหล่านี้

2. สถานการณ์ของประเทศใกล้เคียงที่เกี่ยวข้องกับคนต่างประเทศ ซึ่งให้เห็นว่าถึงเวลาที่ประเทศไทยต้องเปลี่ยนวิเทโศบายของประเทศ ทั้งนี้ เพื่อความปลอดภัยของประเทศและเพื่อปรับปรุงประเทศให้ทันสมัย (วิลาสวงศ์ พงศะบุตร 2525:13)

ถึงปีจอ พ.ศ. 2394 พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระประชวรใกล้สวรรคต ก็โปรดปรึกษากับข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ว่า ถ้าเห็นใครที่เป็นพระเจ้าแผ่นดินนำประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้า ก็ให้มอบราชสมบัติให้แก่ผู้นั้น ครั้นพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จสวรรคต ขุนนางผู้ใหญ่อันมี เจ้าพระยาพระคลัง กับพระยาศรีสุริยวงศ์ เป็นหัวหน้า ได้อัญเชิญสมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้ามงกุฎฯ ซึ่งขณะนั้นผนวชอยู่ ณ วัดบวรนิเวศ ฯ ให้ลาสิกขาบทแล้วขึ้นครองราชย์ และทรงให้ประกอบพระราชพิธีบรมราชาภิเษกเป็นพระมหากษัตริย์ไทยองค์ที่ 4 แห่งราชวงศ์จักรี ทรงพระนามว่า พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวฯ ในการนี้โปรดให้สถาปนา

สมเด็จพระอนุชาธิราช คือ เจ้าฟ้ากรมขุนอิศเรศรังสรรค์ ขึ้นเป็นพระเจ้าแผ่นดินด้วย ทรงพระนามว่า พระบาทสมเด็จพระปิ่นเกล้าเจ้าอยู่หัว

พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงได้รับการยกย่องว่าเป็นกษัตริย์สมัยใหม่ ทรงเปิดประเทศติดต่อกับชาวต่างชาติ และทรงเป็นผู้นำในการปรับปรุงประเทศเพื่อให้ความทันสมัยทัดเทียมชาติตะวันตก การขึ้นครองราชย์ในขณะที่ยังเยาว์อายุตะวันตกกำลังคุกคามดินแดนในภูมิภาคเอเชีย ทำให้พระองค์ทรงมีพระราชกรณียกิจใหญ่หลวงในการนำพาประเทศให้พ้นผ่านอันตรายจากการคุกคามของชาติตะวันตก ทรงดำเนินนโยบายด้านต่างประเทศด้วยการโอนอ่อนผ่อนตาม ทรงยอมเปิดประเทศทำสนธิสัญญากับชาติตะวันตก ทรงส่งทูตไปเจริญสัมพันธไมตรีกับต่างชาติ เช่น อังกฤษ ฝรั่งเศส และทรงติดต่อกับสหรัฐอเมริกา แม้ว่าในรัชสมัยนี้ไทยถูกมหาอำนาจชาติตะวันตกคุกคามอย่างหนัก จนต้องเสียดินแดนภายใต้อำนาจให้แก่ฝรั่งเศสเป็นครั้งแรก เมื่อ พ.ศ. 2410 แต่ก็นับว่านโยบายการทูตของพระองค์ประสบความสำเร็จ เพราะเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศเพื่อนบ้านในขณะนั้น ต่างถูกลัทธจักรวรรดินิยมเล่นงานรุนแรงกว่าไทย

นอกจากนี้ พระองค์ยังทรงเป็นพระมหากษัตริย์สมัยใหม่ที่ทรงศึกษาภาษาอังกฤษและภาษาต่างชาติอื่นๆ และทรงส่งเสริมให้พระบรมวงศานุวงศ์และขุนนางเรียนรู้ภาษาอังกฤษและวิทยาการความเจริญของชาติตะวันตก เพื่อนำมาพัฒนาประเทศไทยด้วย

พระเกียรติคุณของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวในเรื่องวิทยาศาสตร์เป็นที่ยอมรับและปรากฏเด่นชัดแก่บรรดานักปราชญ์ นักวิทยาศาสตร์ทั่วโลก ในฐานะที่ทรงเป็นนักวิทยาศาสตร์ที่แท้จริง ทรงสามารถคำนวณเวลาและสถานที่ที่จะเกิดสุริยุปราคาได้อย่างถูกต้องและแม่นยำ เป็นเวลาล่วงหน้าถึง 2 ปี (วันอังคารที่ 18 สิงหาคม 2411 เกิดสุริยุปราคาเต็มดวงที่ตำบลหว้ากอ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์)

เมื่อวันที่ 14 เมษายน 2525 คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติให้เทิดทูนพระเกียรติยศแด่พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว “พระบิดาแห่งวิทยาศาสตร์ไทย” องค์ปฐมดำริสร้างไทยก้าวทันโลก และกำหนดให้วันที่ 18 สิงหาคม ของทุกปี เป็น “วันวิทยาศาสตร์แห่งชาติ” เพื่อน้อมรำลึกพระมหากรุณาธิคุณและเทิดพระเกียรติยศของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว”

แหล่งข้อมูลอ้างอิง

เอกสารเผยแพร่พระราชประวัติและพระราชกรณียกิจ งานเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ในโอกาสที่วันพระบรมราชสมภพครบ 200 ปี

ข้อมูลพระราชประวัติพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ฉบับ 200 ปี แห่งการพระบรมราชสมภพ

www.kingomongkut.com จัดทำโดยสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

พระบรมฉายาลักษณ์ พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว จากบทความเรื่อง “คำสั่งเสีย ของพระจอมเกล้าฯ”

เขียนโดย ไกรฤกษ์ นานา นิตยสารศิลปวัฒนธรรม ฉบับเดือนกันยายน 2547

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการและคณะผู้บริหารระดับสูง เยือนกรุงปักกิ่ง สาธารณรัฐประชาชนจีน

ศุริยา อมตวิวัฒน์*

From 24-26 November 2004, Dr. Adisai Bodharamik, Minister of Education led a group of high officials from the Office of the Basic Education Commission together with Directors of Educational Service Area Offices from 35 districts to Beijing. The purpose of the visit was to observe educational management in schools. Both primary, secondary schools and special sports schools were visited. The group also spent time with the 67 Thai students of the One District, One Scholarship Project who are now studying in the city.

บทนำ

ดร.อดิศัย โภธารามิก รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการได้นำคณะผู้บริหารระดับสูงจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจาก 35 เขต และคณะสื่อมวลชน เดินทางไปเยือนกรุงปักกิ่ง สาธารณรัฐประชาชนจีนเพื่อศึกษาดูงานเกี่ยวกับการบริหารจัดการด้านศึกษาของสาธารณรัฐประชาชนจีน เยี่ยมชมโรงเรียนประถมและมัธยมศึกษา โรงเรียนที่เน้นการกีฬา รวมทั้งตรวจเยี่ยมนักเรียนไทยตามโครงการ 1 อำเภอ 1 ทูนที่กำลังศึกษาอยู่ที่ปักกิ่งจำนวน 67 คน ระหว่างวันที่ 24-26 พฤศจิกายน 2547

การเยี่ยมชมวาระบุคคลสำคัญ

● การสนทนากับ Dr. Zhou Ji รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการของสาธารณรัฐประชาชนจีน

ดร.อดิศัย โภธารามิก รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการไทยได้เข้าพบและสนทนากับ Dr.Zhou Ji รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการของสาธารณรัฐประชาชนจีน โดยได้กล่าวถึงความร่วมมือด้านการศึกษาของจีนและไทยที่จะได้เร่งให้มีการลงนามในข้อตกลง (MOU) ในเร็ว ๆ นี้ และแสดงความรู้สึกประทับใจต่อการจัดการศึกษาของจีน จากการศึกษาที่ได้เข้ามาร่วมการประชุม Education Forum in Asia ที่กรุงปักกิ่ง เมื่อเดือนสิงหาคม 2547 และได้มี

* หัวหน้ากลุ่มความร่วมมือกับต่างประเทศ 1, 3 สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สป.

โอกาสพบ Dr.Zhou Ji ซึ่งทำให้เกิดความคิดว่า จะต้องนำคณะผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่ จำนวน 35 คน มาศึกษาวิธีการจัดการศึกษาของจีน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการจีน ได้กล่าวถึงความสำคัญของการศึกษาที่ทั้ง 2 ประเทศได้ให้ความสำคัญเช่นเดียวกัน แต่เนื่องจากจีนมีประชากรจำนวนมากถึง 1,300 ล้านคน จึงมีนโยบายที่ชัดเจนว่าจะต้องพัฒนาทรัพยากรมนุษย์โดยพัฒนาเศรษฐกิจควบคู่ไปกับการพัฒนาการศึกษา หากประชากรไม่มีคุณภาพก็จะเป็นภาระที่หนักของรัฐ ดังนั้นรัฐจึงต้องหาแนวทางเปลี่ยนภาระที่หนักนี้ให้เป็นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้สมบูรณ์ ยุทธศาสตร์ที่สำคัญคือ มุ่งเน้นการพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์และการศึกษาเพื่อนำไปสู่การพัฒนาประเทศ

ในการนี้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการจีนได้กล่าวถึงทฤษฎีการพัฒนา คือการสร้างความกลมกลืนระหว่างเมืองและชนบท ระหว่างเศรษฐกิจและความก้าวหน้าทางสังคม ระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติและการพัฒนาในประเทศต้องมีความกลมกลืนกับโลกภายนอก ซึ่งการที่จะสร้างความกลมกลืนเหล่านี้จะต้องใช้การศึกษาเป็นตัวเชื่อมโยง ทั้งนี้รัฐบาลจีนมีเป้าหมายให้ประชากรวัยแรงงานที่เป็นชาวชนบท 2 ใน 3 ส่วน ซึ่งคิดได้ประมาณจำนวน 400 ล้านคน เข้าสู่การทำงานในโรงงาน ดังนั้นนอกเหนือจากการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี รัฐจึงได้พัฒนาเสริมสร้างการอาชีวศึกษา เพื่อให้ประชาชนได้มีโอกาสฝึกอบรมภาคปฏิบัติ ก่อนเข้าสู่โรงงาน และได้พยายามจัดการศึกษา

สายสามัญและอาชีวศึกษาให้มีความสมดุลกัน เพื่อให้ให้นักเรียนเข้าเรียนสายสามัญและสายอาชีวะในสัดส่วน 50 ต่อ 50 ทั้งนี้ได้มีการจัดตั้งศูนย์อาชีวศึกษาพื้นฐานขึ้นโดยร่วมมือกับโรงเรียน บริษัทและภาคธุรกิจต่างๆ เมื่อคนชนบทได้งานทำในเมืองใหญ่ได้อย่างมั่นคงจะสามารถนำครอบครัวของตนมาอยู่ในเมืองได้ นอกจากการส่งเสริมอาชีวศึกษาสำหรับประชากรในเมืองแล้วยังมีการส่งเสริมเทคโนโลยีทางการเกษตร และการศึกษาทางไกล ซึ่งเป็นเรื่องสำคัญที่สุด เพราะจีนเป็นประเทศกว้างใหญ่ ประชากรจะต้องได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง โดยมีเป้าหมายว่าภายในปี ค.ศ. 2020 โอกาสเข้าเรียนในระดับอุดมศึกษาจะเพิ่มเป็นร้อยละ 40 ของประชากร ปัจจุบันจีนมีเยาวชนที่อยู่ในวัยเรียนมากถึง 215 ล้านคน มีครู 12 ล้านคน ดังนั้นการศึกษาทางไกลจึงเป็นเรื่องสำคัญเพื่อพัฒนาประเทศได้อย่างทั่วถึง และจะเป็นการพัฒนาครูให้มีคุณภาพตามมาตรฐานด้วย

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการไทยได้กล่าวชื่นชมระบบการศึกษาของจีนว่านับเป็นแบบอย่างที่ดีซึ่งไทยจะนำมาเป็นแบบอย่างได้ เนื่องจากมีระบบการศึกษาที่คล้ายคลึงกันโดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดตั้งองค์กรเพื่อพัฒนาครูทุกรูปแบบ ทั้งการสอนแบบทางไกลและให้ครูที่เก่งสอนคนที่ไม่เก่ง การให้ครูได้เรียนรู้การใช้ ICT เพื่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง ปัญหาการศึกษาของจีนกับไทยคล้ายคลึงกันคือต้องการแรงงานด้านอาชีวศึกษาเพื่อพัฒนาด้านเศรษฐกิจการค้า ดังนั้นการจัดการศึกษาสายสามัญและสายอาชีวศึกษา

ของไทยปัจจุบัน ที่มีอัตราส่วนของผู้เข้าเรียน 70 ต่อ 30 ก็อาจปรับเปลี่ยนเป็น 50 ต่อ 50 ในอนาคตเช่นเดียวกับจีนเพื่อมารองรับการ ทำงาน หลังจากนั้นได้กล่าวเชิญรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการมาเยือนประเทศไทย ในเดือนมกราคม 2548

● **การเข้าพบ Mr.Zhang Xin sheng รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการของสาธารณรัฐประชาชนจีน**

ดร.อดิศักดิ์ โภธารามิก ได้พบกับ Mr.Zhang Xin Sheng รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการของจีนและเจ้าหน้าที่ระดับสูงที่รับผิดชอบงานด้านการแลกเปลี่ยน การศึกษาระหว่างประเทศ การเรียนการสอน ภาษาจีนและผู้ดูแลงานด้านกีฬา โดยได้กล่าวถึงความร่วมมือด้านการศึกษาระหว่าง 2 ประเทศ เนื่องจากประเทศจีนและไทยมีความสัมพันธ์ที่ดีมาเป็นเวลานาน หากมีการลงนามในความตกลง (MOU) ก็จะส่งผลให้มีความร่วมมือในระยะเวลาต่อไปมากยิ่งขึ้น รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการของจีนได้แสดงความคิดเห็นว่าการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาและอาชีวศึกษาของไทยประสบความสำเร็จดีเยี่ยม และมีเอกลักษณ์ของตนเองซึ่งฝ่ายจีนอาจจะเรียนรู้จากไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งความร่วมมือระหว่างมณฑลยูนนานที่อยู่ทางด้านใต้ของประเทศ จึงสนใจในคุณลักษณะเด่นของการศึกษาไทย ไม่ว่าจะเป็นด้านการศึกษาพื้นฐานอาชีวศึกษา และอุดมศึกษา ทั้งนี้รัฐบาลจีนให้ความสำคัญกับการปฏิรูปหลักสูตรและเน้นการพัฒนาคุณภาพ

ผู้เรียนแบบรอบด้าน ทั้งด้านกีฬา วัฒนธรรม และศิลปะ

ในการนี้ฝ่ายจีนได้เสนอให้ไทยเข้าร่วมเป็นสมาชิกสมาคมกีฬานักเรียนมัธยมแห่งเอเชีย เพื่อจะได้ส่งเสริมการพัฒนาการกีฬาในโรงเรียน ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการของไทย ได้แสดงความสนใจและกล่าวชื่นชมการทำงานของจีนว่ามีระบบการจัดการศึกษาที่ดีและจะเป็นแบบอย่างให้แก่ประเทศไทย เนื่องจากจีนให้ความรู้เกี่ยวกับกีฬา ดนตรี และศิลปะด้วยการถ่ายทอดให้เด็กได้เป็นอย่างดี ซึ่งประเทศไทยมีความสนใจที่จะผสมผสานเรื่องดังกล่าวไว้ในหลักสูตร และสามารถเรียนรู้จากจีนได้

การดูงานด้านการศึกษาของจีน

● **การรับฟังบรรยายสรุปเกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษาของจีน**

Dr. Yang Jin รองอธิบดีกรมการศึกษาขั้นพื้นฐานของจีนได้บรรยายสรุปเกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษาของจีนว่า ปัจจุบันมีประชากรจำนวนมากถึง 1,300 ล้านคน มีอัตราเกิดร้อยละ 0.6 และมีชนกลุ่มน้อยต่างๆ

จำนวนมากทางตะวันตกเฉียงเหนือ มีอัตรา การรู้หนังสือร้อยละ 86 นโยบายสำคัญของจีน คือการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจและการศึกษา ควบคู่กัน เนื่องจากปัจจุบันประชากรไปรวมกัน อยู่ทางด้านตะวันออกของประเทศและการ พัฒนาเจริญเติบโตมากกว่าฝั่งตะวันตก ดังนั้น ฝั่งตะวันตกจึงยังมีความยากจนและมีระดับ การพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจที่ไม่สูง

จีนได้กำหนดการศึกษาภาคบังคับ เป็น 9 ปี แบ่งเป็นประถมศึกษา 6 ปี และ มัธยมศึกษาตอนต้น 3 ปี (มีการจัดการศึกษา ก่อนวัยเรียน 3 ปี) เมื่อจบมัธยมศึกษาตอนต้น เด็กอาจเข้าศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา หรือมัธยมศึกษาตอนปลายอีก 3 ปี หากเรียน สายสามัญจะใช้เวลาศึกษาระดับปริญญาตรี 4 ปี ปริญญาโท 2-3 ปี และปริญญาเอก 3 ปี การศึกษาต่อที่ผ่านมามีผู้สนใจศึกษาระดับ อาชีวศึกษามากกว่าการเรียนในมหาวิทยาลัย ในอดีตมีนักเรียนหญิงน้อยกว่านักเรียนชาย เพราะต้องออกกลางคันเนื่องจากต้องดูแล งานบ้านและพ่อแม่ไม่มีเงินให้เรียนต่อ แต่ ปัจจุบันมีอัตราส่วนที่ใกล้เคียงกัน นอกจากนี้ ได้ให้ความสำคัญในเรื่องการศึกษาของผู้พิการ ต่างๆ ด้วย ปัจจุบันมีนักเรียนประมาณ 200 ล้านคน ค่าใช้จ่ายในการศึกษาในรูปแบบต่างๆ คิดเป็นเงิน 548 ล้านหยวน หรือประมาณ 2,740 ล้านล้านบาท

สำหรับการศึกษาขั้นพื้นฐานของ จีนได้รับการจัดสรรงบประมาณ 3 ใน 4 จาก รัฐบาล คิดเป็นร้อยละ 74.51 ที่เหลือเป็นเงิน สนับสนุน เงินบริจาค และรายได้อื่นๆ คิดเป็น

เงิน 137 ล้านหยวน สำหรับค่าใช้จ่ายจะ ประกอบด้วยงบก่อสร้างร้อยละ 4.18 งบบุคลากร ร้อยละ 75.21 และงบหมุนเวียน เช่น สื่อ- การเรียนการสอนร้อยละ 20.61 คิดเป็น 135 ล้านหยวน ปัญหาและอุปสรรคของการจัดการ ศึกษาของจีนคือ ความแตกต่างระหว่างการพัฒนาการศึกษาในภาคตะวันออกกับภาค ตะวันตกที่มีความแตกต่างกันจนเห็นได้ชัด นอกจากนี้คือการจัดการศึกษาในท้องถิ่นที่มี ถึง 400 มณฑล ในจำนวนนี้ 372 แห่งอยู่ใน ภาคตะวันตกที่ไม่อาจจัดการศึกษาภาคบังคับ ถึง 9 ปีได้ เนื่องจากเด็กมาจากครอบครัวที่ยากจน จีนยังมีปัญหาเรื่องคุณภาพครู และการปรับหลักสูตรที่จำเป็นต้องได้รับการ พัฒนาอย่างเร่งด่วน ในอนาคตจีนวางแผนจะ ใช้งบประมาณถึง 10 ล้านล้านหยวน เพื่อสร้าง โรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นพร้อมกับ หอพักในพื้นที่ชนบทให้มากขึ้นและสร้างสภาพ แวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียน รวมทั้งให้เงิน สนับสนุนช่วยเหลือเด็กที่มาจากครอบครัวที่ยากจนเพื่อให้มีสิทธิได้รับการศึกษาภาคบังคับ ด้วย นโยบายจีนให้ความสำคัญแก่นักเรียนที่ ประสบปัญหาความยากลำบากในการเรียน การจัดการศึกษาทางไกลที่ทันสมัยและการใช้ IT ในการศึกษาโดยเชื่อมโยงด้วยคอมพิวเตอร์ มีการปรับหลักสูตรที่เปลี่ยนจากครูเป็น ศูนย์กลาง เป็นนักเรียนเป็นศูนย์กลางมากขึ้น ในปี 2005 จะมีการใช้หลักสูตรใหม่ และในปี 2020 จีนมีเป้าหมายว่าอัตราการเข้าเรียนระดับ อุดมศึกษา จะเพิ่มเป็นร้อยละ 40 ของประชากร ในกลุ่มอายุเดียวกัน

● การเยี่ยมชมโรงเรียนประถม- ศึกษา Fuxuehutong

โรงเรียนดังกล่าวเป็นโรงเรียนเก่าตั้งขึ้นเมื่อ ปี ค.ศ. 1369 สมัยราชวงศ์หมิง ปัจจุบันมีอายุ 639 ปี และได้มีการปรับปรุงอาคารให้อยู่สภาพที่ดีโดยพยายามรักษาสีลปะแบบเดิมที่มีอยู่ในบริเวณโรงเรียนมาเป็นเวลาช้านานให้คงอยู่ เป็นโรงเรียนที่ผลิตบุคลากรที่มีชื่อเสียงของประเทศจำนวนมาก ปัจจุบันมีนักเรียน 3,200 คน มีครูและพนักงานโรงเรียน 180 คน กระทรวงศึกษาธิการจีนได้สนับสนุนจากคนในชุมชนในเรื่องการก่อสร้างด้วย จึงทำให้โรงเรียนอยู่ในสภาพที่ทันสมัย ในขณะที่เดียวกันก็คงรักษาขนบธรรมเนียมประเพณี ไว้เป็นอย่างดี

เมื่อวันที่ 18 ตุลาคม ปีนี้ โรงเรียนได้เปิดสถานีโทรทัศน์ของโรงเรียนขึ้นเพื่อให้นักเรียนฝึกปฏิบัติการทำข่าวและศึกษาค้นคว้าข้อมูลด้วยตนเอง มีการคัดเลือกนักเรียนที่มีศักยภาพและมีความสามารถ 36 คน จากที่สมัคร 170 คน ให้ทำหน้าที่เป็นนักข่าวน้อย โดยได้รับเกียรติบัตรพิเศษในฐานะที่มีความสามารถพิเศษด้านการทำข่าว

● การเยี่ยมชมโรงเรียนมัธยม- ศึกษา Beijing No 65

โรงเรียนนี้จัดตั้งขึ้นเมื่อปี ค.ศ. 1945 ปัจจุบันมีอายุ 58 ปี มีชื่อโรงเรียนว่า Beijing No 101 แสดงถึงว่าเป็นโรงเรียนที่มีนักเรียนมีความสามารถพิเศษบริเวณโรงเรียนกว้างขวาง 300 เอเคอร์ จัดเป็นโรงเรียนดังที่ตั้งอยู่ชานเมืองปักกิ่ง มีนักเรียน 2,800 คน ครูผู้สอน 200 คน เป็นโรงเรียนที่มีชื่อเสียงด้านกีฬาและศิลปะ

เป็นพิเศษ บริเวณโรงเรียนแบ่งเป็น 3 เขต คือ เขตการเรียนการสอน เขตกิจกรรม (พลศึกษา) และเขตหอพัก รับนักเรียนตั้งแต่ระดับ ม.1 - ม.6 รัฐบาลจีนได้ให้ความสำคัญแก่โรงเรียนนี้เป็นอย่างมาก

การเยี่ยมชมนักเรียนไทยในโครงการ 1 อำเภอ 1 ทูต

ดร.อดิศักดิ์ โภธารามิก รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการไทยได้รับประทานอาหารค่ำร่วมกับคณะนักเรียนไทยตามโครงการ 1 อำเภอ 1 ทูต จำนวน 67 คนที่กำลังศึกษาภาษาจีนอยู่ที่กรุงปักกิ่ง ณ ห้องอาหารสุโขทัย ซึ่งนักเรียนทุกคนกำลังศึกษาภาษาจีนที่ Beijing Language and Culture University และยังไม่มีความพร้อมที่ประสบปัญหาในเรื่องการเรียน เนื่องจากสภาพแวดล้อมต่างๆ ของจีนคล้ายคลึงกับไทย สถานเอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงปักกิ่งได้จ้างผู้ดูแลนักเรียนทั้งหมดอย่างใกล้ชิด รวมทั้งมีนักเรียนไทยรุ่นพี่ที่ให้การสนับสนุนดูแลคณะนักเรียนตามโครงการ 1 อำเภอ 1 ทูตด้วย ซึ่งทำให้นักเรียนที่มาศึกษาที่กรุงปักกิ่งสามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมการเรียนและสังคมได้อย่างดี

สรุปข้อสังเกตจากการดูงานและแนว นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ

ดร.อดิศักดิ์ โพธารามิก ได้จัดการประชุมผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาทั้ง 35 คน ที่ร่วมเดินทางไปศึกษาดูงานครั้งนี้ และได้สรุปผลข้อคิดเห็นและมีข้อสังเกตจากการศึกษาดูงานการจัดการศึกษาของประเทศจีน ซึ่งเห็นว่าจะเป็นประโยชน์ต่อประเทศไทย ดังนี้

1. ประเทศจีนใช้เวลาประมาณ 25 ปีที่ผ่านมาพัฒนาประเทศได้ก้าวไกลมาก จากประเทศที่มีความเป็นชนบท แม้ในกรุงปักกิ่งก็ยังไม่เหมือนมหานครอื่นที่มีตึกสูงๆ สูงความเจริญมั่งคั่งได้อย่างรวดเร็วและมั่นคง เพราะจีนให้ความสำคัญกับการพัฒนาคน โดยใช้การศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาประเทศ

2. การพัฒนาการศึกษาของจีนให้ความสำคัญทั้งประชากรในเมืองและชนบท การให้การศึกษอย่างทั่วถึง คนมีคุณภาพเป็นเหตุผลที่เศรษฐกิจของจีนเติบโตเฉลี่ยปีละ 9 เปอร์เซ็นต์ต่อเนื่องมาหลายปี และจะรักษาระดับการเจริญเติบโตต่อไปอีกอย่างน้อย 5-6 ปี

3. การจัดการศึกษาของจีนมีความน่าสนใจเพราะนักเรียนมีความสุขที่มาโรงเรียน มีความกระตือรือร้น เพราะการเรียนเป็นเรื่องสนุก มีกิจกรรมภาคปฏิบัติมาก เด็กมีความกล้าที่จะพูดและแสดงออก แต่มีระเบียบวินัย

4. การที่จีนพัฒนาการศึกษาได้อย่างรวดเร็ว เป็นเพราะการเมืองมีเสถียรภาพ การปกครองของจีนยังคงรูปแบบกึ่งเผด็จการ โดยมีพรรคคอมมิวนิสต์เป็นพรรคการเมือง

หลักเท่านั้น ในปัจจุบันได้มีการปรับเปลี่ยนบุคลากรภายในพรรคเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ โดยเริ่มมีการคัดสรรคนรุ่นใหม่เข้ามา มีบทบาทเพิ่มขึ้น เพื่อให้พรรคมีความเข้มแข็ง มีคนที่มีความสติปัญญา

5. ในด้านการเมืองระหว่างประเทศ จีนมีความปรารถนาจะรวมเอเชียเข้าเป็นกลุ่มก้อนและมองไทยเป็นพันธมิตรที่สำคัญในกลุ่มอาเซียน

6. ระบบการศึกษาของจีนและไทยคล้ายคลึงกัน คือเป็นระบบ 6-3-3 คือ ประถมศึกษา 6 ปี มัธยมศึกษาตอนต้น 3 ปี และมัธยมศึกษาตอนปลาย 3 ปี โดยมีการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี เหมือนกัน

7. จีนมีการวางเป้าหมายการจัดการศึกษาระยะยาว คือภายในปี ค.ศ. 2020 จีนจะมีการศึกษาภาคบังคับ (compulsory education) 12 ปี และจะมีอัตราการเข้าเรียนระดับอุดมศึกษาร้อยละ 40 นอกจากนี้ จีนต้องการเพิ่มผู้เรียนสายอาชีวศึกษา รวมทั้งให้ความสำคัญกับการพัฒนาประชากรวัยแรงงานให้เป็นแรงงานทักษะอาชีพ (vocational worker)

8. การบริหารการศึกษาของจีนแบ่งเป็น 3 ระดับ คือ 1) การบริหารส่วนกลาง 2) การบริหารส่วนท้องถิ่น 3) สถานศึกษา ซึ่งคล้ายกับประเทศไทยที่มีส่วนกลาง เขตพื้นที่ และสถานศึกษา การปฏิรูปการศึกษาของจีน ดำเนินการไปพร้อมกันระหว่างการปฏิรูประบบการศึกษาปกติและการศึกษาในชนบท การให้ความสำคัญแก่ชนบทคล้ายกับไทยที่ให้

ความช่วยเหลือโรงเรียนเล็กในชนบท เพราะโรงเรียนเหล่านี้คือ ตัวแทนของความยากจนที่ต้องได้รับการดูแลเป็นพิเศษ

9. จีนให้ความสำคัญในเรื่องคุณภาพครู โดยกำหนดให้ครูต้องมีใบอนุญาต (license) มีอายุ 5 ปี ซึ่งครูจะต้องได้รับการประเมินเพื่อต่ออายุ ครูที่ไม่ผ่านการประเมินจะต้องพ้นจากหน้าที่ นอกจากนี้ จีนมีการจัดตั้งสมาพันธ์เครือข่ายครู (Union of Teacher Network) แต่จุดมุ่งหมายหลักไม่ได้เน้นการเจรจาต่อรองผลประโยชน์ แต่เป็นการสร้างเครือข่ายเพื่อให้ครูอบรมครูกันเอง

10. การที่ให้ผู้อำนวยความสะดวกสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามาดูงานที่จีน นับว่าเป็นประโยชน์มากเพราะได้เห็นตัวอย่างที่เป็นรูปธรรม ซึ่งจะช่วยให้ผู้อำนวยความสะดวกพื้นที่การศึกษานำความรู้และประสบการณ์ไปประยุกต์ใช้ในแต่ละพื้นที่ ดังนั้น จึงเห็นว่าควรสนับสนุนให้ผู้อำนวยความสะดวกพื้นที่การศึกษาได้มีโอกาสไปศึกษาดูงานในต่างประเทศที่มีความเจริญเพื่อนำมาเป็นแบบอย่างในการพัฒนาการศึกษาของไทย

สำหรับแนวนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ จะมอบให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) พิจารณาดำเนินการในระยะต่อไป มีสาระสำคัญ ดังนี้

1. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จะต้องจัดกิจกรรมด้านกีฬาและดนตรีให้โดดเด่นยิ่งขึ้น โดยทั่วไปอยากให้จัดสัดส่วนเวลาระหว่างภาควิชาการกับกิจกรรมในสัดส่วน 70 : 30 ซึ่งจะเปิดโอกาสให้เด็กได้มี

การพัฒนาทักษะกีฬาและสุนทรีย์ภาพ การที่เด็กจะเรียนอย่างมีความสุข โรงเรียนต้องให้สิ่งนี้แก่เด็ก และเพื่อเป็นการส่งเสริมการเล่นกีฬาอย่างจริงจังกระทรวงศึกษาธิการจะสนับสนุนให้มีการสร้างสนามกีฬาที่ได้มาตรฐานอย่างน้อยอำเภอละ 1 แห่ง ในบางพื้นที่ที่มีประชากรหนาแน่น อาจลงถึงระดับตำบล สนามกีฬาอาจเป็นสนามฟุตบอลที่ปรับเป็นสนามกีฬาเอนกประสงค์ได้ และรอบๆ สนามทำลู่วิ่งสำหรับการแข่งกรีฑา นอกจากนี้เพื่อให้การส่งเสริมในเรื่องดังกล่าวเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานควรจัดตั้งองค์กรทำหน้าที่ส่งเสริมด้านการศึกษา ซึ่งมีขอบข่ายกว้างขวางทั้งการออกกำลังกายจนถึงกีฬาเพื่อการแข่งขัน ขณะนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ยกร่างการจัดตั้งสำนักพัฒนากีฬาและกีฬกรรมนักเรียนแล้วเสร็จ ซึ่งจะสามารถดำเนินการตามภารกิจได้ในไม่ช้า

2. การพัฒนาครูเป็นหัวใจของการพัฒนาคุณภาพการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นองค์กรขนาดใหญ่ มีครูจำนวนหลายแสนคน จำเป็นต้องมีองค์กรพัฒนาครูเพื่อจัดทำแผนการพัฒนาครูอย่างเป็นระบบจัดทำบัญชีรายชื่อครูที่มีความสามารถโดดเด่นในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ พัฒนาเครือข่าย (Networking) ในการทำงานเพื่อให้ครูเก่งเป็นที่เลี้ยง จัดอบรมครูทางไกล (Distant Training) ซึ่งจะเป็นการลดระยะทาง ครูเก่งอยู่ที่ใดก็สามารถช่วยเหลือแนะนำเพื่อนครูได้

3. ด้านการใช้ ICT เป็นเรื่องที่ต้องเร่งดำเนินการให้เห็นผลโดยเร็ว โรงเรียนทุกโรงเรียน จะได้รับการจัดสรรคอมพิวเตอร์อย่างน้อย 1 ชุด ประกอบด้วย คอมพิวเตอร์ 2 เครื่อง เครื่องฉาย (video projector) พร้อมจอ 1 ชุด โดยจะต้องจัดงบประมาณไปให้อย่างทั่วถึง ภายใน 2-3 เดือน รวมทั้งจะต้องดูแลให้ทุกโรงเรียนมีโทรศัพท์และเข้าถึง Internet ได้ โดยเร็ว เมื่อการเตรียมการด้านโครงสร้างพื้นฐานเรียบร้อยแล้ว สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจะต้องดูแลการจัดทำ Courseware ส่งไปให้โรงเรียนต่างๆ และประยุกต์แนวทางของจีนที่เชื่อมโยงระหว่างการใช้โทรศัพท์กับ Internet จัดทำรายการ Internet Broadcast คือ ให้ครูที่สอนเก่งบันทึกการสอนส่งผ่านทาง web ไปให้ศูนย์เครือข่าย (โรงเรียนไกลกังวล) ออกอากาศการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม เพื่อให้นักเรียนในทุกพื้นที่ได้เรียนกับครูที่สอนเก่งที่สุดในประเทศไทย

4. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจะต้องจัดทำแผนปฏิบัติ (Action Plan) ของงานที่มีความจำเป็นเร่งด่วนให้เป็นรูปธรรม แผนที่กล่าวถึงไม่ใช่เพียงระบุว่าจะทำกิจกรรมใดบ้าง แต่ต้องระบุผลผลิตและผลลัพธ์เพื่อแสดงว่าเมื่อดำเนินการไปแล้ว 1-3 ปี เด็กไทย จะมีการเปลี่ยนแปลงอย่างไร

สำหรับกระทรวงศึกษาธิการ เห็นว่า ประเทศจีนได้ตั้งเป้าหมายของอนาคตค่อนข้างชัดเจน เช่น ในปี ค.ศ. 2020 อัตราการเข้าเรียนระดับอุดมศึกษาจะเป็นร้อยละ 40 ซึ่งเป็นเป้าหมายที่สามารถกำกับติดตามให้เป็นไปตามนโยบายได้ กระทรวงศึกษาธิการจึงเห็นว่าประเทศไทยก็ควรมีการกำหนดเป้าหมายการจัดการศึกษาของประเทศ เพื่อให้ทุกฝ่ายได้ช่วยกันสานความฝันให้เป็นจริง โดยกระทรวงศึกษาธิการจะประกาศเป้าหมายการจัดการศึกษาของไทยภายใน 3 เดือนข้างหน้า □

Education Forum for Asia

ณ กรุงปักกิ่ง สาธารณรัฐประชาชนจีน

ดุริยา อมตวิวัฒน์ *

The Education Forum for Asia was established as a platform to address issues facing the development of education in Asia and to highlight and support innovative approaches to educational development goals, education policymaking and international cooperation in education. The forum also works to address social and community development concerns in the Asia region and to promote mutual understanding between nations through cultural and scholarly exchange.

The plan for the development of the Education Forum for Asia, the United Nations Educational, Scientific, and Cultural Organization (UNESCO) join with the Chinese Scholarship Council to collaborate on developing a conference focused on international education and the development of global talent and human resources in the Asia region. In cooperation with Chinese Ministry of Education, all three organizations worked to further develop these ideas into the creation of an education forum.

On the 5th and 6th of December, 2003 a Meeting of Initiators for the Education Forum for Asia was held in Beijing. The Initiators Meeting of the Education Forum for Asia was, honored by the attendance of 95 delegates from 19 countries and regions representing government bodies, international organization, multinational companies as well as education institutions and practitioners.

The Education Forum for Asia held its first annual conference in Beijing, China on 23-24 August 2004.

* หัวหน้ากลุ่มความร่วมมือกับต่างประเทศ 1, 3 สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สป.

ภูมิหลัง

สืบเนื่องจากการประชุม Boao Forum for Asia ซึ่งมีขึ้นระหว่างวันที่ 12-13 เมษายน 2545 ณ เมือง Boao มณฑล Hainan โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมประมาณ 2,000 คน ประกอบด้วยผู้นำจากประเทศในเอเชีย คือ ญี่ปุ่น เกาหลี ไทย เวียดนาม และจีน รวมทั้งอดีตผู้นำจากประเทศฟิลิปปินส์ ออสเตรเลีย มองโกเลีย ปากีสถาน เนปาล คาซัคสถาน ซึ่งนายกรัฐมนตรีของไทย ได้เข้าร่วมประชุมและกล่าวสุนทรพจน์ในการประชุม ภายใต้หัวข้อ “New Century, New Asia, New Challenge: Asian Regional Development and Cooperation” การประชุมครั้งนั้น ได้ย้ำถึงอิทธิพลของแนวโน้มเศรษฐกิจของโลกที่มีผลกระทบต่อภูมิภาคเอเชีย มาตรการฟื้นฟูและความร่วมมือกันทั้งด้านการเงิน การพัฒนาเศรษฐกิจในภูมิภาค การแข่งขันด้านอุตสาหกรรมและการส่งออก การพัฒนาสิ่งแวดล้อมและการพัฒนาอย่างยั่งยืน เป็นต้น

ต่อมาได้มีการจัดประชุม Meeting of Initiators for the Education Forum ขึ้นระหว่างวันที่ 5 - 6 ธันวาคม 2546 ณ กรุงปักกิ่ง โดยมีผู้แทน 95 คนจาก 19 ประเทศ เข้าร่วมประชุม โดยการประชุมดังกล่าวได้รับการสนับสนุนจาก China Scholarship Council และ Boao Forum for Asia ร่วมกับองค์การยูเนสโก และกระทรวงศึกษาธิการของจีน มีบุคคลสำคัญเข้าร่วมการประชุมด้วย เช่น อดีตประธานาธิบดี Fidel Ramos แห่งฟิลิปปินส์ อดีตนายกรัฐมนตรีจากประเทศต่างๆ คือเนปาล เกาหลีใต้ นิวซีแลนด์ คาซัคสถาน ซึ่งที่การประชุมได้สรุปเริ่มแนวคิด

ในการจัดเวทีความร่วมมือด้านการศึกษาในเอเชีย (Education Forum for Asia) เพื่อส่งเสริมพลวัต และคุณภาพการศึกษาในเอเชีย

รูปแบบการประชุม

การประชุม Education Forum for Asia: Conference on Education Cooperation in Asia 2004 (21-24 สิงหาคม 2547) มีลักษณะการประชุมที่ประกอบด้วยกิจกรรมหลักดังนี้

● พิธีเปิดการประชุม

พิธีเปิดการประชุมได้จัดขึ้นที่มหาศาลาประชาชน (The Great Hall of the People) ซึ่งผู้จัดได้ทูลเชิญสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี กล่าวสุนทรพจน์พิเศษในพิธีเปิดการประชุมในช่วงบ่ายวันที่ 23 สิงหาคม 2547 โดยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้ทรงมีพระราชดำรัสว่าการศึกษาเป็นสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐาน เนื่องจากทำให้ทุกคนมีโอกาสทางการศึกษาที่เท่าเทียมกัน การจัดการศึกษาเป็นเรื่องที่ยิ่งใหญ่และมีความซับซ้อน ดังนั้น ผู้บริหารและนักการศึกษาจึงจำเป็นต้องพิจารณาปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องให้เข้าใจอย่างลึกซึ้ง และจำเป็นต้องเข้าใจปัญหาต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาอย่างแท้จริง เพื่อที่จะได้จัดการศึกษาให้ตอบสนองความต้องการของประชาชน และปัญหาความยากจนและปัญหาสุขภาพโภชนาการก็นับเป็นปัญหาที่เชื่อมโยงกับการศึกษาด้วย

ในประเทศจีน มีโครงการที่เรียกว่า Hope Project ซึ่งเป็นโครงการที่ให้ความช่วยเหลือ

แก่ผู้ด้อยโอกาสทางการศึกษา โดยเป็นการระดมทุนจากทุกส่วนของสังคมเพื่อให้การสนับสนุนคนกลุ่มดังกล่าว นับเป็นที่น่าชื่นชมและพระองค์เองได้มีส่วนให้การสนับสนุนโครงการดังกล่าวด้วยเช่นกัน นับเป็นแนวคิดที่ดีและสร้างความหวังให้กับกลุ่มคนดังกล่าวสำหรับประเทศไทย รัฐและองค์กรต่างๆ ได้ให้การสนับสนุนในการศึกษาแก่กลุ่มคนดังกล่าว

● การประชุมเต็มคณะ

ผู้จัดได้เชิญรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการของไทย กล่าวสุนทรพจน์ในการประชุมเต็มคณะในช่วงเช้าวันที่ 24 สิงหาคม 2547 โดยขอให้กล่าวถึงการศึกษาของไทยและความร่วมมือด้านการศึกษาในเอเชีย ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการได้กล่าวการศึกษาของไทยได้รับการจัดสรรงบประมาณสูงกว่าภาคอื่นๆ คิดเป็นสัดส่วนของผลิตภัณฑ์มวลรวมของชาติ (Gross Domestic Products : GDP) เพิ่มขึ้นจากปี 2537 ซึ่งได้รับร้อยละ 3.4 เป็นร้อยละ 4.2 ในปี 2546 ปัจจุบันกระทรวงศึกษาธิการดูแลนักเรียนจำนวน 18.6

ล้าน อัตราการรู้หนังสือมีสูงกว่าร้อยละ 90 แต่จำนวนดังกล่าวเป็นเพียงเชิงปริมาณ ในด้านการพัฒนาคุณภาพยังคงมีความจำเป็นที่ต้องดำเนินการอยู่มาก จึงได้มีการจัดการศึกษานอกโรงเรียนและการศึกษาตลอดชีวิตให้แก่เด็กที่ลาออกกลางคันและผู้ใหญ่ที่อยู่ในภาคแรงงาน มีการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี โดยไม่คิดค่าใช้จ่าย ประกอบด้วยการศึกษาภาคบังคับ 9 ปีและการศึกษาระดับมัธยมปลายอีก 3 ปี รวมถึงการที่รัฐบาลได้ประกาศจัดการศึกษาโดยไม่คิดค่าใช้จ่ายสำหรับการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาเพิ่มอีก 2 ปี จึงเห็นได้ว่ารัฐบาลได้จัดการศึกษาโดยไม่คิดค่าใช้จ่ายให้ประชาชนถึง 14 ปี นอกจากนี้ ยังได้กล่าวถึงยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติของกระทรวงศึกษาธิการ ได้แก่ การส่งเสริมโอกาสทางการศึกษาอย่างทั่วถึง การพัฒนาคุณภาพการศึกษา และการยกระดับมาตรฐานการศึกษาเพื่อการแข่งขันในระดับนานาชาติ ทั้งนี้ ได้ยกตัวอย่างการพัฒนาครูให้ตอบสนองการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น โดยให้ครูปรับเปลี่ยนวิธีคิดและกระบวนการเรียนการสอน ให้รู้จักนำ ICT มาใช้ในการสอนเพื่อจูงใจนักเรียน การดูแลโรงเรียนขนาดเล็กจำนวน 10,800 แห่งที่อยู่ในชนบททางไกลด้วยการใช้ครูหมุนเวียนสอนและจัดคอมพิวเตอร์เคลื่อนที่ รวมทั้งงบประมาณสนับสนุนเพื่อให้เด็กในท้องถิ่นได้รับโอกาสในการศึกษาอย่างเท่าเทียมกับเด็กในเมือง

นอกจากนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการยังได้กล่าวถึงบทบาทด้านการศึกษาของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่ได้ทรง

ริเริ่มโครงการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมเพื่อให้คนในท้องถิ่นห่างไกลหรือบนเขาได้มีโอกาสเรียนรู้ โครงการศูนย์ศิลป์ปายีพ เพื่อฝึกทักษะคนในชนบทให้มีอาชีพและมีรายได้เสริมของสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ และโครงการต่างๆ ที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้ทรงริเริ่มเป็นผลให้องค์การยูเนสโกได้ทูลเชิญพระองค์ให้ทรงรับตำแหน่งทูตสันถวไมตรีเพื่อการส่งเสริมเด็กกลุ่มน้อยด้วยการศึกษาและวัฒนธรรม

นอกจากนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการได้กล่าวถึงการร่วมมือกันเพื่อการศึกษาประสบผลสำเร็จว่า จำเป็นต้องอาศัย

ความร่วมมือกันของประเทศต่างๆ ในเอเชีย ดังนั้น ประเทศในเอเชียซึ่งมีค่านิยมและวัฒนธรรมแบบเดียวกันจึงควรสนับสนุนกันและกัน ดังเช่นการประชุมแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และแนวปฏิบัติที่เหมาะสม (best practices) การทำวิจัยร่วมกัน และได้เสนอให้มีเครือข่ายที่เข้มแข็งระหว่างประเทศในเอเชีย เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารบุคลากรทุกระดับ เช่น ครู นักเรียน ผู้บริหาร รวมทั้งเสนอให้มีการยอมรับคุณวุฒิทางการศึกษาระหว่างสถาบันมากขึ้นเพื่อให้ประเทศในเอเชียสามารถบรรลุถึงการเป็นชุมชนแห่งการศึกษาอย่างแท้จริง □

Address by
Dr. Adisai Boharamik, Minister of Education, Thailand
at the Education Forum for Asia : Education Cooperation in Asia
Beijing, China, August 24, 2004

Your Royal Highness Princess Maha Chakri Sirindhorn,
Excellencies,
Distinguished Participants,
Ladies and Gentlemen,

It is a great honor for me to be here today to address this gathering at the Education Forum for Asia. I am happy to share Thailand's experiences and challenges, and to learn from educational policy makers and practitioners in the region. May I also take this opportunity to congratulate the organizers of the Forum for the excellent arrangements of the Conference.

I will begin my presentation by pointing out Thailand's educational activities and our education reform taking place right now. As you all may well aware, many countries, including Thailand, were affected by the 1997 economic crisis. It alerted us to the urgent need to continuously upgrade people's capacity to cope with challenges and thrive in what is now a very competitive global arena. Since then, the budgetary allocation for education in Thailand has exceeded that of all other sectors. The share for education as a proportion of GDP rose from 3.4 percent in 1994 to 4.2 percent in 2003.

This is a reflection of our belief in investing in human development through education.

The Ministry of Education, Thailand, is currently responsible for approximately 18.6 million students in formal education. Student enrolment for pre-primary is approximately 3 million, for primary education is 5.8 million, for secondary is 5.73 million, and for higher education is 4.07 million. The literacy rate is over 90 percent. However, these figures only demonstrate the quantity while quality still requires improvement. Non-formal and lifelong education has also been emphasized, targeting especially youths who have dropped out of the system and the adult workforce.

Thailand's twelve-year basic education, comprising nine years of compulsory and three years of high school, is provided free of charge to all. This year, two years of pre-primary education has been provided free of charge to all. Therefore, the Thai Government currently provides fourteen years of free schooling.

The government also plans to provide income contingent loans to those who want to further their higher education. Thailand also gives high priority to vocational and technical education since we need to enhance human resource capacity for Thailand's rapid economic growth.

When I was appointed Minister of Education, I translated the policy to actual activities and therefore, I initiated three main pillars. The first pillar is the most important element since it involves access to education for all. It provides educational opportunities not only to schools and children but also to adults, the disadvantaged as well as the handicapped.

The second pillar is the improvement of quality of education which concentrates on educational management, quality of teachers, curriculum and content, school facilities, and educational materials both conventional and electronic forms.

The third pillar concerns raising educational standards. We aim to promote research and development, study of foreign languages and the use of ICT in education. Our goal is to set higher benchmarks up to the international standards to enhance the nation's competitiveness.

I have a strong belief that education should develop not only academic achievements but the students must also be physically, mentally and intellectually healthy. I have found out that the existing curriculum should be adjusted. Therefore,

I have set a guideline for the school to emphasize non-textbook activities more, for example arts and music, sports and teamwork activities.

We are all well aware that teachers are the common concern to most countries, particularly in Asia. In today's world, teachers must be able to keep abreast with rapidly global changes. They should be able to modify their mindsets and be ready to adapt their teaching-learning methods. Since ICT plays a key role in our daily life, teachers must be able to integrate the use of ICTs in the classroom to attract the students with more appropriate methods of teaching and learning.

Among 32,000 schools, 10,800 are small-sized schools with less than 120 students. Most of these schools are in remote and rural areas and difficult to access. Those schools do not have sufficient teachers. The students are from poor families with malnutrition. Therefore, I manage to provide them with more equal educational opportunities by rotating teachers to help teaching in those schools, providing mobile computer units, allocating additional budget for educational equipment and materials. Special incentives are also provided to teachers to teach in these schools. I am sure that these rural students are as competent as those in the cities and urban areas, but they only lack an opportunity to have equal education. Therefore, by the end of the academic year, I can assure you that they will be able to substantially improve their

academic performance.

At this point, I would like to underline the enormous respect and profound appreciation Thai people have for **His Majesty King Bhumibol Adulyadej**, and indeed all members of the Royal Family in promoting educational development, especially in remote and mountainous areas. His Majesty the King initiated the Distance Learning Project through satellite. The project broadcasts most of the subjects in the curriculum including the teaching foreign languages.

Her Majesty Queen Sirikit also initiated Arts and Craft Training Center to assist people in rural areas and provide training in professional skills to ensure that they will be able to earn extra income.

As you witnessed in the keynote address of **Her Royal Highness Princess Maha Chakri Sirindhorn** yesterday, Her Royal Highness is very keen on education and has been a real practitioner in this area for many years. Her Royal Highness has expressed that access to education is a human right which means that every citizen must have equal educational opportunity. At present, Her Royal Highness has initiated and continuously monitored many educational projects not only in Thailand but also in neighboring countries, offering financial support to set up a college in Cambodia and ensuring both secondary and vocational education to people in the community. For this reason, Her Royal Highness has been invited to be a UNESCO Goodwill

Ambassador for the Empowerment of Minority Children through Education and Culture.

Ladies and Gentlemen,

I have pointed out to you what Thailand is doing at present. However, it is not possible for Thailand to move on to achieve the goal of education alone. In the world of interdependence, it is important to move along together, particular we, in Asia, since we have similar values and cultures. Forums like this should be encouraged so that we can share and exchange our experiences and best practices. Joint research among countries in Asia should be initiated.

What I would like to suggest is a strong network among Asian countries by exchanging information and personnel at all levels, namely students, teachers, and administrators, both short and long term. I would also like to encourage the accreditation among educational institutes to ensure that we will be able to become an educational community.

Once again, I would like to thanks the organizers for providing me an opportunity to share with you Thailand's experience in education activities and reform. I am confident that if we are all committed to achieving the goal of educational development for the benefits of our region, our mutual goodwill and common resolve will enable us to succeed in paving the way for a bright future for the numerous children and youth of Asia.

Thank you. □

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เยือนโมร็อกโก

จุไรรัตน์ แสงบุญนำ*
อรชชาติ สิบสิทธิ์**

At the invitation of the Moroccan Ministry of Education, Dr. Adisai Bodharamik, Minister of Education and high officials from the Office of the Non-Formal Education Commission paid a visit to Morocco from 19-22 July 2004. The purpose of the visit was to explore areas for possible cooperation in education and to strengthen relations between Thailand and Morocco.

เมื่อวันที่ 19-22 กรกฎาคม 2547 ดร.อดิศัย โพธารามิก รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เป็นหัวหน้าคณะผู้แทนประเทศไทย เดินทางไปเยือนประเทศโมร็อกโก ตามคำเชิญของกระทรวงศึกษาธิการประเทศโมร็อกโก เพื่อศึกษาความร่วมมือทางการศึกษาระหว่างประเทศไทยและโมร็อกโกและกระชับความสัมพันธ์อันดีระหว่างสองประเทศ

ในการนี้ ดร.อดิศัย โพธารามิก ได้พบกับ นายฮาบิบ เอล มัลกิ (H.E. Mr. Habib El Malki) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการแห่งชาติโมร็อกโกและได้มีการกล่าวถึงการปฏิรูปการศึกษาของ ทั้ง 2 ประเทศ ซึ่งมีลักษณะคล้ายคลึงกัน เนื่องจากพระมหากษัตริย์

ของทั้ง 2 ประเทศ ได้ทรงให้ความสำคัญแก่การจัดการศึกษาของเยาวชน และงบประมาณในการจัดการศึกษาอยู่ในลำดับสูงสุดของงบประมาณรวม โดยเด็กของโมร็อกโกร้อยละ 85 ได้เข้าถึงระบบการศึกษาซึ่งรัฐบาลจัดสรรงบประมาณให้ร้อยละ 26 ในขณะที่รัฐบาลไทยได้จัดสรรงบประมาณให้สำหรับการศึกษาเป็นลำดับสูงสุดเช่นกันคือร้อยละ 24.4 กระทรวงศึกษาธิการแห่งชาติของโมร็อกโกรับผิดชอบด้านการจัดการศึกษาทั่วไป ส่วนการศึกษานอกโรงเรียนเป็นความรับผิดชอบของรัฐมนตรีที่กำกับดูแลการศึกษานอกโรงเรียนระดับประเทศที่เรียกว่า Secretary of State นอกจากนี้ รัฐมนตรีที่รับผิดชอบการจัดการศึกษานอก

* ผู้อำนวยการสำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สป.

** เจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์ 8 ว สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สป.

โรงเรียนยังรับผิดชอบการจัดการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาด้วย ซึ่งมีการแบ่งเขตพื้นที่การศึกษาออกเป็น 16 เขต (เรียกว่า A cadent) มีผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาเป็นผู้รับผิดชอบ และมีผู้แทนรัฐมนตรีปฏิบัติงานอยู่ตามเขตพื้นที่การศึกษา ในแต่ละเขตพื้นที่การศึกษาแบ่งความรับผิดชอบออกเป็น 3 หน่วยงาน ได้แก่ หน่วยงานการศึกษานอกโรงเรียน หน่วยงานการเรียนรู้นักหนังสือ และหน่วยงานการศึกษาที่เรียกว่า Academy ในแต่ละ Academy มีการจัดโครงสร้างตามภารกิจ 10 ภารกิจ ได้แก่ เรื่องหลักสูตร วิธีสอน ความร่วมมือกับชุมชน ระบบข้อมูลข่าวสาร การบริหารจัดการและงบประมาณ หน่วยปฏิบัติการและการกีฬา เป็นต้น ประเทศโมร็อกโกได้ให้ทุนแก่นักเรียนไทยไปศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี/โท/เอก ตั้งแต่ปี 2537 เพื่อไปศึกษาในสาขาต่างๆ เช่น แพทยศาสตร์ ทันตแพทยศาสตร์ วิทยาศาสตร์ กฎหมายและภาษาอารบิก เป็นต้น โดยให้ปีละ 15 ทุน ส่วนใหญ่จะให้แก่นักเรียนไทยที่นับถือศาสนาอิสลามเพื่อไปศึกษาในสาขา Islamic Studies ปัจจุบันมีนักเรียนไทยอยู่ในโมร็อกโกจำนวน 39 คน

นอกจากนี้ ดร.อดิศักดิ์ โพธารามิก ได้ร่วมสนทนาและหารือกับนาย อานิส บิรู (H.E. Mr. Anis Birow) รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการซึ่งรับผิดชอบดูแลด้านอุดมศึกษา การรู้หนังสือและการศึกษานอกโรงเรียน เนื่องจากประเทศโมร็อกโกประสบปัญหาผู้ไม่รู้หนังสือโดยปัจจุบันอัตราการรู้หนังสือของโมร็อกโกคิดเป็นร้อยละ 51.7 การศึกษานอก

โรงเรียนของโมร็อกโกแตกต่างจากของไทยหลายด้าน โดยประเทศไทยเน้นการศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญและสายอาชีพ แต่โมร็อกโกเน้นการจัดการศึกษาสำหรับเด็ก รวมทั้งเด็กด้อยโอกาส เด็กที่ออกกลางคัน เด็กเร่ร่อน (Street children) และเด็กที่ถูกทอดทิ้ง นอกจากนี้ยังได้รับความร่วมมือจากต่างประเทศ เช่น องค์การไม่แสวงหากำไรต่างๆ จัดการศึกษาให้แก่เด็กด้านกรู้นักหนังสือ กีฬา ดนตรี ร้องเพลง และงานศิลปะ รวมทั้งการออกกำลังกาย และการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ ทำให้อัตราการศึกษาต่อในโรงเรียนสายสามัญเพิ่มขึ้น ในกรณีนี้ ดร.อดิศักดิ์ โพธารามิก ได้เดินทางไปเยี่ยมศูนย์การจัดการศึกษานอกโรงเรียน ที่เมือง Sale แถวชานเมืองหลวงราบัต ซึ่งมีการจัดการศึกษานอกโรงเรียน เพื่อให้แก่เด็กด้อยโอกาสที่อยู่แถบเมืองราบัต เพื่อให้เด็กเหล่านี้ไม่ต้องตกอยู่ในภาวะเสี่ยงภัยในเรื่องของยาเสพติด หรือ ด้านสภาพจิตใจ โดยให้ฝึกกายกรรมแสดงในโรงละครสัตว์เพื่อเป็นการออกกำลังกายทางกีฬา และใช้ศิลปะเข้าช่วยด้านจิตใจของเด็กที่มีปัญหาเหล่านี้โดยมีอาสาสมัครจากประเทศในยุโรปมาคอยช่วยเหลือ ปัจจุบันมีเด็กไม่รู้หนังสือถึง 40% ส่วนใหญ่เป็นเด็กผู้หญิง โมร็อกโกได้ประกาศเป้าหมายที่จะลดปัญหาการไม่รู้หนังสือเหลือ 20% ให้ได้ในปี ค.ศ. 2009 (พ.ศ. 2552)

ดร.อดิศักดิ์ โพธารามิก ได้เดินทางไปยังสถาบันที่จัดการศึกษาและอบรมด้านการศึกษานอกโรงเรียนอีกแห่งหนึ่งที่เมือง Marrakech ซึ่งมีการจัดการศึกษาให้แก่เด็ก

ที่ประสบปัญหาด้านปัญหาด้านครอบครัว โดยเฉพาะเด็กผู้หญิง มีเด็กจำนวนประมาณ 700 คน อายุระหว่าง 6-12 ปี มีครูผู้สอน 32 คน มีการจัดชั้นเรียนด้านศิลปะและดนตรีเพื่อให้เด็กสนุกสนาน มีความสนใจที่จะเรียนและสามารถเข้าสู่การศึกษาในระบบปกติต่อไปได้

ส่วนการเจรจาความร่วมมือด้านการศึกษากับโมร็อกโกนั้น ทั้งสองฝ่ายสนใจที่จะพัฒนาการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการแลกเปลี่ยนครู นักเรียนนักศึกษา ผู้บริหาร การศึกษา และการพัฒนาหลักสูตร ส่วนสาขาที่โมร็อกโกมีความชำนาญ ได้แก่ วิชาวิศวกรรมศาสตร์ การแพทย์และการอุดมศึกษา

ทั้งนี้มีนักศึกษาไทยศึกษาที่โมร็อกโก จำนวนประมาณ 42 คน ในสาขาอิสลามศึกษา

กล่าวโดยสรุป การดูงานครั้งนี้เป็นประโยชน์ต่อความสัมพันธ์ระหว่างไทยและโมร็อกโกอย่างยิ่ง โดยโมร็อกโกมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับประเทศยุโรป และยังเป็นประเทศมุสลิมที่มีบทบาทสำคัญในเวทีนานาชาติ รวมทั้งในองค์การต่างประเทศ การเดินทางไปเยือนโมร็อกโกนอกจากช่วยกระชับความสัมพันธ์แล้ว ยังเป็นการเปิดมิติใหม่แห่งความสัมพันธ์ด้านการศึกษาที่จะขยายความสัมพันธ์ระยะยาวระหว่างประเทศไทยกับประเทศมุสลิมอื่นๆ □

ราชอาณาจักรโมร็อกโก

ที่ตั้งและอาณาเขต ตั้งอยู่ที่ด้านตะวันตกเฉียงเหนือของทวีปแอฟริกา

ทิศเหนือติดทะเลเมดิเตอร์เรเนียน

ทิศตะวันตกติดมหาสมุทรแอตแลนติก

ทิศใต้ติดประเทศมอริเตเนีย

ทิศตะวันออกติดประเทศแอลจีเรีย

ประชากร 31,167,783 คน (ประมาณการ กรกฎาคม 2545)

พื้นที่ 710,850 ตารางกิโลเมตร

ภูมิอากาศ อากาศแห้งกึ่งเขตร้อน แถบชายฝั่งทะเลมีอากาศแบบเมดิเตอร์เรเนียน บริเวณที่ราบตอนกลางของประเทศอากาศร้อนจัด ส่วนทางตอนใต้มีอากาศแห้งแล้งแบบทะเลทราย

เมืองหลวง กรุงราบัต

- เมืองสำคัญ**
- เมืองคาซาบลังกา เป็นเมืองท่าและเป็นที่ตั้งของท่าอากาศยานระหว่างประเทศ
 - เมืองเฟส เป็นเมืองหลวงเก่าที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ และเป็นเมืองท่องเที่ยว
 - เมืองมาร์ราเคช เป็นเมืองท่องเที่ยวที่สำคัญเชิงเขาแอตลัส

ศาสนา ประชากรร้อยละ 99 นับถือศาสนาอิสลาม

ภาษา ภาษาอาหรับเป็นภาษาราชการ ภาษาต่างประเทศที่ใช้กันทั่วไป คือ ฝรั่งเศส

การปกครอง ระบอบประชาธิปไตย มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และนายกรัฐมนตรีเป็นหัวหน้ารัฐบาล

ข้อมูลจากเว็บไซต์ของกระทรวงการต่างประเทศ

www.mfa.go.th

ติดตามพลนักรียนทุนโครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งทุน ณ ประเทศฝรั่งเศส และเยอรมนี

ชนิษฐา ห่านิรัตติศัย *

The One District, One Scholarship Project is a government project which provides scholarships to Thai secondary school students from low income families to enable them to continue their studies at university level in Thailand or abroad. In 2004, 921 scholarships were awarded and more than 50% of students decided to go abroad.

This paper reports on the visit to France and Germany by the Minister of Education and High Officials from the Ministry of Education during 9-13 September 2004

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเดินทางไปเยี่ยมนักเรียนทุนโครงการ 1 อำเภอ 1 ทุน ณ ประเทศฝรั่งเศส และเยอรมนี ระหว่างวันที่ 9-11 กันยายน 2547

ตาม ที่รัฐบาลได้ริเริ่มจัดโครงการ 1 อำเภอ 1 ทุน เพื่อจัดสรรทุนการศึกษาให้แก่ นักเรียนยากจนที่เรียนดี มีความประพฤติดี จากทุกอำเภอและกิ่งอำเภอทั่วประเทศไทย ได้มีโอกาสศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ในสาขาที่สอดคล้อง กับความต้องการของตนเอง ชุมชน และท้องถิ่น โดยมีผู้ได้รับทุนทั้งสิ้น 921 คน มีผู้เลือก ศึกษาต่อในประเทศ 182 คน และต่างประเทศ 739 คน ใน 16 ประเทศ

เนื่องจากมีนักเรียนที่เลือกศึกษาต่อ ในประเทศฝรั่งเศสมากที่สุด จำนวน 161 ราย และประเทศเยอรมนีเป็นประเทศที่มีนักเรียน เสียชีวิต 1 ราย อันเนื่องมาจากมีปัญหาใน การปรับตัว ดังนั้นรัฐมนตรีว่าการกระทรวง ศึกษาธิการ (นายอดิศักดิ์ โพธิารามิก) และ ผู้บริหารระดับสูงของกระทรวงศึกษาธิการ ประกอบด้วย นางพรนิภา ลิ้มปทยอม เลขาธิการ คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน นายสุณัย จุลพงศธร ที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวง ศึกษาธิการ นายแพทย์ทศพร เสรีรักษ์ เลขาธิการ

* เจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์ 7 ว สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สป.

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ และเจ้าหน้าที่กระทรวงศึกษาธิการ จึงได้เดินทางไปเยี่ยมนักเรียนทุนตามโครงการ 1 อำเภอ 1 ทุน ณ กรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส และนครแฟรงค์เฟิร์ต ประเทศเยอรมนี ระหว่างวันที่ 9-13 กันยายน 2547 โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับการไปเยี่ยมนักเรียนที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

การเดินทางเยี่ยมนักเรียนทุน ณ ประเทศฝรั่งเศส ระหว่างวันที่ 9-11 กันยายน 2547

คณะผู้แทนไทย พร้อมด้วย ฯพณฯ เอกอัครราชทูต ณ กรุงปารีส (นายวีระศักดิ์ พุทธะกุล) ได้เดินทางไปเยี่ยมคณะนักเรียนทุนจำนวน 51 คน (เมือง Tours 31 คน และ Le Mans 20 คน) ณ ห้องประชุมสถาบัน Institute de Touraine เมือง Tours ประเทศฝรั่งเศส โดยผู้แทนสำนักงาน ก.พ ประกอบด้วยที่ปรึกษาระบบราชการ สำนักงาน ก.พ (นางสาวทัศนีย์ ธรรมสิทธิ์ : ขณะนี้ดำรงตำแหน่งรองเลขาธิการ ก.พ.) อัครราชทูตที่ปรึกษาฝ่ายการศึกษาประจำสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงลอนดอน (นายชาญวิทย์ ไกรฤทธิ) ผู้แทนสถาบันตุแรนน์ ประกอบด้วย Mr. Babary Serge ประธานสถาบัน และนาย Tournaire Laurent ผู้อำนวยการให้การต้อนรับ และได้บรรยายสรุปเกี่ยวกับความเป็นมาของสถาบันซึ่งมีชื่อเสียงในด้านการสอนภาษาฝรั่งเศสสำหรับคนต่างประเทศ และมีการร่วมมือกับสำนักงาน ก.พ มาโดยตลอด โดยในเดือนกรกฎาคม 2547 สถาบันได้จัดหลักสูตรพิเศษขึ้นเฉพาะสำหรับนักเรียนไทย

โครงการ 1 อำเภอ 1 ทุน กลุ่มละ 12-15 คน หลังจากนั้นจะมีการสอบวัดผลเพื่อจัดชั้นเรียนร่วมกับนักเรียนอื่นๆ ของสถาบัน นอกจากนี้ยังได้จัดกิจกรรมสนทนาและการทัศนศึกษาเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมฝรั่งเศส รวมทั้งมีบริการห้องพักสำหรับนักเรียน

ดร.อดิศักดิ์ โพธารามิก รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ถ่ายภาพร่วมกับนักเรียนตามโครงการ 1 อำเภอ 1 ทุน ที่กำลังเรียนภาษาจาก เมือง Tours และเมือง Le Mans ณ เมือง Tours ประเทศฝรั่งเศส

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ และคณะได้พบปะกับนักเรียนไทยตามโครงการ 1 อำเภอ 1 ทุน จำนวน 51 คน (จากจำนวนนักเรียนที่ศึกษาอยู่ที่ฝรั่งเศสทั้งสิ้น 161 คน) ประกอบด้วยนักเรียนจากเมืองตูร์ส์ 31 คน และเมืองเลอมองส์ จำนวน 20 คน และได้ซักถามความเป็นอยู่ ตลอดจนสภาพปัญหาและอุปสรรคในการศึกษาเล่าเรียนของนักเรียนที่ประเทศฝรั่งเศสด้วยความห่วงใย ในการพบปะพูดคุยดังกล่าว พบว่านักเรียนมีความสุข และสัญญาว่าจะตั้งใจศึกษาเล่าเรียน และจะกลับมาพัฒนาประเทศไทย มีนักเรียนที่ป่วยซึ่งจะต้องเข้ารับการผ่าตัด 1 คน (ขณะนี้ปลอดภัยดีแล้ว) นอกนั้น เป็นการเจ็บป่วยเล็กน้อย นักเรียนส่วนใหญ่คิดถึงบ้าน อยากให้รัฐบาล

สนับสนุนค่าเดินทางกลับมาเยี่ยมบ้านปีละครั้ง โดยยินดีจะอดออมเป็นค่าเดินทางครึ่งหนึ่ง และขอให้รัฐบาลช่วยเหลือครึ่งหนึ่ง นอกจากนี้ยังมีความต้องการเครื่องกีฬาสำหรับออกกำลังกายด้วย

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ได้มอบเงินจำนวน 5 หมื่นบาทเพื่อให้นักเรียนได้จัดซื้อเครื่องกีฬาสำหรับออกกำลังกาย และได้มอบอาหารแห้งที่นำไปจากประเทศไทย พร้อมจัดเลี้ยงอาหารกลางวันแก่นักเรียนด้วย ทั้งยังได้มอบหมายให้ ดร.เสาวนิตย์ ชัยมุสิก ซึ่งเป็นศึกษานิเทศก์ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่กระทรวงศึกษาธิการส่งมาช่วยเหลือในการปรับตัวด้านภาษา และอื่นๆ ของนักเรียนเป็นเวลา 3 เดือน ณ ประเทศฝรั่งเศส ให้จัดทำประวัตินักเรียนแต่ละคนอย่างละเอียด และรายงานให้กระทรวงศึกษาธิการทราบอย่างสม่ำเสมอ

นอกจากนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการยังได้ขอให้ สำนักงาน ก.พ ประสานไปยังสถาบันการศึกษาทุกแห่งที่นักเรียนทุนตามโครงการฯ ศึกษาอยู่ เพื่อจัดทำจุดติดต่อ (contact point) ในการดูแลสุขภาพของนักเรียนทุนทุกคน หรือมอบหมายแพทย์เฉพาะเพื่อให้การรักษาดูแลสุขภาพของนักเรียนเป็นไปด้วยความรวดเร็วเกี่ยวกับเรื่องนี้ อัครราชทูตที่ปรึกษาฝ่ายการศึกษา ประจำสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงลอนดอน ซึ่งรับผิดชอบในการดูแลนักเรียนในประเทศเยอรมนีและฝรั่งเศส ได้รับที่จะนำเรื่องดังกล่าวไปพิจารณาดำเนินการให้อย่างเร่งด่วนต่อไป

การเดินทางเยี่ยมนักเรียนทุน ณ ประเทศเยอรมนี ระหว่างวันที่ 11-13 กันยายน 2547

ดร.อดิศักดิ์ โพธารามิก รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ถ่ายภาพร่วมกับนักเรียนตามโครงการ 1 อำเภอ 1 ทุน ที่กำลังเรียนภาษาจาก เมือง Gottingen, Freiburg, Mannheim และเมือง Schwabisch Hall ณ เมือง Frankfurt ประเทศเยอรมนี

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ และคณะ พร้อมด้วยเอกอัครราชทูตประจำสถานเอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงเบอร์ลิน (นางชลชนิพันธ์ สุรัสวดี) ได้มีโอกาสพบปะคณะนักเรียนทุนฯ ที่ศึกษา ณ เมือง Mannheim จำนวน 9 คน เมือง Freiburg 10 คน Schwabishch Hall 10 คน Gottingen 8 คน รวม 47 คน (จากจำนวนนักเรียนที่ศึกษาอยู่ ณ สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีทั้งสิ้น 83 คน) โดยมี นาง Katharina von Riickteschell หัวหน้างานภาษา ผู้แทนสถาบันเกอเธ่ สำนักงานใหญ่ นครมิวนิค อาจารย์สอนภาษาเยอรมันจากสถาบันเกอเธ่เมือง Freiburg และ Gottingen ให้การต้อนรับและกล่าวแสดงความยินดีที่มีนักศึกษาจากประเทศไทยมาเข้ารับการอบรมภาษาและวัฒนธรรมในประเทศเยอรมนี

ในระหว่างการพบปะสนทนากับนักเรียนไทยที่ประเทศเยอรมนีดังกล่าว นักเรียนได้เล่าถึงสภาพความเป็นอยู่และปัญหาที่ได้อพบ ซึ่งส่วนใหญ่มีปัญหาจากการเรียนภาษาซึ่งยาก และปัญหาในการต่อวีซ่าซึ่งเยอรมันออกให้ครั้งละ 2-3 เดือน ทำให้ต้องเสียเวลาในการต่อวีซ่า นอกจากนี้ ยังมีปัญหาด้านสุขภาพ ซึ่งบางคนมีโรคประจำตัว เช่น โลหิตจาง และโรคกระเพาะอาหาร นักเรียนส่วนใหญ่คิดถึงบ้าน อยากกลับบ้านปีละ 1 ครั้ง

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ได้มอบหมายให้ นางปราณี บุญไทย ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการส่งมาดูแลนักเรียนโครงการ 1 อำเภอ 1 ทุน ที่กำลังศึกษาอยู่ในประเทศเยอรมนี เป็นเวลา 3 เดือน ให้จัดทำประวัติ

นักเรียนทุนที่ศึกษาอยู่ในประเทศเยอรมนีอย่างละเอียดทุกคน รวมทั้งให้รายงานสภาพความเป็นอยู่ ปัญหา อุปสรรค ของนักเรียนต่อกระทรวงศึกษาธิการอย่างสม่ำเสมอ นอกจากนี้ ได้ขอให้สำนักงาน ก.พ.หารือกับสถาบันการศึกษาต่างๆ เพื่อให้มอบหมายแพทย์ประจำและจัดทำจุดติดต่อ (contact point) เพื่อให้การรักษาดูแลสุขภาพของนักเรียนเป็นไปอย่างสะดวกรวดเร็ว และยังสามารถจัดซื้อสื่อภัณฑ์แจกนักเรียนทุกคน นำอาหารแห้งจากประเทศไทยไปมอบให้ และจัดเลี้ยงอาหารกลางวันให้แก่ นักเรียน ตลอดจนให้โอวาทและคำแนะนำต่างๆ พร้อมทั้ง ได้แจ้งรหัส E-mail ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อให้ นักเรียนทุนทุกคนสามารถติดต่อได้โดยตรง □

การประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสของซีมีโอ

ครั้งที่ 27

จิตรลดา จันทร์แหยม*

The SEAMEO High Officials Meeting (HOM) is convened by the SEAMEO Secretariat towards the end of the year. The meeting provides for a cooperative study of the items to be taken up in the SEAMEO Council Conference by the high officials of the Ministries of Education of the SEAMEO Member Countries, representatives of the Associated Member, Centre Directors, Network Coordinators and the Secretariat. The main purpose of the HOM is to assist the Council in expediting its actions on the agenda items.

The 27th High Officials Meeting was held from 1-3 December 2004 in Bangkok, Thailand. The meeting was opened by Mr. Piyabutr Cholvijarn, Vice Minister for Education and attended by representatives from 9 SEAMEO Member Countries (except Myanmar), 4 Associate Members and observers.

การประชุม เจ้าหน้าที่อาวุโสของซีมีโอเป็นการประชุมระดับปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ของประเทศสมาชิกซีมีโอ 10 ประเทศ และประเทศสมาชิกสมทบ 6 ประเทศ และหน่วยงาน สมาชิกสมทบ 1 แห่ง ซึ่งสำนักเลขาธิการองค์การซีมีโอจัดขึ้นเป็นประจำทุกปี เพื่อเปิดโอกาสให้ประเทศสมาชิกได้หารือเกี่ยวกับแผนงาน งบประมาณและโครงการต่างๆ ขององค์การร่วมกับศูนย์ระดับภูมิภาคทั้ง 15 ศูนย์ โดยจะพิจารณาเสนอข้อคิดเห็นเพื่อนำเสนอที่ประชุมสภารัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (สภาซีเมค) ซึ่งจะมีการประชุมเป็นประจำทุกปีเช่นกัน

สำหรับปี 2547 นี้ สำนักเลขาธิการองค์การรัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หรือซีมีโอ ได้จัดการประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสของซีมีโอ ครั้งที่ 27 ระหว่างวันที่ 2-3 ธันวาคม 2547 ที่กรุงเทพฯ โดยมีผู้แทนจากประเทศสมาชิก (ยกเว้นสหภาพพม่า) เข้าร่วมการประชุม 9 ประเทศ ประเทศสมาชิกสมทบจำนวน 4 ประเทศ ศูนย์ระดับภูมิภาคและเครือข่ายของซีมีโอจำนวน 15 ศูนย์ เจ้าหน้าที่สำนักเลขาธิการซีมีโอและผู้เข้าร่วมสังเกตการณ์การประชุมทั้งหมดรวม 89 คน

* เจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์ 6 กลุ่มความร่วมมือกับต่างประเทศ 2 สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สป.

การประชุมครั้งนี้มี นายปิยะบุตร ชลวิจารณ์ ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงศึกษาธิการเป็นประธานในพิธีเปิดการประชุม โดยได้กล่าวต้อนรับผู้เข้าประชุมทุกคน และได้แสดงความชื่นชมกับกิจกรรมสำคัญๆ ขององค์การที่ได้จัดขึ้นในรอบปีที่ผ่านมา อาทิ การประชุม Ministerial Forum และการประชุม Education Congress และเชื่อว่าความร่วมมือกันระหว่างอาเซียนและซีมีโอจะทำให้เกิดหุ้นส่วนใหม่ๆ

นอกจากนี้ ได้กล่าวถึง กลยุทธ์ที่สำคัญในการส่งเสริมศักยภาพของผู้คนในชาติ โดยการปฏิรูปการศึกษาภายใต้การบริหารงานของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ คือ การให้ทุกคนได้มีโอกาสได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ และการยกระดับมาตรฐานการศึกษา เพื่อส่งเสริมการแข่งขันในชาติ ซึ่งได้ประสบความสำเร็จในการดำเนินการเรื่องของการให้งบประมาณสนับสนุนเพื่อการเสริมสร้างศักยภาพให้กับโรงเรียนขนาดเล็ก ทั้งนี้ ได้กล่าวชื่นชมความก้าวหน้าของโครงการคุณภาพและความเสมอภาคของซีมีโอซึ่งริเริ่มโดยรัฐบาลไทยและโครงการการศึกษาเพื่อการป้องกันโรคเอดส์ในบริเวณอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง

ในโอกาสนี้ ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงศึกษาธิการได้กล่าวขอบคุณ Dr. Arief Sadiman ที่ได้ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักเลขาธิการองค์การซีมีโออย่างเข้มแข็งมาโดยตลอด และได้กล่าวต้อนรับ Dr. Edilberto C de Jesus ที่จะเข้าดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักเลขาธิการองค์การซีมีโอคนต่อไป โดยเชื่อมั่นว่าจะนำองค์การก้าวต่อไปข้างหน้า พร้อมกับการพัฒนาใหม่ๆ

สาระสำคัญของการประชุม

ที่ประชุมได้พิจารณาตามระเบียบวาระต่างๆ สรุปสาระสำคัญ ดังนี้

- รายงานความก้าวหน้าในการดำเนินงานตามมติที่ประชุมสภาซีเมค ครั้งที่ 39 ณ ประเทศบรูไน ดารุสซาลาม เมื่อเดือนมีนาคม พ.ศ. 2547 และการประชุมสภาซีเมคครั้งที่ 40 จะจัดที่กรุงฮานอย ประเทศเวียดนาม ในระหว่างวันที่ 15-19 มีนาคม 2548
- รายงานกิจกรรมของศูนย์ต่างๆ ประจำปี 2003/2004 ในรูปแบบวิดีโอทัศน์ โดยเน้นการจัดการอบรมทางด้านการศึกษา การวิจัย การดำเนินโครงการพิเศษ การดำเนินกิจกรรมเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือทางด้านวิชาการ และกิจกรรมอื่นๆ ของศูนย์ในสาขาที่มีความสำคัญในลำดับแรกๆ ขององค์การซีมีโอ
- การติดตามผลโครงการของศูนย์ระดับภูมิภาคของซีมีโอ ซึ่งสำนักเลขาธิการซีมีโอได้เริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ 1997/1998 โดยวิธีการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามและกระบวนการจัดเก็บและวิเคราะห์ข้อมูลผลการ

ดำเนินงานของแต่ละศูนย์ ซึ่งผลปรากฏว่า ศูนย์ระดับภูมิภาคประสบความสำเร็จในการดำเนินงาน แต่อาจมีข้อจำกัดบางประการที่ทำให้ไม่สามารถดำเนินกิจกรรมบางกิจกรรมตามแผนงานได้ และศูนย์ระดับภูมิภาคส่วนใหญ่ได้ดำเนินงานตามความสำคัญของงาน

- ประเทศสมาชิกสมทบขององค์การซีมีโอ คือ ประเทศออสเตรเลีย แคนาดา ฝรั่งเศส เยอรมัน เนเธอร์แลนด์ นิวซีแลนด์ ญี่ปุ่น ได้ให้ความช่วยเหลือแก่องค์การซีมีโอ ในรูปของค่าบำรุงสมาชิกประจำปีและเงินสนับสนุนในการดำเนินโครงการวิจัย การจัดประชุมสัมมนา การจัดการอบรมของศูนย์ซีมีโอ รวมทั้งการสนับสนุนโครงการอื่นๆ

- ประเทศไทยได้ให้เงินบริจาคสมทบ นอกเหนือจากเงินค่าสมาชิกเพื่อเป็นงบดำเนินการของสำนักเลขาธิการ อาทิ เงินเดือนของเจ้าหน้าที่ และการบำรุงรักษาและปรับปรุงสำนักงาน การจัดซื้ออุปกรณ์เครื่องใช้สำนักงาน และยานพาหนะ รวมทั้งโครงการและกิจกรรมต่างๆ ซึ่งริเริ่มและเห็นชอบโดยรัฐบาลไทย สำหรับเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับเงินเดือนของเจ้าหน้าที่จำนวน 211,108 บาท และค่าใช้จ่ายสำหรับการออกแบบโครงสร้างเพื่อปรับปรุงสำนักงานเป็นเงินจำนวน 1,282,209.84 บาท และซื้อ computer server จำนวนเงิน 143,915 บาท

- ในปี 2003/2004 ประเทศสมาชิกสมทบทั้ง 6 ประเทศ ได้บริจาคเงินค่าสมาชิกรวมทั้งสิ้น 46,433.59 เหรียญสหรัฐ ซึ่งเป็นยอดที่รวมเงินบริจาคล่วงหน้าสำหรับปี 2004/5005 ของประเทศแคนาดาด้วย ในปี 2004 มียอดเงิน

คงเหลือทั้งสิ้น 116,530.32 เหรียญสหรัฐ

- เงินกองทุนพัฒนาการศึกษาของซีมีโอ (SEAMEO Educational Development Fund : SEDF) ได้จัดตั้งขึ้นเมื่อปี 1971 เพื่อสนับสนุนเงินทุนพิเศษของศูนย์ระดับภูมิภาคซีมีโอ ซึ่งเป็นเงินทุนที่นำมาจัดสรรการดำเนินงานของศูนย์ระดับภูมิภาคและเครือข่ายระดับภูมิภาคทั้งหมด ในปีงบประมาณ 2003/2004 มีค่าใช้จ่ายที่เกินงบประมาณ 1,826,225 เหรียญสหรัฐ และจากข้อมูลวันที่ 31 ตุลาคม 2004 สำนักเลขาธิการซีมีโอได้สรุปยอดเงิน SEDF ที่ขาดในแต่ละปี คือปี 2004/2005 ขาด 1,201,512 เหรียญสหรัฐ ปี 2005/2006 ขาด 1,765,549 เหรียญสหรัฐ ปี 2006/2007 ขาด 1,772,629 เหรียญสหรัฐ

- เงินลงทุนของสำนักเลขาธิการซีมีโอนี้ เป็นเงินที่ได้จากดอกเบี้ยและอัตราแลกเปลี่ยนของงบดำเนินการสำนักเลขาธิการซีมีโอ ใช้ดอกเบี้ยเป็น Living Allowance ของเจ้าหน้าที่ปัจจุบันมียอดเงินรวมทั้งสิ้น 50,345.86 เหรียญสหรัฐ

- Regional Seminar on Human Resource Management for Global Competitiveness in Higher Education

ศูนย์ RIHED ร่วมกับ ASAIHL (The Association of Southeast Asian Institutions of Higher Learning) สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ และสภาอธิการบดีมหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย จัดการสัมมนาระดับภูมิภาคเกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรมนุษย์เพื่อการแข่งขันในโลก

ในระดับอุดมศึกษา ในวันที่ 8 ธันวาคม 2547 ที่กรุงเทพฯ โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะเสริมสร้างความเข้าใจถึงแนวโน้มในการจัดการด้านทรัพยากรมนุษย์ในระดับอุดมศึกษา และส่งเสริมความร่วมมือจากภาคเอกชนเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการระดับอุดมศึกษา ทั้งนี้ ผู้จัดจะเชิญวิทยากรที่มีชื่อเสียงจากองค์กรด้านการศึกษา องค์กรธุรกิจ และหน่วยงานด้านกำหนดนโยบายทั้งใน และนอกภูมิภาค

● Regional Cooperation on Quality and Equity in Education in SEAMEO Member Countries

โครงการความร่วมมือระดับภูมิภาค เรื่องคุณภาพและความเสมอภาคทางการศึกษา (QEE) เป็นโครงการที่มีความสำคัญในลำดับต้นๆ ของประเทศในภูมิภาค ในการประชุมวาระเฉพาะของการประชุมซีเมค ครั้งที่ 37 ได้มีการรับรองในปฏิญญาของซีมีโอเพื่อความร่วมมือกันในการพัฒนาคุณภาพ และความเสมอภาคทางการศึกษาในภูมิภาค โดยได้มีการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ในปี 2003/ 2004 การจัดประชุมและนิทรรศการ QEE การจัดการประชุมโต๊ะกลม QEE ในการประชุม UNESCO-APEID ที่สาธารณรัฐประชาชนจีน และการประชุมปฏิบัติการ ที่ประเทศมาเลเซีย การจัดค่ายสำหรับครูที่ประเทศฟิลิปปินส์ โครงการที่จะทำต่อไปในอนาคตคือ โครงการเปลี่ยนแปลงโรงเรียนไปสู่ศูนย์การเรียนรู้ โครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งสนับสนุนโดยรัฐบาลฝรั่งเศส ระยะที่ 2 ซึ่งเน้นกลุ่มประเทศ CLMV การจัดประชุมและนิทรรศการด้าน QEE ในปี 2005 โดยได้หารือกับ

กระทรวงศึกษาธิการไทย ในการรับเป็นเจ้าภาพ

● SEAMEO-France Education Quality Improvement Programme (EQUIP) in Southeast Asia

โครงการ SEAMEO-France EQUIP เป็นโครงการความร่วมมือระหว่างองค์การซีมีโอ กระทรวงศึกษาธิการไทยและรัฐบาลฝรั่งเศส เพื่อพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยรัฐบาลฝรั่งเศสสนับสนุนโครงการเป็นระยะเวลา 3 ปี โดยได้เริ่มดำเนินโครงการปี 2003 เป็นปีแรก โดยจัดดูงานเกี่ยวกับคุณภาพทางการศึกษา เพื่อเปิดโอกาสให้กับครูได้ศึกษาดูงานในประเทศสมาชิกซีมีโอได้แลกเปลี่ยนแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และได้รับข้อมูล และฝึกทักษะในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา จากโรงเรียนในเครือข่ายซีมีโอ สำหรับปี 2004/2005 ได้มีการเสนอให้รัฐบาลฝรั่งเศสสนับสนุนโครงการ SEAMEO-France EQUIP ระยะที่ 2 โดยเน้นกลุ่มประเทศ CLMV

● SEAMEO-QEE Teacher Camp

การจัดค่ายสำหรับครูในโรงเรียนเครือข่าย QEE เป็นกิจกรรมภายใต้โครงการความร่วมมือระดับภูมิภาคว่าด้วยคุณภาพและความเสมอภาคทางการศึกษา (Quality and Equity in Education-SEAMEO QEE) เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ข้อมูล และประสบการณ์ของครูเพื่อการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษา ในปี 2004 ได้มีการจัดค่ายสำหรับครูที่ประเทศฟิลิปปินส์ เมื่อเดือนตุลาคม ซึ่งจากการประเมินผู้เข้าร่วมโครงการเห็นว่าควรมีการจัดค่ายสำหรับครูทุกปีเพื่อเป็นการพัฒนาอาชีพครู

- SEAMEO Community Involvement programme

โครงการการมีส่วนร่วมในชุมชนของซีมีโอเป็นโครงการที่มุ่งปรับปรุงคุณภาพชีวิตโดยความช่วยเหลือโดยตรงจากองค์การซีมีโอ และได้รับความร่วมมือจากสถาบันและองค์กรในท้องถิ่น โดยได้เริ่มดำเนินการในปี 1996 โดยได้รับอุปถัมภ์โรงเรียนบ้านปรือวอย จ.ฉะเชิงเทรา เป็นแห่งแรก ปัจจุบันมีศูนย์ระดับภูมิภาคต่างๆ ของซีมีโอเช่น BIOTROP SEAMOLEC INNOTECH SEARCA SPAFA และ VOCTECH ได้เข้ามามีส่วนร่วมในโครงการ และได้มีการรับอุปถัมภ์โรงเรียนมากกว่า 1 โรงเรียน มีการดำเนินการวิจัย การฝึกอบรม การให้ความช่วยเหลือทางวิชาการ แก่โรงเรียน และชุมชนโดยรอบ ในปี 2003/2004 ศูนย์ต่างๆ ได้เข้ามามีส่วนร่วมในโครงการ เช่น ศูนย์ BIOTROP ได้ให้ความรู้แก่เกษตรกรที่เกาะชวา ตะวันตก ประเทศอินโดนีเซียในการปลูกมะเขือเทศ ศูนย์ CHAT ได้รับเอาโรงเรียนในพม่าไว้ในความอุปถัมภ์ ศูนย์ INNOTECH ได้บริจาคอุปกรณ์การเรียนการสอน และศูนย์ RECSAM ได้อบรมครูที่สอนวิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ในระดับมัธยม เป็นต้น

- SEAMEO IT Development Plan

การจัดทำแผนพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศของซีมีโอ จัดทำขึ้นเพื่อเป็นทิศทางสำหรับศูนย์ต่างๆ ในการจัดทำแผนพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศของศูนย์ให้สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศของอนาคต และภาระหน้าที่และวัตถุประสงค์

ของซีมีโอ คณะกรรมการปฏิบัติการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (ITAC) ได้จัดตั้งขึ้นในปี 2002 เพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการที่จำเป็นและติดตามการดำเนินการตามข้อเสนอแนะของแผน ในปี 2004 ได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการ ITAC โดยความเห็นชอบจากที่ประชุมผู้อำนวยการศูนย์ต่างๆ โดยมีรองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารและการสื่อสาร ของสำนักเลขาธิการซีมีโอเป็นประธาน โดยมีผู้อำนวยการศูนย์ระดับภูมิภาคต่างๆ เป็นกรรมการ คณะกรรมการ ITAC มีความเห็นว่า SEAMEO-Net ควรจะมีการเน้นในเรื่องต่างๆ เช่นการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างศูนย์ต่างๆ โดยใช้ web-based data standard การใช้ห้องสนทนา (chat room) เป็นต้น

- ICT & HIV/AIDS Preventive Education in the Cross Border Areas of the Greater Mekong Sub-region (GMS)

ธนาคารเพื่อการพัฒนาแห่งเอเชีย หรือ ADB ได้ดำเนินการให้ความช่วยเหลือในด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และการขจัดความยากจนในประเทศอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง (GMS) โดยได้ให้ความช่วยเหลือทางด้านวิชาการในโครงการเทคโนโลยีสารสนเทศ และการศึกษาเพื่อการป้องกันโรคเอดส์ เป็นจำนวนเงิน 1,000,000 เหรียญสหรัฐ เป็นระยะเวลา 18 เดือน เริ่มตั้งแต่เดือนมีนาคม 2003 โดยยูเนสโกและซีมีโอสนับสนุนเงินในการดำเนินโครงการต่างๆ จำนวน 500,000 เหรียญสหรัฐ โดยองค์การซีมีโอ ศูนย์ TROPMED INNOTECH และ SEAMOLEC เป็นผู้ดำเนินโครงการร่วมกับประเทศอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง โครงการดังกล่าว

ได้เน้นการขยายการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และสื่อผสม (Multimedia) ในการศึกษาเพื่อการป้องกันโรคเอดส์ในโรงเรียน เมื่อเดือน มิถุนายน 2004 ได้มีการลงนามใน MOU ระหว่าง ADB และสำนักเลขาธิการซีมีโอเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือทางด้านวิชาการ และการให้ความช่วยเหลือด้านวิชาการในโครงการ ระยะที่ 2 เพื่อกำหนดขอบข่ายของงาน การประมาณการค่าใช้จ่าย การเงิน การเตรียม การต่างๆ รวมทั้งการกำหนดกรอบเวลาของ โครงการสำหรับการดำเนินโครงการดังกล่าว ADB ได้ขยายเวลาการให้ความช่วยเหลือทาง ด้านวิชาการไปจนถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2004 ทั้งนี้ จะมีการประชุมเพื่อทบทวนโครงการใน ระยะสุดท้ายในวันที่ 16-17 ธันวาคม 2004

- Project Connecting Southeast Asia & Europe e-Learning Models-CAE e-LEARN

สภาระหว่างประเทศสำหรับการ ศึกษาแบบเปิดและการศึกษาทางไกล (ICDE) ได้ร่วมกับ Universitat Oberta de Catalunya (UOC) และองค์การซีมีโอ ดำเนินโครงการ เชื่อมโยงเครือข่าย e-learning ระหว่าง ยุโรป และเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยมุ่งที่จะสร้าง ความร่วมมือระหว่างยุโรปและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ในการพัฒนาต้นแบบการเรียนรู้ แบบเสมือนจริง (Virtual Learning Model) ทั้งนี้ มีประเทศสมาชิกเข้าร่วม 5 ประเทศ คือ บรูไน อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ และไทย สำหรับประเทศในยุโรปที่เข้าร่วมโครงการ คือ สเปน ฝรั่งเศส เยอรมนี และเนเธอร์แลนด์ ในปี 2004 ได้มีการประชุม Consortium ที่

อินโดนีเซียเพื่อพิจารณาความก้าวหน้าของ และจัดทำแผนงานในอนาคต

- SEAMEO Regional Schools Internet Project, Phase 7

โครงการระดับภูมิภาคของซีมีโอ เกี่ยวกับการใช้อินเทอร์เน็ต ระยะที่ 7 ประกอบด้วย โครงการโรงเรียนเครือข่ายของซีมีโอ และการประชุมครูเสมือนจริง โครงการอินเทอร์เน็ต โรงเรียนเป็นโครงการความช่วยเหลือ ด้านการ ศึกษาของสิงคโปร์ ซึ่งเปิดโอกาสให้ครูสอน ภาษาและนักเรียนในภูมิภาคได้ใช้เทคโนโลยี และภาษาในการติดต่อสื่อสารผ่านอินเทอร์เน็ต สำหรับหัวข้อในปีนี้เป็น Youth and Future และ หัวข้อสำหรับปี 2005 คือ Youth and Social Responsibility สำหรับ virtual forum ของครู เพื่อแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการสอน ภาษาอังกฤษ ได้เข้าสู่ปีที่ 6 และหัวข้อการ พบปะของครูผ่านทางอินเทอร์เน็ต จะเปลี่ยน หัวข้อทุกเดือน ทั้งนี้ผู้ชนะ จำนวน 2 คน จะได้รับเชิญให้เข้าร่วมการสัมมนานานาชาติของ ศูนย์ภาษาซีมีโอ ที่ประเทศสิงคโปร์ ในเดือน เมษายน 2005

- Strengthening ICT in Schools and SchoolNet Project in ASEAN Setting

โครงการนี้เป็นโครงการความร่วมมือ ระหว่างยูเนสโกกรุงเทพฯ มูลนิธิอาเซียน และ องค์การซีมีโอ มีระยะเวลาดำเนินการ 3 ปี (2003-2005) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อบูรณาการ เทคโนโลยีสารสนเทศเข้าไปในการสอน วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และภาษาอังกฤษ และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการพัฒนา

การสอนในห้องเรียน ในปี 2004 องค์การซีมีโอ โดยศูนย์ SEAMOLEC ได้ลงนามบันทึกความเข้าใจ/ ข้อตกลงกับมูลนิธิอาเซียนในเดือน กุมภาพันธ์ การจัดอบรมเพื่อส่งเสริมการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศเบื้องต้นสำหรับครูมัธยม เจ้าหน้าที่ จำนวน 46 คน จากกลุ่มประเทศ CLMV ที่ประเทศไทย การอบรมการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศในการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษาอังกฤษที่เวียดนาม ทั้งนี้ จะมีการประเมินผลในระดับภูมิภาคโดย ร่วมกับยูเนสโก ในปี 2005

- SEAMEO-UNESCO Education Congress and Expo

ตามที่ที่ประชุมซีเมค ครั้งที่ 37 ได้อนุมัติให้จัดการประชุมสมัชชาด้านการศึกษา ครั้งที่ 2 โดยใช้หัวข้อ “Adapting to Changing Times and Needs” เพื่อส่งเสริมความเข้าใจและความร่วมมือในระดับภูมิภาคระหว่าง นักการศึกษาและหุ้นส่วนของซีมีโอ การประชุมดังกล่าวกำหนดได้จัดขึ้นระหว่างวันที่ 27-29 พฤษภาคม 2004 ที่ศูนย์การประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ โดยกระทรวงศึกษาธิการไทยเป็นเจ้าภาพร่วมโดยมีผู้เข้าร่วมการสัมมนา จำนวน 997 คน จาก 41 ประเทศ การจัดประชุมดังกล่าวได้ประสบความสำเร็จ เพราะการจัดประชุมครั้งนี้ ได้ทำให้องค์การซีมีโอเป็นที่รู้จักมากขึ้น ได้สร้างเครือข่าย สัมพันธภาพที่ดีกับองค์กรต่างๆ รวมถึงหุ้นส่วนทางการศึกษา รวมถึงได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนข้อมูลใหม่ๆ ในหมู่นักการศึกษาในภูมิภาคอีกด้วย

- SEAMEO Internship Programme

โครงการฝึกงานของซีมีโอ เป็นโครงการที่เปิดโอกาสให้เยาวชนจากประเทศสมาชิกและสมาชิกสมทบได้รับประสบการณ์ทำงานในโครงการต่างๆ เกี่ยวกับ การพัฒนา ประกอบด้วยโครงการฝึกงานซีมีโอแคนาดา ซึ่งสนับสนุนโครงการโดยรัฐบาลแคนาดา ได้จัดส่งเยาวชนเพื่อไปฝึกงานที่ศูนย์ต่างๆ ของซีมีโอ และโครงการฝึกงานสำหรับเยาวชน ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เพื่อให้เยาวชนได้มีส่วนในการปรับปรุงคุณภาพชีวิตของประชาชนในภูมิภาค โครงการนี้ไม่ประสบความสำเร็จ เนื่องจากมีเยาวชนเข้าร่วมโครงการน้อย ในปี 2004/2005 สำนักเลขาธิการ ได้วางแผนที่จะดำเนินกิจกรรมความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ ในประเทศสมาชิกของซีมีโอ เพื่อปรับปรุงโครงการ

- SEAMEO-UNICEF-WSSCC Consultative Workshop on Promoting “WASH in and through Schools”

การประชุมเชิงปฏิบัติการ จัดขึ้น โดย SEAMEO UNICEF EAPRO และ WSSCC (The Water Supply and Sanitation Collaborative Council) ระหว่าง วันที่ 16-18 มิถุนายน 2547 ณ สำนักงานเลขาธิการซีมีโอ กรุงเทพฯ มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการสร้างจิตสำนึก การสุขาภิบาล และสุขอนามัยใน โรงเรียน (Promoting water sanitation and hygiene-WASH) การตรวจสอบสถานภาพโครงการที่เกี่ยวข้อง ในปัจจุบัน และกำหนดพัฒนาขอบเขตความร่วมมือระหว่างสถาบันที่เข้าร่วมโครงการ นอกจากนี้ ที่ประชุมยังได้เสนอแนะให้ SEAMEO

UNICEF และ WSSCC สนับสนุนการดำเนินกิจกรรมในลักษณะนี้ต่อไป เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย Millennium Development Goals เกี่ยวกับเรื่องน้ำ และการสุขาภิบาล สุขอนามัยตามที่ประกาศไว้ระหว่างการประชุม The World Summit for Sustainable Development เมื่อเดือนกันยายน 2545 ที่เมืองโยฮันเนสเบิร์ก

- SEAMEO Regional Workshop on Value-Based Water Education

การประชุมหารือระดับภูมิภาค เรื่องการศึกษาการหาค่าของน้ำ เป็นส่วนหนึ่งของโครงการน้ำเพื่อเมืองในเอเชีย ซึ่งเป็นโครงการของ UN-HABITAT ร่วมกับสำนักเลขาธิการซีมีโอ ในการประชุมได้มีการจัดทำแผนงานระดับชาติและได้มีการลงนามในปฏิญญาเรื่องการศึกษาเพื่อการหาค่าของน้ำ ในการประชุมซีเมคครั้งที่ 39 ในระหว่างการประชุมสมัชชาด้านการศึกษา เมื่อวันที่ 29 พฤษภาคม 2547 ได้มีการประชุม Asia-Africa Forum เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์และแนวปฏิบัติที่เหมาะสมการศึกษาเพื่อการหาค่าของน้ำ โดยมีผู้เข้าร่วมประชุม จำนวน 60 คน

- ASEAN Award Project

ศูนย์ RELC ได้รับรางวัล ASEAN Award ตั้งแต่ปี 1993 โดยได้รางวัล เป็นจำนวนเงิน 163,975 เหรียญสิงคโปร์ ซึ่งได้นำเงินจำนวนดังกล่าวมาดำเนินโครงการพัฒนาทักษะเกี่ยวกับการพูดภาษาอังกฤษของครูในประเทศสมาชิก โดยได้เริ่มโครงการนำร่องที่สถาบันราชภัฏเชียงใหม่ ในปี 2002 และในเดือนกรกฎาคม 2004 ได้มีการจัดประชุม

เชิงปฏิบัติการ 2 สัปดาห์ 42 ชั่วโมง ที่อินโดนีเซีย ในอนาคตจะมีการจัดอบรมหลักสูตร 60 ชั่วโมงที่มาเลเซีย และเวียดนามต่อไป

- Southeast Asian Languages Project (SEALPO)

ศูนย์ RELC ได้นำเสนอโครงการภาษาในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (SEALPO) ตั้งแต่การประชุมซีเมค ครั้งที่ 34 ซึ่งเป็นโครงการที่ศูนย์ RELC เปิดสอนภาษาต่างๆ ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยได้เปิดสอนภาษาบาฮาซาอินโดนีเซีย ภาษาฮาลายู และภาษาไทย ในปี 2005 จะเน้นการสอนภาษากล่าวเพื่อใช้ในทางธุรกิจมากขึ้น

- SEAMEO-Australia Pilot Project: Teacher Education Models for Using ICTs in Mathematics and Science Education

โครงการความร่วมมือระหว่างซีมีโอ และออสเตรเลียเพื่อจัดทำตัวอย่างของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสอนคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนเวียดนาม โดยโครงการจะเน้นพัฒนาครูผู้สอนในการใช้ ICT ในการสอน มีประเทศที่เข้าร่วมโครงการ ได้แก่ ประเทศอินโดนีเซีย มาเลเซีย ไทย และเวียดนาม

- Proposed Associate Membership of Norway in SEAMEO

เจ้าหน้าที่กระทรวงศึกษาธิการ ประเทศเวียดนามได้แจ้งให้ที่ประชุมทราบว่าประเทศนอร์เวย์สนใจที่จะเข้าร่วมเป็นสมาชิกสมทบขององค์การซีมีโอ นอกจากนี้ ได้แจ้งยืนยันกำหนดการประชุมสภาซีเมค ครั้งที่ 40

ที่เวียดนามจะเป็นเจ้าภาพ ในระหว่างวันที่ 15-19 มีนาคม 2547

ทั้งนี้ ที่ประชุมมีมติเห็นชอบเกี่ยวกับ รายงานและการดำเนินงานโครงการและกิจกรรมต่างๆ และขอให้นำเสนอที่ประชุมสภาซีเมค ครั้งที่ 40 ดังนี้

(1) รายงานผู้ตรวจสอบบัญชีของ สำนักเลขาธิการซีมีโอ ประจำปี 2003/2004 รายงานการตรวจสอบบัญชีแบบหลอมรวม เกี่ยวกับค่าใช้จ่ายต่างๆ ของสำนักเลขาธิการ ซีมีโอ ประจำปี 2003/2004 งบประมาณ ค่าใช้จ่ายขององค์การปี 2005/2006 - 2007/ 2008 โดยที่ประชุมรับทราบและให้ความเห็นชอบ ให้เสนอที่ประชุมสภาซีเมค ครั้งที่ 40 ในเดือน มีนาคม 2005

(2) SEAMEO Network Strategic Marketing Plan: Its Implementation

การดำเนินงานตามแผนกลยุทธ์ ด้านการตลาดของเครือข่ายซีมีโอ ในปี 2003/2004 ได้แก่การส่งเสริมความเป็นเอกลักษณ์ของ ซีมีโอและเครือข่ายซีมีโอ การประชาสัมพันธ์ องค์การซีมีโอเป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวางโดยการผลิตสื่อต่างๆ สำหรับงานประชุมสมัชชา และนิทรรศการด้านการศึกษา การมีส่วนร่วม ในการจัดการ สัมมนา และนิทรรศการ ใน ระดับชาติ และนานาชาติ การสร้างเครือข่าย และส่งเสริมสัมพันธ์ภาพที่ดีกับหุ้นส่วนที่มี ศักยภาพ เช่น สำนักงานยูเนสโก กรุงเทพฯ กระทรวงศึกษาธิการ และ UN Habitat ประเทศ เคนยา รวมทั้งองค์การเอกชนและธุรกิจต่างๆ ทั้งนี้ สำนักเลขาธิการซีมีโอ จะได้ขอให้

ประชุมพิจารณาโครงการและกิจกรรมที่จะ ดำเนินการต่อไป เช่น การจัดทำ website ด้าน การตลาด การจัดทำเอกสารประชาสัมพันธ์ องค์การ การรณรงค์เพื่อประชาสัมพันธ์กองทุน พัฒนาการศึกษานานาชาติของซีมีโอเพื่อหาทุนสนับสนุน โครงการต่างๆ ภายใต้กองทุน

(3) Journal of Southeast Asian Education

วารสารเพื่อเผยแพร่การศึกษาใน เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ได้จัดพิมพ์ปีละ 2 ครั้ง เพื่อเผยแพร่และวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อช่วย ในการจัดทำนโยบายและการวางแผนด้าน การศึกษาของประเทศในภูมิภาค โดยมีบริษัท Pearson Education Indochina เป็นผู้จัดพิมพ์ และเผยแพร่ โดยมีองค์การซีมีโอเป็นเจ้าของ และเป็นผู้ควบคุมเนื้อหาของวารสาร วารสาร ดังกล่าวมียอดขายอยู่ในระดับต่ำจึงได้มีการประชุมกันระหว่างบริษัท Pearson และ เจ้าหน้าที่ด้านการตลาดของซีมีโอเพื่อหารือกัน เกี่ยวกับการวางแผนเกี่ยวกับกลยุทธ์ทางด้านการตลาด และในเดือนมิถุนายน 2004 บริษัท Pearson ได้ขอยกเลิกสัญญาการผลิตวารสาร เนื่องจากไม่มีเวลาและมีพนักงานไม่เพียงพอ สำหรับการส่งเสริมการขายและบริษัทขอ จำหน่ายวารสารทั้งหมดที่ค้างใน Stock ให้กับ สำนักเลขาธิการซีมีโอในราคาต้นทุน และ สำนักเลขาธิการซีมีโอกำลังพิจารณาจัดทำ วารสารดังกล่าวในลักษณะ online ซึ่งที่ประชุม เห็นชอบให้ใช้เงินจากงบดำเนินการของซีมีโอ สำหรับการซื้อวารสารดังกล่าว □

การสัมมนาสำหรับสมาชิกโครงการเครือข่าย โรงเรียนพี่โรงเรียนน้องของเอเปค

สมใจ ชีรทิจู*

The APEC Sister School Networking (ASSN), a collaborative project between the Ministry of Education and the Ministry of Foreign Affairs aims to provide opportunities for students, teachers and school administrators in APEC economies to build a cooperative and supportive community network and exchange experiences in a friendly, academic environment.

This paper reports on the Seminar for Members of APEC Sister Schools Networking which was held in Bangkok, Chonburi, Chantaburi and Trad from 27 September - 1 October 2004. It outlines activities and provides an evaluation of the seminar.

กุ่มีหล่ง

เครือข่ายโรงเรียนพี่โรงเรียนน้องของเอเปค (APEC Sister Schools Networking-ASSN) เป็นโครงการที่กระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงการต่างประเทศร่วมจัดทำขึ้นเพื่อรองรับการเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมสุดยอดผู้นำทางเศรษฐกิจเอเปค เมื่อปี 2546 (2003) โดยแบ่งออกเป็นสองขั้นตอนคือ การสร้างชุมชนเสมือนจริง (ASSN Virtual Community) บนเว็บไซต์ของกระทรวงศึกษาธิการ ที่ www.assnth.org และการจัดค่ายเยาวชนนานาชาติเอเปค (APEC International Youth Camp) เมื่อเดือนกรกฎาคม 2546 ซึ่งมีครูและนักเรียน จำนวน 143 คน จากสมาชิกเอเปค 16 เขตเศรษฐกิจ

เข้าร่วมกิจกรรมที่ประเทศไทย ทั้งนี้ เครือข่ายดังกล่าวนับเป็นโครงการเอเปคที่ประสบความสำเร็จ และได้รับความชื่นชมจากสมาชิกว่าส่งเสริมบทบาทของเยาวชนในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติได้อย่างดีเยี่ยม อย่างไรก็ตามการจัดค่ายเยาวชนนานาชาติเมื่อปีที่ผ่านมามีนักเรียนและครูไทยเพียง 77 คนเท่านั้นที่ได้เข้าร่วมกิจกรรม ดังนั้น เพื่อกระจายโอกาสทางการเรียนรู้เกี่ยวกับเอเปค และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติแก่สมาชิกเครือข่ายซึ่งปัจจุบันมีอยู่ถึง 219 แห่ง ประกอบด้วยโรงเรียนระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา วิทยาลัยเทคนิค/เกษตร สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล และมหาวิทยาลัยราชภัฏทั่วประเทศ กระทรวงศึกษาธิการ จึงได้จัด **การสัมมนา**

* หัวหน้ากลุ่มความร่วมมือกับต่างประเทศ 2 สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สป.

สำหรับสมาชิกโครงการเครือข่ายโรงเรียน
ที่โรงเรียนน้องของเอเปค ระหว่างวันที่ 27
กันยายน - 1 ตุลาคม 2547 ณ กรุงเทพฯ
ชลบุรี จันทบุรี และตราด

รายละเอียดของการจัดการสัมมนา สำหรับสมาชิกโครงการเครือข่าย โรงเรียนพี่โรงเรียนน้องของเอเปค

มีผู้เข้าร่วมการสัมมนา จำนวน 189
คน ประกอบด้วยนักเรียน 128 คน และครู
61 คน จากโรงเรียนมัธยมศึกษา สถาบัน
เทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเทคนิค/เกษตร/
และโรงเรียนประถมศึกษา ขยายโอกาสจาก
16 จังหวัด คือ ชลบุรี จันทบุรี ตราด
ฉะเชิงเทรา ระยอง สมุทรปราการ สมุทรสงคราม
ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี สงขลา พังงา ตรัง กระบี่
ปัตตานี ภูเก็ต และนครศรีธรรมราช ซึ่งนักเรียน
ที่เข้าร่วมกิจกรรมมีอายุระหว่าง 12-19 ปี

● การเปิดการสัมมนา

นายปิยะบุตร ชลวิจารณ์ ผู้ช่วย
รัฐมนตรีประจำกระทรวงศึกษาธิการ เป็น
ประธานในพิธีเปิดการสัมมนา ในวันที่ 27
กันยายน 2547 ณ โรงแรมแอมบาสเดอร์
กรุงเทพฯ

● กิจกรรมของการสัมมนา

การสัมมนาสำหรับสมาชิก
โครงการเครือข่ายโรงเรียนพี่โรงเรียนน้อง
ของเอเปคครั้งนี้ ได้จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้
เยาวชนได้แลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์
และความคิดเห็นเพื่อส่งเสริมความเข้าใจอันดี

นายปิยะบุตร ชลวิจารณ์ ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวง
ศึกษาธิการ ลั่นฆ้องชัยในพิธีเปิดการสัมมนาสำหรับสมาชิก
โครงการเครือข่ายโรงเรียนพี่โรงเรียนน้องของเอเปค

เกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและทรัพยากร
ทางธรรมชาติ ได้ทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ
ทั้งในลักษณะผู้นำและผู้ตามที่ดี การฝึกปฏิบัติ
จริงในการสำรวจและทดลองทางวิทยาศาสตร์
ที่จัดเตรียมขึ้น รวมทั้งการเยี่ยมชมสถานที่
ทดลองเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเค็ม และป่าชายเลน
ที่มีความสมบูรณ์ที่สุดแห่งหนึ่งของไทย โดย
กระทรวงศึกษาธิการได้รับความร่วมมืออย่างดี
ในการจัดกิจกรรมด้านวิชาการจากสถาบัน
วิทยาศาสตร์ทางทะเล มหาวิทยาลัยบูรพา
ศูนย์ศึกษาการพัฒนา อ่าวคุ้งกระเบนอันเนื่อง
มาจากพระราชดำริ ศูนย์พันธุวิศวกรรมและ
เทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ และสถาบันส่งเสริม
การสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้ง
การจัดกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์และนันทนาการ
จากสำนักลูกเสือ ยุวกาชาด และกิจกรรม
นักเรียน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
และอาจารย์จากโรงเรียนต่างๆ ที่ได้สนับสนุน
การจัดค่ายเยาวชนนานาชาติเอเปค เมื่อปีที่
ผ่านมา โดยจัดกิจกรรมต่างๆ ที่กรุงเทพฯ
ชลบุรี จันทบุรี และตราด สรุปรายละเอียด
ของกิจกรรมมีดังนี้

1. ด้านวิชาการ

● กิจกรรมทางวิชาการของครู
ที่มหาวิทยาลัยบูรพา (วันที่ 28 กันยายน 2547)

- การบรรยายเรื่องสิ่งมีชีวิตดัดแปรพันธุกรรม (GMOs)

- การจัดการเรียนการสอนโดยประยุกต์ใช้สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ

● กิจกรรมสำหรับนักเรียน
ที่จัดโดยสถาบันวิทยาศาสตร์ทางทะเล
มหาวิทยาลัยบูรพา (วันที่ 28 กันยายน 2547)

- การเก็บรักษาสัตว์ทะเลด้วยการสต๊าฟฟ์

- การตรวจสอบคุณภาพน้ำทะเลบริเวณแหลมแท่น

- เทคนิคและวิธีการวิจัยหายาและผลิตภัณฑ์เสริมจากสัตว์ทะเล

- วิธีเลี้ยงสัตว์ทะเลและการจัดการภายในสถานเลี้ยงสัตว์น้ำเค็ม

- วิธีจำแนกชนิดเบื้องต้นของสิ่งมีชีวิตในทะเล

เยาวชน ASSN ตั้งใจฟังพินิจวิทยากรบรรยายเกี่ยวกับสัตว์ทะเลสต๊าฟฟ์ ในพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์ทางทะเล สถาบันวิทยาศาสตร์ทางทะเล มหาวิทยาลัยบูรพา

● กิจกรรมที่จัดโดยศูนย์ศึกษา
การพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนอันเนื่องมาจาก
พระราชดำริ (วันที่ 29 กันยายน 2547)

- งานวิชาการเกษตร
(ไม้ดอก/ไม้ผล)

- งานปศุสัตว์

- สถานแสดงพันธุ์สัตว์น้ำ
เฉลิมพระเกียรติ

- การชมหึ่งห้อย

- สะพานทางเดินศึกษา
ธรรมชาติ

● กิจกรรมที่จัดโดยศูนย์พันธุ์-
วิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ
(วันที่ 29 กันยายน 2547)

- ระบบนิเวศป่าชายเลน

- วัฏจักรน้ำเค็ม

- การบำบัดน้ำเสีย

- ดีเอ็นเอกับความหลากหลาย
ทางธรรมชาติ

● การสำรวจวิถีชีวิตของ
ชุมชนบ้านคุ้งกระเบน

2. กิจกรรมกลุ่ม และนันทนาการ

“Walk Rally” อีกกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ที่เพิ่มสีสัน ความสนุกสนานและเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างพี่น้อง ASSN

3. การเยี่ยมชมป่าชายเลน บริเวณ บ้านเปร็ดใน และบ้านปากคลองน้ำเขียว จังหวัดตราด (วันที่ 1 ตุลาคม 2547)

สรุปข้อมูลจากแบบสอบถามสำรวจความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมกิจกรรม

ข้อมูลที่ได้รับจากแบบสอบถาม จำนวน 137 ฉบับ จากจำนวน 189 ฉบับ (ร้อยละ 72.48) สรุปได้ว่า

1. ร้อยละ 97.08 มีความเห็นว่าเป็นประโยชน์มากจากการเข้าร่วมการสัมมนา และขอให้จัดกิจกรรมนี้อย่างต่อเนื่องทุกปี

2. สิ่งที่ผู้ตอบแบบสอบถามได้รับจากการเข้าร่วมการสัมมนา คือ

- ความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะป่าชายเลน การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ การสำรวจ/วิจัยทางวิทยาศาสตร์ ฯลฯ

- ความรู้เกี่ยวกับ GMOs, DNA ของความหลากหลายทางธรรมชาติ วิถีชีวิตของชุมชนที่อาศัยอยู่บริเวณป่าชายเลน และความรู้เกี่ยวกับหิงห้อย ฯลฯ

- การสร้างจิตสำนึกในการพิทักษ์สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ และการใช้ทรัพยากรทางธรรมชาติอย่างยั่งยืนและคุ้มค่า

- การได้รู้จักเพื่อนใหม่ ได้ระดมความคิด และทำงานเป็นหมู่คณะ

- การจัดกิจกรรมในรูปแบบที่หลากหลายที่เปิดโอกาสให้ปฏิบัติจริง

- มิตรภาพ ความสามัคคี และความสนุกสนานจากกิจกรรม

3. สิ่งที่ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง คือ

- การหาความรู้ด้วยการสำรวจ ทดลอง และการฝึกปฏิบัติ

- รูปแบบและตัวอย่างการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย ที่สามารถนำไปประยุกต์จัดค่ายวิทยาศาสตร์ได้

- การฝึกสตัฟฟ์สัตว์ทะเล (กั้ง ตั๊กแตน) การเพาะเลี้ยงปลาในกระชัง/ในตู้ การปลูกและสงวนรักษาป่าชายเลน และการบำบัดน้ำเสีย ฯลฯ

4. ปัญหาสิ่งแวดล้อมที่ต้องเร่งแก้ไขอย่างเร่งด่วน คือ

- การบุกรุกทำลายป่าชายเลน และการทำลายแนวปะการัง

- การทิ้งขยะ สิ่งปฏิกูลลงในทะเล

- การระเบิดปลา การจับปลาในฤดูวางไข่ และการใช้อวนดักปลาที่มีตาถี่เกินไป

5. ผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ 96.35 ใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตได้ และรับรู้ข่าวสารข้อมูลจากเว็บไซต์ของกระทรวงศึกษาธิการ โทรทัศน์ และหนังสือพิมพ์ □

ครูผู้มีความสำคัญ ในการยกจิตวิญญาณมนุษยชาติ

วิซเทพ ภาชาฤทธิ์*

The United Nations Educational, Scientific and Culture Organization (UNESCO) has proclaimed October 5th, World Teachers Day. The Ministry of Education fully supports this move as it has long recognized the vast contribution of teachers. Even though Thai education reform has led to changes in the role of teachers, they are still seen as the key to national development.

To share this occasion in Thailand, Her Royal Highness Princess Maha Chakri Sirindhorn presided over the opening of the World Teachers Day Exhibition, held at Khurusapha on 5 October 2004. The Ministry of Education also organized an award ceremony to acknowledge outstanding teachers with the title Model Teacher of the year.

“ครู” หมายถึง ผู้อบรมสั่งสอน ผู้ถ่ายทอดความรู้ ผู้สร้างสรรค์ ภูมิปัญญา และพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อนำไปสู่ความเจริญรุ่งเรืองของสังคมและมวลมนุษยชาติ

ครู มีความหมายว่า ผู้สั่งสอนศิษย์ หรือ ผู้ถ่ายทอดความรู้ให้แก่ศิษย์ ซึ่งมีผู้กล่าวว่า มาจากคำว่า **ครู** (คะ-จู) ที่แปลว่า “หนัก” อันหมายถึง ความรับผิดชอบในการอบรมสั่งสอนของครูนั้น นับเป็นภาระหน้าที่ที่หนักไม่น้อย กว่าคนๆ หนึ่งจะเติบโตเป็นผู้มีความรู้ และเป็นคนดีของสังคม ผู้เป็น “ครู” จะต้องทุ่มเทแรงกาย และแรงใจไม่น้อยไปกว่าพ่อแม่ผู้ให้กำเนิดเลย

ในชีวิตของคนๆ หนึ่ง นอกเหนือไปจากพ่อแม่ซึ่งเปรียบเสมือน “**ครูคนแรก**” ของ

เราแล้ว การที่เด็กๆ จะดำรงชีพต่อไปได้ในสังคม จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้อง มี “ครู” ผู้ที่จะประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ เพื่อปูพื้นฐานไปสู่หนทางทำมาหากินในภายภาคหน้าด้วย ดังนั้น ครู จึงเป็นบุคคลสำคัญเป็นที่สอง รองไปจากบิดามารดาที่เราทุกคนควรจะได้แสดงความกตัญญูตเวทีตาต่อท่าน เพราะหากโลกนี้ไม่มีผู้ที่ทำหน้าที่เป็น “ครู” แล้ว สรรพวิชาต่างๆ ก็คงสูญหายไปแน่นอน แม้แต่พระศาสดาทุกพระองค์ในโลก ก็ทรงเป็น “**ครูของโลก**” พระองค์หนึ่ง

* บรรณาธิการวารสารวิทยาจารย์

“ครู” ไม่ว่าจะในยุคใดก็ยังคงความหมาย เป็นอาชีพที่มีลักษณะพิเศษต่างจากอาชีพ ทั้งหลายตราบเท่าที่มนุษย์ยังจะต้องอยู่ร่วมกัน ในโลกนี้อย่างสันติ การผูกมิตรไมตรีของ มนุษย์ชาติ ยอมรับนับถือความเป็นเพื่อนร่วม โลกของกันและกัน และไม่ว่าโลกจะก้าวหน้า ทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีไปถึงขั้น สามารถเรียนรู้วิชาการทั้งหลายจากคอมพิวเตอร์ และนวัตกรรมอื่นๆ ได้มากมาย ซึ่งอาจจะส่งผล ทำให้สถานภาพและบทบาทของครูต้อง เปลี่ยนแปลงไปเพียงใดก็ตาม เรายังเชื่อว่า ตราบเท่าที่ความเป็นมนุษย์ยังมีความหมาย ยังต้องอยู่ในสังคม อยู่กับเพื่อนร่วมชาติร่วม โลกอยู่ ครูก็จะยังคงแทรกเป็นความหมายเป็น ความสำคัญเป็นกัลยาณมิตรที่ชาติมิได้ใน รูปแบบต่างๆ อยู่ตลอดไป

อย่างไรก็ตาม โดยเนื้อในที่แท้จริง ครูก็ยังคงคุณค่าพิเศษอยู่เสมอ ครูคือผู้ที่ได้รับความไว้วางใจจากพ่อแม่ผู้ปกครองให้ดูแล บุคคลที่เขารักที่สุด คือ “ลูก” ให้ได้รับการ เรียนรู้และฝึกอบรมเพื่อให้เป็นคนดี เพียบพร้อม ทั้งความรู้และคุณธรรม เป็นคนที่มีคุณภาพ เพื่อจะได้เป็นกำลังของครอบครัว เป็นผู้นำ วงศ์ตระกูล เป็นกำลังของสังคมและเป็นกำลัง ในการสร้างชาติเพื่อให้อยู่ท่ามกลางประชาคมโลก ได้ดีด้วยความสง่างามและมีเกียรติภูมิ

ดังนั้น อาชีพครูจึงมีความพิเศษมา ช้านานและจะยังคงความพิเศษนี้ตลอดไป ตราบเท่าที่มนุษยชาติยังจะต้องอยู่ร่วมกันใน โลกนี้อย่างสันติ งามของครูทั้งโลกนั้นต่างจาก งานอาชีพทั้งหลาย เพราะเนื้อหาของครูนั้น

เป็นสิ่งที่มีชีวิต คือ “บุคคล” คือ “มนุษย์” ซึ่ง ครูมีหน้าที่ที่จะฝึกฝนอบรมกลมกล่อมเกล้าให้เป็น คนดีมีคุณค่า เพื่อจะให้มีความรู้คู่ กับคุณธรรม มีคุณภาพทั้งพฤติกรรม จิตใจ และปัญญาเพียงพอที่จะอยู่ในโลกได้อย่างดีมีสุข ผลงานของครูวัดได้จากคุณภาพของเนื้อหา คือ “ศิษย์” ด้วยเหตุนี้งานครูจึงพิเศษกว่าธรรมดา

รางวัลของคนในอาชีพครูที่เป็นจริง ไม่เคยเปลี่ยนแปลง คือ ความชื่นใจ อิ่มใจ สุขใจ อยู่เงียบๆ ในความเจริญก้าวหน้า การพัฒนาและความสำเร็จของศิษย์ ดีใจที่ได้ มีส่วนร่วมให้ทุนรอนส่วนหนึ่งแก่ชีวิตศิษย์ จนประสบความสำเร็จ รางวัลส่วนนี้เป็นรางวัล ที่มีค่าและบริสุทธิ์ที่สัมผัสได้ด้วยใจ เป็นความ สุขภายในที่หล่อเลี้ยงครูทั้งหลายให้ทำหน้าที่ อยู่ได้โดยไม่เห็นแก่เหน็ดเหนื่อยและรางวัล ส่วนนี้คนที่ เป็น “ครูจริง” เท่านั้น จึงจะมีสิทธิ์ ได้รับอย่างสมบูรณ์

แม้ว่า ปัจจุบันสถานการณ์ด้านต่างๆ ของโลกได้เปลี่ยนแปลงไปและทำให้สังคมโลก เข้าสู่สังคมยุคโลกาภิวัตน์อย่างรวดเร็ว ไม่ว่าจะ เป็นกระแสการเปลี่ยนแปลงด้านวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี การสื่อสารโทรคมนาคม ระบบ เศรษฐกิจเสรี ระบบสังคม และการเมืองแบบ เสรีประชาธิปไตย วัฒนธรรม สังคมและ สิ่งแวดล้อม ล้วนแต่ส่งผลกระทบอย่างมากต่อ วิถีชีวิตของครู ซึ่งความเปลี่ยนแปลงใหม่ๆ นี้ ทำให้เกิดช่องว่างระหว่างความเป็นไปในสังคม แต่อย่างไรก็ดี ยังมี “ครู” อีกจำนวนไม่น้อย ทั้งในและนอกระบบการศึกษา ที่ยังมีจิตวิญญาณ ของการเป็น “ครู” ทำหน้าที่สอนสั่ง พร้อม

ถ่ายทอดวิชาความรู้ที่อยู่ในสังคมอย่างต่อเนื่อง

ตั้งพระบรมราชโองการของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่พระราชทานแก่คณะข้าราชการที่รับผิดชอบต่อการฝึกหัดครูและคณะข้าราชการกรมการฝึกหัดครูที่เข้าเฝ้าฯ ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐานเมื่อวันที่ 24 กรกฎาคม พุทธศักราช 2513 ความตอนหนึ่งว่า

“...สมัยนี้เทคโนโลยีสูง ทำให้สามารถที่จะทำกิจการโรงเรียน กิจการสั่งสอนแพร่ออกไปได้มากกว่า แต่ไม่มีอะไรแทนการอบรม ไม่มีอะไรแทนการบ่มนิสัย คือการสอนนี้แบ่งเป็นอบรมและบ่มนิสัย แต่ถ้าไม่มีผู้ที่อบรม ไม่มีผู้บ่มนิสัยหรือผู้ที่อบรมหรือผู้ที่บ่มนิสัย เป็นคนที่คุณภาพต่ำ ผู้ที่ได้รับอบรมบ่มนิสัยย่อมมีคุณภาพต่ำเหมือนกัน อาจจะมีร้ายกว่ากัน แม้จะมีเทคโนโลยีขั้นสูง มีดาวเทียม เครื่องคอมพิวเตอร์ แต่เครื่องเหล่านี้เป็นสิ่งไม่มีชีวิต ไม่มีจิตใจ อาจจะทำให้คนที่มีความตั้งใจอ่อนเปลี้ยไปเป็นคนละคนก็ได้ แต่ว่าอบรมโดยใช้สื่อที่ก้าวหน้า มีเทคโนโลยีสูงมียากที่สุดที่จะอบรมบ่มนิสัยด้วยเครื่องเหล่านี้

ฉะนั้นไม่มีอะไรแทนคนสอนคนสอนคนนี้มีเขาใช้ดาวเทียม คนเดียวสอนได้เป็นพันเป็นหมื่นในคราวเดียว แต่ถ่ายทอดความดีนี้ยาก ฉะนั้นการที่มีความก้าวหน้าเปลี่ยนแปลงในสังคมไทย ก็ไม่ได้หมายความว่าเปลี่ยนแปลงในทางดี นอกจากจะหาวิชาให้มีการถ่ายทอดโดยใช้ตำรา หรือใช้หลักสูตรอะไรที่ทำให้คนเป็นคนอันนี้ ขอฟากความคิดอันนี้ไว้เพราะว่าเป็นสิ่งที่สำคัญ...”

เช่นเดียวกับพระราชดำรัส สมเด็จพระ

พระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เนื่องในโอกาสเสด็จพระราชดำเนินทรงเปิดงานวันครูโลก 2004 ณ หอประชุมคุรุสภา กระทรวงศึกษาธิการ กรุงเทพมหานคร วันที่ 5 ตุลาคม 2547 ที่ทรงให้ความสำคัญของครูตอนหนึ่งว่า

“การศึกษามีความสำคัญต่อมนุษย์ทุกคน ไม่ว่าจะมีความพิการและอยู่แห่งหนใด ในปัจจุบันองค์การระหว่างประเทศองค์การพัฒนาต่างๆ หลายองค์การล้วนสนับสนุนคำขวัญ Education For all การศึกษาเพื่อทุกคน และร่วมกันผลักดันให้การศึกษาเพื่อทุกคน และร่วมกันผลักดันให้การศึกษาเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของมนุษย์ นอกจากนี้ยังความพยายามที่จะพัฒนาคุณภาพของการศึกษา โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการปฏิรูปการศึกษาด้านต่างๆ ทั่วโลก

การที่จะทำให้เป้าหมายทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพดังกล่าวสำเร็จลุล่วงไปได้ย่อมต้องอาศัยครูเป็นปัจจัยสำคัญ แม้ในปัจจุบันโลกเทคโนโลยีจะก้าวหน้า ข้อมูลข่าวสารไร้พรมแดนแต่ก็ไม่สามารถทดแทนครูได้ เพราะการศึกษามีใช่เป็นเพียงการรับรู้ รับข้อมูลข่าวสารเท่านั้น สิ่งสำคัญกว่าคือ การฝึกคิด การบ่มนิสัยให้แต่ละคนสามารถพึ่งพาตนเอง และมีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อผู้อื่น ส่วนนี้ต้องใช้คนสอนเท่านั้น ยิ่งเทคโนโลยีก้าวไกลเพียงใด ก็ยิ่งต้องการครูที่มีความสามารถมากยิ่งขึ้นเพียงนั้น ครูต้องพัฒนาตนเองให้รู้เท่าทันโลก จึงจะสามารถอบรมบ่มนิสัยคนในยุคใหม่ได้

งานวันครูโลกที่จัดขึ้นวันนี้แสดงให้เห็น

เห็นว่าทั่วโลกให้ความสำคัญแก่ครู ครูทุกท่านควรภูมิใจที่เป็นผู้มอบสิทธิพื้นฐานให้แก่มนุษย์ วิชาครูจึงถือว่าเป็นวิชาชีพชั้นสูงในทุกยุคทุกสมัย”

แม้กระทั่งสุนทรพจน์ของนายปองพล อดิเรกสาร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ และประธานสภารัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในการประชุมนานาชาติครั้งที่ 8 ของศูนย์อินโนเทค โดยกล่าวท่ามกลางผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษาจากประเทศต่างๆ ทั่วโลก เมื่อวันที่ 9 ธันวาคม 2545 ที่ศูนย์อินโนเทค ประเทศฟิลิปปินส์ ตอนหนึ่งว่า

“การเรียนรู้และวัฒนธรรมของโลก บัดนี้การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีสารสนเทศก็เริ่มส่งผลกระทบต่อมากมายต่อชีวิตมนุษย์ในด้านต่างๆ โดยเฉพาะในวงการอุตสาหกรรมและการผลิตต่างๆ ในการแข่งขันและพัฒนา รวมทั้งในวงการศึกษาด้วย

ในสังคมที่ถูกขับเคลื่อนโดยความรู้ การศึกษาได้กลายเป็นกิจการขนาดใหญ่ที่ขยายตัวอย่างรวดเร็ว และมีชุมชนแห่งการเรียนรู้ทุกรูปแบบเกิดขึ้นทุกหนแห่ง ถึงแม้ว่าการเรียนการสอนในโรงเรียนที่มีห้องเรียนเป็นระบบจะยังคงเป็นกิจการระบบใหญ่ที่สุดในหลายๆ ประเทศอยู่ก็ตาม แต่ก็มีชุมชนแห่งการเรียนรู้รูปแบบใหม่เกิดขึ้นและเป็นที่ยอมรับมากขึ้น

โรงเรียน ซึ่งหมายถึงสถานที่ที่เด็กๆ ไปเพื่อรับการสอนจากบุคลากรอาชีพ ที่เราเรียกกันว่า “ครู” นั้น ในปัจจุบันกำลังถูกท้าทายและวิพากษ์วิจารณ์มากขึ้น เช่น มักจะมีคำถามว่า เราจะเชื่อได้อย่างไรว่าหลักสูตร

และกิจกรรมของโรงเรียนตอบสนองของความ ต้องการ ของผู้เรียน ของชุมชน ของชาติ และของโลก? หรือโรงเรียนจะสอนกันอย่างไรจึงจะทำให้เด็กอยากรู้ อยากเห็น และทำให้เด็กพัฒนาทางด้านอารมณ์และจิตวิญญาณอย่าง สมดุล หรือคำถามว่า โรงเรียนจะสามารถเตรียมความพร้อมของเด็กและเยาวชนสำหรับให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในโลกของการงานอาชีพได้อย่างไร”

ทั้งหมดนี้เป็นคำถามที่ท้าทายนักการศึกษาทั่วโลก และในแง่นี้นักการศึกษาทั้งหลายจึงหันมามองว่า เทคโนโลยีสารสนเทศมีศักยภาพที่จะช่วยให้เด็กเข้าถึงแหล่งความรู้อย่างไร พรหมแดนและเป็นเครื่องมืออย่างใหม่ที่สำคัญ สำหรับการปฏิรูปกระบวนการเรียนการสอนในโรงเรียนและในชุมชน ดังนั้นครูในโลกทุกคนจำเป็นต้องเรียนรู้อย่างเข้าใจเพื่อช่วยทำให้เด็กๆ ได้เข้าถึงแหล่งความรู้นั้นๆ ได้อย่างรู้ทัน

โลกที่ไร้พรหมแดนและเทคโนโลยีที่ก้าวไกลเช่นปัจจุบัน แม้เราจะสามารถหาวิชาความรู้ได้เองจากหนังสือ เครื่องคอมพิวเตอร์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ต่างๆ ฯลฯ แต่เชื่อว่า คนเราก็กังปรารถนาจะได้ “ครูที่เป็นคน” ซึ่งสามารถมีปฏิสัมพันธ์กับเรามากกว่า “ครูที่ไร้ชีวิต” เพราะโดยแท้จริงแล้ว หน้าที่ของครูทุกคนในโลก มิเพียงเติมเต็ม “วิชาความรู้” แก่เราเพื่อประกอบสัมมาชีพเท่านั้น แต่ครูทุกคนในโลกมิใช่เป็นเพียงได้ทำหน้าที่เป็นผู้ “ยกจิตวิญญาณแห่งความเป็นมนุษย์ให้สมบูรณ์” เท่านั้นหากยังจุด “ประทีปปัญญา” ส่องทางในการดำเนินชีวิตแก่ศิษย์ทั้งโลกอีกด้วย □

การพัฒนาความรู้ด้านเศรษฐกิจระหว่างประเทศกับ การพัฒนาเศรษฐกิจไทย : บทบาทครูในการให้ความรู้

สมใจ ธีรทิว *

The Ministry of Education is charged with expanding educational opportunities and ensuring access to education for all. Steps are being taken to bring about changes in the educational system which aim to increase international competitiveness.

This paper describes the connection between the development of a knowledge based economy, improvements in human resources and the future development of the country. It discusses the central role of teachers in this process of making students into effective knowledge workers who are not only able to access information but also have the critical and analytical skills to transform information into knowledge.

ความสำคัญของเศรษฐกิจระหว่าง ประเทศ

ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมาสังคมโลกมีการเปลี่ยนแปลงและปรับตัวอย่างรวดเร็ว กระแสโลกาภิวัตน์และเทคโนโลยีสารสนเทศได้ทำให้เศรษฐกิจโลกเปิดกว้างและสลับซับซ้อน โดยเฉพาะการเปิดเสรีทางการค้าและการลงทุน ในกรอบความร่วมมือต่างๆ ทั้งในระดับพหุภาคี อาทิ องค์การการค้าโลก (WTO) ความร่วมมือทางเศรษฐกิจแห่งเอเชียและแปซิฟิก (เอเปค) กลุ่มสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (อาเซียน) ฯลฯ และการเปิดเสรีทางการค้าระหว่างประเทศ (Free Trade Area-

FTA) เช่น ระหว่างไทยกับสหรัฐอเมริกา จีน อินเดีย และออสเตรเลีย เป็นต้น ดังนั้น การเปิดเสรีทางการค้าที่ดำเนินอย่างต่อเนื่องจึงเป็นสิ่งที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้และทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง ประเทศไทยจึงต้องเร่งดำเนินการในการเตรียมความพร้อมและสร้างบุคลากรให้มีศักยภาพ/มีทักษะที่เป็นสมรรถนะสากล เพื่อเชื่อมโยงจุดเปลี่ยนจากระบบการศึกษาสู่ระบบการทำงาน และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันระดับนานาชาติ ทั้งนี้เพื่อให้ประเทศไทยสามารถรับประโยชน์จากการเปิดเสรีและการลงทุนทางการค้า รวมทั้งบรรลุเป้าหมายการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ยั่งยืนในระยะยาว

* หัวหน้ากลุ่มความร่วมมือกับต่างประเทศ 2 สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สป.

ความร่วมมือในการเสริมสร้างศักยภาพ ของทรัพยากรมนุษย์เพื่อรองรับการ เปิดเสรีทางการค้า

ปัจจุบันกรอบความร่วมมือระหว่างประเทศและองค์การการค้าโลกต่างมุ่งขยายการเปิดเสรีทางการค้าและบริการให้มากขึ้นในขณะเดียวกัน ได้ให้ความสำคัญต่อการกำหนดนโยบาย และแผนงานความร่วมมือในการพัฒนาบุคลากรของประเทศสมาชิก เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและเพิ่มสมรรถนะในการรองรับการเปิดเสรีและการอำนวยความสะดวกทางการค้าและการลงทุนได้อย่างเท่าเทียม ซึ่งแม้จะเป็นกรอบความร่วมมือใหม่ เช่น ความร่วมมือระหว่างเอเชียตะวันออกเฉียงและลาตินอเมริกัน (FEALAC) และความร่วมมือแห่งเอเชีย (ACD) หรือตัวอย่างที่คนไทยรู้จักและคุ้นเคยกันดี ได้แก่ ความร่วมมือทางเศรษฐกิจแห่งเอเชียและแปซิฟิกหรือเอเปค ซึ่งเป็นกรอบความร่วมมือที่เชื่อมโยงเศรษฐกิจกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์อย่างชัดเจน ดังนี้

เอเปค ประกอบด้วยสามเสาหลัก ได้แก่ การเปิดเสรีทางการค้า การอำนวยความสะดวกในการค้าและการลงทุน และเศรษฐกิจและวิชาการ (ECOTECH) ซึ่งองค์ประกอบที่สามหรือ ECOTECH นี้เองที่เอื้อประโยชน์แก่สมาชิกกำลังพัฒนาเพราะให้โอกาสในการสร้างความเป็นธรรมจากการเปิดเสรีทางการค้าและการลงทุน อาทิ การเตรียมความพร้อมในการปฏิบัติตามข้อตกลงทางการค้าทางด้านเทคนิค เพื่อให้

สามารถปฏิบัติตามกติกาและมาตรฐานสากลทางการค้าที่สมาชิกยอมรับร่วมกันได้เพราะ ECOTECH ครอบคลุมการพัฒนาทุกด้านภายใต้กรอบลำดับความสำคัญ 6 เรื่อง คือ การพัฒนา ทรัพยากรมนุษย์ ตลาดทุน โครงสร้างพื้นฐาน เทคโนโลยี สิ่งแวดล้อม และ SMEs ทั้งนี้เพื่อวางรากฐานสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนในระยะยาว

นอกจากนี้ **ที่ประชุมรัฐมนตรีศึกษาเอเปค ครั้งที่ 3** เมื่อเดือนเมษายน 2547 ณ สาธารณรัฐชิลี ได้พิจารณาถึงองค์ความรู้และทักษะที่เอเปคตระหนักว่ามีความสำคัญต่อการเตรียมความพร้อมของเยาวชนของเอเปคเพื่อก้าวเข้าสู่ยุคโลกการค้าเสรีในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างมีคุณภาพ นั่นคือภาษาอังกฤษ ความรู้ด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ICT และการบริหารจัดการและการปฏิรูประบบการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ รวมทั้งได้กำหนดแนวทางการประสานความร่วมมือระหว่างสมาชิกเอเปคเพื่อสามารถบรรลุถึงสิ่งท้าทายข้างต้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ และ**ที่ประชุมคณะทำงานด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เอเปค ครั้งที่ 26** เมื่อเดือนพฤษภาคม 2547 ณ สาธารณรัฐเกาหลี ซึ่งมีการประชุมเครือข่ายการศึกษา ครั้งที่ 20 คู่ขนานกันไปได้อนุมัติโครงการของสมาชิกในการเพิ่มขีดความสามารถของแรงงานและบุคลากรในด้านต่างๆ เพื่อให้ดำเนินการได้ในปีหน้า อาทิ โครงการเครือข่าย ICT เพื่อการศึกษาในอนาคตของโรงเรียนต้นแบบเอเปค (สาธารณรัฐเกาหลี) โครงการฝึกอบรมแรงงานผ่านสื่อการสอนภาษาอังกฤษแบบ

ดิจิทัล (ไทย) และโครงการประเมินผลการศึกษาในอนาคตโดยผสมผสานประสบการณ์ของโลกตะวันออกและตะวันตก (มาเลเซีย) เป็นต้น

กระทรวงศึกษาธิการกับการเตรียมความพร้อมของบุคลากรเพื่อรองรับการเปิดเสรีทางการค้า

ในเมื่อทุกคนตระหนักดีว่ากระแสการเปิดเสรีทางการค้าเป็นสิ่งที่คนไทยต้องเผชิญอย่างไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ ดังนั้นสิ่งที่กระทรวงศึกษาธิการต้องรีบเร่งดำเนินการคือพัฒนาสังคมไทยให้เป็นผู้สังคมแห่งความรู้ (Knowledge-based Society) พัฒนาคุณภาพของเยาวชนให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ โดยเฉพาะสาขาที่ประเทศไทยมีศักยภาพอยู่แล้ว อาทิ การเป็นครัวของโลก การเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวของเอเชีย การเป็นศูนย์กลางแฟชั่นของเอเชีย การเป็นฐานการผลิตยานยนต์ของเอเชีย และการเป็นศูนย์กลางการออกแบบกราฟฟิกของโลก ฯลฯ รวมทั้งเตรียมความพร้อมทุกด้านเพื่อให้เด็กไทยเติบโตขึ้นเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีศักยภาพและสามารถสานต่อข้อผูกพันที่ไทยได้ดำเนินการไว้ในกรอบความร่วมมือและข้อตกลงต่างๆ ได้อย่างชาญฉลาด ดังนี้

1) การประกาศยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติของกระทรวงศึกษาธิการเพื่อแสดงความมุ่งมั่นที่จะผลักดันการปฏิรูปการศึกษาให้เป็นระบบ สร้างความเชื่อมโยงซึ่งกันและกันและนำไปสู่การปฏิบัติที่เกิดผล รวมทั้ง

จัดสรรงบประมาณ ปี 2548 สำหรับดำเนินโครงการ/กิจกรรมภายใต้ยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการดังกล่าวซึ่งประกอบด้วยพันธกิจหลัก 3 ด้านคือ

1.1 การสร้างเสริมโอกาสในการศึกษาแก่ประชาชนทุกคน การสร้างความเสมอภาคและเพิ่มโอกาสเข้าถึงบริการการศึกษาขั้นพื้นฐาน การส่งเสริมการอาชีวศึกษา การอุดมศึกษา และการเรียนรู้ตลอดชีวิต

1.2 การสร้างระบบการศึกษาที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ การปฏิรูปการเรียนรู้สู่การใช้ความรู้เป็นฐานการดำรงชีวิต การเพิ่มศักยภาพของครู/อาจารย์ และการจัดทรัพยากรเพื่อการศึกษา

1.3 การพัฒนาการศึกษาเพื่อเพิ่มศักยภาพการแข่งขันของประเทศ การพัฒนามาตรฐานการศึกษาทัดเทียมกับประเทศพัฒนาแล้ว การเพิ่มขีดความสามารถของการวิจัยและการพัฒนา และการพัฒนาเทคโนโลยีทางการศึกษา

2) การจัดสรรทุนการศึกษา 1 อำเภอ 1 ทุน ซึ่งได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากสำนักงานสลากกินแบ่งของรัฐบาลแก่เยาวชนไทยที่มีฐานะยากจนจากทุกอำเภอและกิ่งอำเภอทั่วประเทศตามนโยบายของรัฐบาลจำนวน 923 ทุน เพื่อศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีทั้งในและต่างประเทศในสาขาที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศและยุทธศาสตร์การพัฒนารัฐของกระทรวงมหาดไทย ณ ประเทศที่มีความเชี่ยวชาญและชำนาญการ เช่น สาขาวิศวกรรมการบินและ

ยานอวกาศที่รัสเซีย สาขาสมุนไพรและแพทย์ทางเลือกที่จีน สาขาการออกแบบและแฟชั่นที่ฝรั่งเศส สาขาการท่องเที่ยวและการโรงแรมที่สวิตเซอร์แลนด์ หรือสาขาคอมพิวเตอร์ที่อินเดีย เป็นต้น

3) การเชื่อมโยงเครือข่ายโรงเรียนมัธยมศึกษาเข้ากับระบบอินเทอร์เน็ต โดยในปี 2546 โรงเรียนมัธยมศึกษากว่าร้อยละ 80 สามารถเชื่อมต่อเข้าสู่ระบบดังกล่าวได้ และในปี 2547 โรงเรียนจะได้รับการเชื่อมต่อกับระบบอินเทอร์เน็ต เพิ่มอีก 14,000 แห่ง นอกจากนี้ในปี 2548 โรงเรียนที่เหลือจะได้รับ การเชื่อมอินเทอร์เน็ตโดยจากรับสัญญาณดาวเทียม หรือทางสายโทรศัพท์เพื่อช่วยให้นักเรียนทั่วประเทศได้เรียนรู้จากโลกภายนอกได้อย่างทั่วถึง

4) กระทรวงศึกษาธิการจัดสรรงบประมาณจำนวน 84 ล้านบาทเพื่อจัดซื้อคอมพิวเตอร์ จำนวน 7,000 เครื่อง จากกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำหรับจัดตั้งหน่วยคอมพิวเตอร์เคลื่อนที่ 500 หน่วย เพื่อกระจายโอกาสการเข้าถึงเทคโนโลยีและการเรียนรู้จากอินเทอร์เน็ตไปยังโรงเรียนขนาดเล็กในชนบทห่างไกลทั่วประเทศ นอกจากนี้ ยังจัดทำโครงการเสริมสร้างทักษะการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนการสอน และการบูรณาการคอมพิวเตอร์กับการศึกษาแก่ครูทั่วประเทศ เมื่อเดือนเมษายน และพฤษภาคม 2547 โดยจัดการอบรมครูในประเทศไทยจำนวน 2,000 คน และส่งครูจำนวน 300 คน ไปเข้ารับการอบรมที่นั่น

โพลีเทคนิค ประเทศสิงคโปร์ เป็นเวลาสองสัปดาห์

5) กระทรวงศึกษาธิการจัดทำโครงการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษและเพิ่มประสิทธิภาพการสอนของครู โดยใช้งบประมาณ 351 ล้านบาท เพื่อยกระดับความสามารถทางภาษาอังกฤษและการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนภาษาอังกฤษจำนวน 15,000 คน ใน 30 จังหวัดท่องเที่ยว ทั้งนี้ การดำเนินโครงการระยะที่ 1 (มกราคม-มิถุนายน 2547) ได้จัดทำมาตรฐานความรู้ความสามารถด้านภาษาอังกฤษและด้านการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนภาษาอังกฤษ การประเมินความสามารถทางภาษาอังกฤษของครู การเพิ่มคุณภาพเครือข่ายพัฒนาการสอนภาษาอังกฤษ การนิเทศติดตามประเมินผลและวิจัยโครงการ การฝึกอบรมครูภาษาอังกฤษ และการผลิตสื่อวีดิทัศน์สำหรับการสอนภาษาอังกฤษ และเริ่มโครงการในระยะที่ 2 ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม 2547

6) การจัดทำโครงการโรงเรียนรูปแบบใหม่ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาซึ่งยังเป็นโครงการนำร่องในระยะ 3-6 ปีแรก และอยู่ในกำกับของสำนักงานวัฒนธรรมทางการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ มี 5 ลักษณะ คือ

6.1 โรงเรียนในกำกับของรัฐ เน้นการบริหารที่คล่องตัวแบบเอกชน

6.2 โรงเรียนวิถีพุทธ เป็นการปลูกฝังการใช้สติและปัญญาให้เกิดการเรียนรู้ประยุกต์หลักวิถีพุทธในการเรียนการสอน

6.3 โรงเรียนสองภาษา ซึ่งสอน

ทุกวิชาเป็นภาษาอังกฤษ ยกเว้นวิชาภาษาไทย สังคม หรือวิชาเกี่ยวกับกฎหมาย ประเพณีและวัฒนธรรมไทย

6.4 โรงเรียนที่มีการใช้ ICT เพื่อจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

6.5 การจัดทำแผนยุทธศาสตร์สำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษ เพื่อให้มีแผนระดับชาติในการพัฒนาเด็กที่มีความสามารถพิเศษ ค้นหาตั้งแต่แรกเกิด และสนับสนุนให้ศึกษาจนถึงระดับปริญญาเอก

7) **กระทรวงศึกษาธิการดำเนินโครงการอุทยานการเรียนรู้** ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งขององค์การมหาชนที่ก่อตั้งขึ้นตามนโยบายรัฐบาลโดยมีวัตถุประสงค์จะพัฒนาคุณภาพของคนไทยให้มีความรู้ความสามารถ ทั้งนี้ องค์การมหาชนจะประกอบด้วย 6 หน่วยงานย่อย คือ สำนักงานศูนย์สร้างสรรค์งานออกแบบ ศูนย์ความเป็นเลิศด้านชีววิทยาของประเทศไทย ศูนย์ส่งเสริมความสามารถพิเศษของประเทศไทย สำนักงานอุทยานการเรียนรู้ สถาบันพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ และศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม ขณะเดียวกัน กระทรวงศึกษาธิการจะทำงานควบคู่ไปกับ องค์การมหาชนดังกล่าวเพื่อพัฒนาศักยภาพ และเพิ่มขีดความสามารถของคนไทยอย่างยั่งยืน

8) **การดำเนินโครงการเครือข่ายโรงเรียนพี่โรงเรียนน้องและค่ายเยาวชนนานาชาติเอเปคในปี 2546** ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการเป็นเจ้าภาพการประชุมเอเปค 2003 ของไทย ภายใต้หัวข้อหลักคือ “ระบบนิเวศชายฝั่งเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน” โดยแบ่ง

โครงการออกเป็นสองขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างชุมชนเสมือนจริงโดยเปิดเว็บไซต์ www.assnth.org เพื่อเป็น

ศูนย์กลางการติดต่อสื่อสารของสมาชิกเอเปค
ขั้นตอนที่ 2 การจัดค่ายเยาวชนนานาชาติเอเปค ระหว่างวันที่ 7-17 กรกฎาคม 2546 ที่กรุงเทพฯ จันทบุรี และที่ฐานโรงเรียนแกนนำ 5 แห่งคือ สมุทรปราการ ฉะเชิงเทรา สมุทรสาคร เพชรบุรี และตราด

ค่ายเยาวชนนานาชาติเอเปคมีเยาวชนเข้าร่วมกิจกรรมจำนวน 144 คน จากสมาชิกเอเปค 16 เขตเศรษฐกิจ ทั้งนี้โครงการดังกล่าวได้รับความชื่นชมจากเอเปคว่าเป็นกิจกรรมของเอเปค 2003 ที่ประสบความสำเร็จ และไทยได้รับประโยชน์จากการจัดกิจกรรม คือ เปิดโอกาสให้ ครู โรงเรียน และชุมชน มีส่วนร่วมในกิจกรรมเอเปค 2003 ที่ไทยเป็นเจ้าภาพ สร้างความตระหนักถึงความสำคัญของการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศชายฝั่งและนำไปสู่การปฏิบัติจริง สร้างเครือข่ายมิตรภาพของเยาวชนเอเปคและส่งเสริมการใช้ ICT ภาษาอังกฤษ และการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม และเตรียมความพร้อมเยาวชนไทยในการก้าวสู่เวทีความร่วมมือนานาชาติ และสามารถสานต่อข้อผูกพันภายใต้กรอบเอเปคได้อย่างชาญฉลาด

ทั้งนี้ ได้เห็นได้จัดค่ายเยาวชนนานาชาติเอเปค 2004 (1-6 สิงหาคม 2547) และกระทรวงศึกษาธิการจัดค่ายเยาวชนเอเปคไทยในเดือนกันยายน 2547

บทบาทครูในการให้ความรู้ด้านเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

ครู นับเป็นหัวใจของการพัฒนาเยาวชนให้เป็นทรัพยากรที่มีคุณค่า มีความสามารถที่จะประกอบอาชีพและสร้างสรรค์คุณประโยชน์แก่สังคมและประเทศชาติ รวมทั้งเตรียมความพร้อมในการก้าวสู่เวทีการแข่งขันโลก ดังนั้นบทบาทและภารกิจของครูในการเตรียมความรู้ที่เกี่ยวข้องกับกรอบความร่วมมือกับนานาประเทศ เศรษฐกิจระหว่างประเทศและการเปิดเสรีทางการค้าและการลงทุนเพื่อให้ความรู้และถ่ายทอดประสบการณ์แก่ผู้เรียน ดังนี้

1) ติดตามข่าวสารข้อมูลเกี่ยวกับความเคลื่อนไหวด้านความร่วมมือในกรอบต่างๆ และการเปิดเสรีทางการค้าทั้งในระดับพหุและทวิภาคี อย่างต่อเนื่อง

2) แสวงหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องจากเอกสาร/สื่อต่างๆ เพื่อนำมาประกอบการเรียนการสอน

3) มอบหมายนักเรียนค้นคว้าข้อมูลสนเทศ แล้วนำมารายงาน/อภิปราย ทั้งนี้เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นทั้งในและนอกระบบโรงเรียน

4) ส่งเสริมให้นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญของความร่วมมือ/ความสัมพันธ์ในระดับนานาชาติ ข้อดี-เสียของการเปิดเสรีทางการค้า รวมทั้งความจำเป็นในการเตรียมความพร้อมและพัฒนาความสามารถ/ทักษะของตนเองเพื่อก้าวสู่เวทีการแข่งขันโลกในอนาคต

5) จัดทำโครงการ/กิจกรรมด้านความร่วมมือต่างประเทศเพื่อให้นักเรียนได้

ระดมความคิดเห็นและทำงานเป็นทีม อาทิ รายงาน นิทรรศการ เขียนเรียงความ หรือจัดนิทรรศการ

6) สอดแทรกความรู้แบบบูรณาการเกี่ยวกับความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อให้นักเรียนได้รับความรู้เพิ่มเติมจากตำราเรียน

ข้อเสนอแนะ:

1) จัดการสัมมนา/ประชุมครูเรื่องความร่วมมือระหว่างประเทศ รวมทั้งผลกระทบในด้านต่างๆ อย่างต่อเนื่อง เพื่อเปิดวิสัยทัศน์/แนวคิดของ ครู นักเรียน โรงเรียน และบุคลากรทางการศึกษาในเรื่องที่เกี่ยวข้อง

2) จัดทำเอกสารเกี่ยวกับความร่วมมือระหว่างประเทศที่เหมาะสม น่าสนใจ และเข้าใจง่ายเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับความจำเป็นและผลประโยชน์ที่จะได้รับการเปิดเสรีทางการค้า และการลงทุน เพื่อเผยแพร่แก่ครู นักเรียน และผู้บริหารสถานศึกษา

3) ประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงศึกษาธิการ และศูนย์ศึกษาเอเปค ฯลฯ ในการจัดทำหลักสูตรด้านความร่วมมือ/เศรษฐกิจระหว่างประเทศ และการเปิดเสรีทางการค้าที่เข้าใจง่าย รวมทั้งเผยแพร่ข้อมูลที่เป็นปัจจุบันและเป็นประโยชน์ และประชาสัมพันธ์กิจกรรมที่เกี่ยวข้องบนเว็บไซต์ของกระทรวงศึกษาธิการ/ศูนย์ศึกษาเอเปค และเชื่อมโยงเว็บไซต์ของหน่วยงานทั้งหมดเข้าด้วยกัน เพื่อสะดวกต่อการสืบค้นข้อมูล □

ครูประทีป กับ รางวัลสิทธิเด็กโลก

นางประทีป อึ้งทรงธรรม ฮาตะ*

The World's Children's Prize for the Rights of the Child (WCPRC) has been named by the Swedish government as a National Millennium Project. The WCPRC cooperates with many organizations, media projects and school authorities around the world. It awards two unique prizes: The World's Children's Prize, which is decided by a jury of children and the Global Friends Award. These prizes are awarded to individuals or organizations that have made an outstanding contribution to the rights of the child.

This paper gives background information on the World Children's Prize for the Rights of Children and describes the 2004 award ceremony. It also includes a short summary of the life and work of Mrs. Prateep Ungsongtham Hata, the 2004 prize winner, who has spent 35 years fighting to give tens of thousands of poor children in slums and rural areas a better life and the chance to go to school.

รางวัลสิทธิเด็กโลก และความประทับใจ กับสิทธิของเด็กๆ ในสวีเดน

157 คงเคยได้ยินได้ฟังเรื่องราวของรางวัลใหญ่ๆ ระดับโลก ที่กลุ่มบุคคลผู้ปรารถนาดีอยากเห็นสิ่งดีงามในมิติที่หลากหลาย อันจะเป็นเครื่องนำพาสังคมและชาวโลกไปสู่สิ่งที่ตั้งตามงจใจให้มนุษย์เห็นคุณค่าของความดีงามโดยการมอบรางวัล ยกย่องส่งเสริมให้คนทำสิ่งดีๆ เช่น รางวัลโนเบล สำหรับผู้ทำประโยชน์แก่มนุษยชาติในสาขาต่างๆ รางวัลแมกไซไซ สำหรับบุคคลที่ทำงานเพื่อสังคมด้านต่างๆ รางวัลซีไรต์สำหรับนักเขียน เป็นต้น ในปี 2547 อาจจะเป็นครั้งแรกที่สังคมไทยได้ยินชื่อรางวัลสิทธิเด็กโลกจากประเทศสวีเดน เป็นรางวัลที่มี

จุดกำเนิดเมื่อ 5 ปีก่อน โดยนักข่าวสวีเดนได้ทำข่าวเรื่อง อิบอล มาลีซ (Iqbal Masih) ทาสในเรือนเบี้ยของโรงงานทอพรหมชาวปากีสถานที่กล้าออกมารณรงค์เรื่องการทารุณกรรมเด็กและถูกฆ่าตาย ทำให้กลุ่มนักข่าวสวีเดนเกิดความตระหนักที่จะให้คนทั้งโลกสนใจปัญหาของเด็กที่ถูกละเมิดสิทธิ พร้อมทั้งให้เด็กได้เรียนรู้และตระหนักถึงการปกป้องสิทธิเด็กของตนเองด้วย

การคัดเลือกบุคคลเข้ารับรางวัล

การคัดเลือกจะทำใน 2 ระดับ คือระดับผู้ใหญ่และระดับเด็ก กรรมการระดับผู้ใหญ่จะขอประวัติของบุคคลที่ทำงานเพื่อ

* เลขานุการมูลนิธิดวงประทีป และสมาชิกวุฒิสภากรุงเทพมหานคร

ปกป้องสิทธิเด็กในประเทศต่างๆ จากองค์กรที่ทำงานทั่วโลกเช่น ยูนิเซฟ กาชาดสากล Save the Children องค์กรไดโกเนีย เป็นต้น เมื่อคณะกรรมการผู้ใหญ่ได้รายชื่อและประวัติแล้ว จึงประชุมลงมติคัดเลือกบุคคลที่ถูกละเมิดชื่อเข้ามาเหลือ 3 คน สุดท้าย คณะกรรมการจะลงไปตรวจประวัติและผลงานในภาคสนามซึ่งใช้เวลาเป็นเดือน พร้อมกับจัดทำประวัติและกิจกรรมของผู้ที่ถูกคัดเลือก 3 ประเทศสุดท้ายลงหนังสือแมกกาซีน *Globen* ส่งไปยังโรงเรียนทั่วโลก หรือผู้สนใจก็สามารถเปิดดูใน [web. www.childrensworld.org](http://web.www.childrensworld.org) เพื่อรับทราบข้อมูลและร่วมโหวตลงคะแนนได้ แต่ต้องมิอายุไม่เกิน 18 ปี

ประเภทของรางวัลสิทธิเด็กโลก

รางวัลสิทธิเด็กโลก แบ่งออกเป็น 2 รางวัล ทั้ง 2 รางวัลจะตัดสินโดยเด็กและเยาวชนอายุตั้งแต่ 8-18 ปี ดังนี้

1. รางวัล **The Global Friends' Award** หรือเป็นภาษาไทยว่า “รางวัลมิตรไมตรีโลก” จะตัดสินโดยการลงคะแนนจากเด็กทั่วโลก (ซึ่งในปีนี้ผู้ที่ผ่านการคัดเลือกรอบสุดท้าย 3 คน จาก 3 ประเทศ คือ อเมริกา อินเดีย และไทย จะมีสัญลักษณ์เป็นรูปสัตว์ให้เด็กลงคะแนนตามรูป เช่น ถ้าเด็กจะโหวตให้อเมริกาก็จะกากบาทรูปหมี ถ้าจะโหวตให้อินเดียนก็จะลงคะแนนให้รูปวัว และประเทศไทยใช้สัญลักษณ์รูปช้าง

2. รางวัลสิทธิเด็กโลก **The World's Children's Prize for the Rights of the**

Child จะตัดสินโดยคณะลูกขุนซึ่งเป็นเด็กที่เคยถูกละเมิดสิทธิเด็กมาก่อนจากหลายประเทศ เช่น เด็กที่ถูกเกณฑ์ให้ไปเป็นทหาร เด็กทาส เด็กในค่ายผู้อพยพ และเด็กข้างถนน เป็นต้น

ในปี 2004 ประเทศไทยก้าวไกลไปถึงเวทีสิทธิเด็กโลก

ครูประทีป อึ้งทรงธรรม ฮาตะ ได้รับจดหมายให้เดินทางไปร่วมงานรับรางวัล (โดยขณะนั้นไม่ทราบว่าจะได้รับถึง 2 รางวัล) ทางองค์กรโลกของเด็ก *Children's world* ประเทศสวีเดนเป็นผู้แจ้งให้เดินทางไปพร้อมกับเด็กไทย 2 คน และให้เจ้าหน้าที่ 1 คน รวมเป็น 4 คนเดินทางไปถึงประเทศสวีเดน ในวันที่ 11 เมษายน 2547 เมื่อเราเดินทางไปถึง คณะลูกขุนเด็กจาก 13 ประเทศได้เดินทางมาก่อนหน้าเราสองวันแล้ว

ก่อนเดินทางเราคิดว่าเด็กที่จะไปประเทศสวีเดนควรมีคุณสมบัติไม่เพียงแต่จะต้องคัดเลือกเด็กที่มีความสามารถและอยู่ในโครงการของมูลนิธิดวงประทีปเท่านั้น แต่ควรเป็นเด็กที่มีเรื่องราวชีวิตที่น่าสนใจด้วย งานของมูลนิธิดวงประทีปมีกิจกรรมในการดูแลเด็กหลายกลุ่ม การที่จะคัดเลือกเด็กไปในเวทีระดับโลกนั้น ก็ตัดสินใจไม่ง่ายอยู่เหมือนกันไม่ว่าจะเป็นกลุ่มที่ยากจนแต่สู้ชีวิต เด็กเคยติดยาเสพติดแต่เลิกได้และมาช่วยงานสังคมหรือเด็กที่เคยถูกทารุณกรรม ที่ปรากฏบาดแผลทางร่างกายแต่จิตใจเด็กเข้มแข็งและร่าเริงเข้ากับคนอื่นได้ดี เพราะเขาผ่านการฟื้นฟูทางจิตใจแล้ว หรือเด็กจากชนกลุ่มน้อยที่มูลนิธิดวงประทีปได้มีกิจกรรมพัฒนาอยู่

จึงได้ตัดสินใจเลือกเด็กหญิงจินดาพรอยู่สูง อายุ 12 ปี เป็นเด็กกะเหรี่ยงที่จังหวัดเพชรบุรี และเด็กชายขวัญชัย ดวงเดือน อายุ 14 ปี เด็กในโครงการศิลปะเด็ก ตัวอมแกร็น แต่มีฝีมือในการวาดรูปได้ดี แม้เด็กทั้งสองคนจะมีประวัติชีวิตที่อัศจรรย์ตลึง แต่ทั้งสองก็มีความสามารถที่จะนำไปสู่การสร้างความเข้าใจใน ศิลปวัฒนธรรม และศักดิ์ศรีของมนุษย์ และ สิทธิเด็กในโลกได้อย่างงดงาม เด็กหญิง จินดาพรนำการรำไทย และรำกะเหรี่ยงไป แลกเปลี่ยนในเวทีแลกเปลี่ยนตอนเย็น ซึ่งมี เด็กและผู้ใหญ่จาก 17 ประเทศได้ชื่นชมกัน และยังได้แสดงในเวทีแลกเปลี่ยนในโรงเรียน ต่างๆ ด้วย เด็กชายขวัญชัยได้แสดงฝีมือการ วาดภาพให้เป็นที่ประจักษ์ภาพที่เด็กชายขวัญ ชัยได้นำขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายสมเด็จพระราชินี- ชิลเวีย คือ รูปสมเด็จพระราชินีชิลเวีย และ ผู้ที่ได้รับรางวัล 5 คน โดยมีรูปปราสาท “Gripsholm” ที่ใช้เป็นสถานที่พระราชทานรางวัล สมเด็จพระราชินีชิลเวียทรงรับรูปจากมือ ขวัญชัยด้วยความชื่นชม

เวทีพระราชทานรางวัล และเวทีแสดง ความสามารถของเด็ก

วันศุกร์ที่ 16 เมษายน 2547 ณ ปราสาท Gripsholm เมือง Moriefred ประเทศสวีเดน แขกสำคัญๆ เช่น รัฐมนตรี และผู้นำองค์กรรวม 1,000 คน เดินทางมา พร้อมกันที่ปราสาทแห่งนี้ซึ่งแม่จะมีอายุ 400 ปี แต่ด้วยการบูรณะซ่อมแซมอย่างดีจึงทำให้ ปราสาทอยู่ในสภาพที่แข็งแรงสวยงาม

ตัวปราสาทด้านนอกเป็นหินก่อปูน ภายใน ตกแต่งฝ้าเพดานด้วยไม้ แกะสลักงดงาม พื้นห้องเป็นไม้หนาให้ความรู้สึกใกล้ชิดกับ ธรรมชาติแม้อยู่ในปราสาท ภายในปราสาท มีภาพวาดราชวงศ์ต่างๆ บางห้องก็มีเครื่อง- ใช้โบราณของกษัตริย์ ซึ่งคงคุณค่าทางศิลป- วัฒนธรรมอย่างยิ่ง เป็นเวลาห้าปีแล้ว ที่องค์กร Children’s world ได้รับอนุญาตให้ใช้ปราสาท เป็นสถานที่พระราชทาน รางวัลสิทธิเด็กโลก แยกรับเชิญ และบุคคลสำคัญๆ สามารถ เข้าไปในห้องโถงที่ใหญ่ที่สุดในปราสาทได้ เพียง 300 ที่นั่ง ครูและเด็กจากโรงเรียนต่างๆ กว่าพันคนได้ถูกจัดให้นั่งในห้องต่างๆ ของ ปราสาทเพื่อชมพิธีการพระราชทานรางวัลผ่าน โทรทัศน์วงจรปิด

เมื่อสมเด็จพระราชินีชิลเวียเสด็จมาถึง คณะผู้ได้รับรางวัลจาก 3 ประเทศ และ คณะลูกขุนได้มีโอกาสดวยการต้อนรับ สมเด็จพระราชินีทรงมีปฏิสันถารกับทุกคน เมื่อพระองค์เสด็จมาถึงตรงหน้าดิฉัน ทรงยื่น พระหัตถ์มาให้พร้อมกับมีพระราชดำรัสว่า ‘I have heard so much about you. You are doing excellent work to help children. I admire you.’ แม้พระหัตถ์ ของพระองค์จะนุ่ม ยิ้มของพระองค์จะทรง อ่อนหวาน แต่สายตาและแรงสัมผัสมือพร้อม พระดำรัสมีความหนักแน่นมั่นคงยิ่งนัก จนดิฉันเองพูดอะไรไม่ออกได้แต่พูดอย่าง แผ่วเบาว่า ‘Thank you your Majesty!’

พิธีการพระราชทานรางวัลได้รับขึ้น

สมเด็จพระราชินีซิลเวียเสด็จเข้ามาในห้องพิธีการ เพลงเริ่มบรรเลง ทุกคนยืนถวายความเคารพ จนกระทั่งสมเด็จพระราชินีซิลเวียประทับลงที่พระเก้าอี้ ทุกคนจึงลงนั่งพิธีกรบนเวทีเป็นเยาวชนหญิงอายุ 16 ปี ได้ขึ้นมากล่าวประวัติความเป็นมาของรางวัลสิทธิเด็กโลก พร้อมทั้งภาพตัดต่อพิธีมอบรางวัลในปีที่ผ่านมา ปรากฏบนจอฉายภาพขนาดใหญ่ หลังจากนั้นก็จะเป็นการแนะนำตนเองของคณะลูกขุน 13 ประเทศ พิธีกรได้รายงานถึงผลการลงคะแนนของเด็กทั่วโลกในปี 2004 มีเด็กและเยาวชนจาก 52 ประเทศ จำนวน 2.5 ล้านคนลงคะแนนให้ประเทศไทย 1,336,285 คน คือ ครูประทีป อึ้งทรงธรรม ฮาตะ ได้รับรางวัล **The Global Friends Award** ทันทีที่สิ้นเสียงประกาศ บนจอภาพขนาดใหญ่ที่ปรากฏภาพ ของครูประทีป (ข้าพเจ้า) ตั้งแต่สมัยก่อนตั้งโรงเรียนวันละบาท และกิจกรรมต่างๆ ที่มูลนิธิดวงประทีปดำเนินโครงการอยู่ โดยที่ข้าพเจ้าไม่ได้มีโอกาสทราบว่ามีการถ่ายทำ และการสืบค้นข้อมูลอะไรไปบ้าง สารคดีกิจกรรมของมูลนิธิ มาจบที่ภาพโครงการการศึกษาพิเศษ (เด็กหูตึง) ออกมาไล่จับลูกโป่งและตีลูกโป่งให้ลอยสู่อากาศบริเวณลานไผ่ของมูลนิธิ พร้อมกับเพลงประกอบอันแสนไพเราะ ซึ่งทำให้ทั้งผู้ร่วมงานและโดยเฉพาะตัวข้าพเจ้า รู้สึกได้ถึงความสุขและความหวังของเด็กๆ ที่จะมีโอกาสต่อไปข้างหน้า

ข้าพเจ้า และคณะชาวไทยรวม 4 คน ได้ก้าวขึ้นรับพระราชทานรางวัลและดอกไม้จากสมเด็จพระราชินีซิลเวีย พร้อมเสียงปรบมืออย่างกึกก้อง จากแขกผู้มีเกียรติในที่ประชุมพิธีกรได้ประกาศรางวัลเกียรติยศให้แก่ผู้ทำงานเพื่อปกป้องสิทธิเด็ก ที่มาจากอเมริกาและอินเดีย เข้ารับพระราชทานรางวัล คือชาวอเมริกัน แม่-ลูก 2 ท่าน ที่ได้ต่อสู้เพื่อสิทธิของเด็กที่พ่อแม่ต้องโทษอยู่ในเรือนจำ **Liz Gaynes** ผู้เป็นแม่ทำงานเพื่อให้เด็กได้มีโอกาสที่จะได้พบกับพ่อหรือแม่ที่ต้องโทษ **Emani Davis** บุตรสาวซึ่งขณะนี้เธออายุ 26 ปี หลังจากที่พ่อของเธอถูกตัดสินจำคุกเป็นเวลาถึง 107 ปี ในขณะที่เธอมีอายุเพียง 6 ปีเท่านั้น เธอได้ไปพูดในที่ต่างๆ ให้สังคมได้เข้าใจถึงความรู้สึกของเธอในฐานะเด็กที่พ่อต้องอยู่ในเรือนจำ

Paul และ **Mercy Baskar** จากประเทศอินเดีย ทั้งสองสามีภรรยาได้ทุ่มเทชีวิตกว่า 20 ปี ในการทำงานเพื่อพิทักษ์สิทธิแรงงานเด็ก

เมื่อผู้รับรางวัลจากเวทีการแสดงของเด็กที่น่าประทับใจก็เริ่มขึ้น ดนตรีพื้นเมืองจาก **South Africa** ชื่อ “r Hope” ก็เริ่มแสดงเสียงเพลงประกอบกับท่าทางการเต้นของนักดนตรีที่มีอายุประมาณ 13-16 ปี ทั้งหญิงชาย จำนวน 9 คน ได้สร้างบรรยากาศครื้นเครงเร้าใจผู้ชมได้ไม่น้อย ต่อจากนั้นก็เป็นครีฟพื้นบ้านจากอินเดีย มีผู้แสดงทั้งหมด 8 คน เป็นเด็กอายุประมาณ 8-15 ปี ที่น่าสนใจสำหรับวงดนตรีจากประเทศอินเดีย คือ นักร้องใช้เครื่องดนตรีที่เป็นไม้ชิ้นเล็กๆ ใส่ในมือข้างละ

2 ขึ้น เคาะเป็นจังหวะดนตรีได้ไพเราะยิ่งนัก ต่อจากนั้นก็เป็นนักไวโอลินจากประเทศจีน อายุเพียง 13 ปี แต่เคยไปแข่งขันไวโอลินระดับโลกมาหลายเวทีแล้ว ดนตรีประสานเสียงของเด็กสวีเดน และวงดนตรีอีก 2 วง ซึ่งบรรเลงโดยเยาวชนสวีเดน

บรรยากาศตลอดงานในห้องประชุม อบอวลไปด้วยมิตรไมตรี เสียงดนตรีและความปีติยินดีต่อผู้เข้ารับพระราชทานรางวัล และชื่นชมยินดีต่อคณะลูกขุนที่ได้ทำหน้าที่ในการตัดสินรางวัล

สมเด็จพระราชินีซิลเวีย และคณะผู้รับรางวัลจาก 3 ประเทศ ถูกเชิญมายังอีกห้องหนึ่งของปราสาท ซึ่งที่นี้พวกเราทุกคนได้ใกล้ชิดกับสมเด็จพระราชินีมากขึ้น ทรงไม่ถือพระองค์แม้แต่น้อย ทรงซักชวนพวกเราสนทนา และถ่ายภาพอีกหลายภาพ กว่าที่สมเด็จพระราชินีจะเสด็จกลับรวมเวลาแล้วพระองค์พระราชทานเวลาให้แก่งกิจกรรมครั้งนี้มากกว่า 2 ชั่วโมง ซึ่งนับเป็นพระมหากษัตริย์คุณยิ่งแก่ผู้ร่วมงาน

หลังจากนั้นคณะของผู้รับรางวัลพร้อมแขกพิเศษจำนวน 500 คน ได้ร่วมรับประทานอาหารที่สโมสรซึ่งอยู่ไม่ไกลจากปราสาท Gripsholm ในช่วงบ่ายของวันรุ่งขึ้น คณะของเราได้แยกย้ายกันเป็น 6 คณะ แต่ละคณะจะมีแต่ชาติผสมผสานกันพร้อมกับดนตรี นักแสดง เพื่อออกไปพบปะกับเด็กๆ ในโรงเรียนตามภูมิภาคต่างๆ ของประเทศสวีเดน ซึ่งสร้างความประทับใจให้กับข้าพเจ้าเป็นอันมาก

ประชาชนชาวสวีเดนถือว่า **เด็กคือ**

มรดกของประเทศต้องช่วยกันปกป้องคุ้มครองและให้การพัฒนาเต็มศักยภาพของเด็กแต่ละคน ดังนั้น เขาจะให้ความสนใจในคุณภาพการศึกษานอกจากจะเรียนฟรี อุปกรณ์การเรียนฟรี กิจกรรมทุกอย่างฟรี อาหารก็ฟรีด้วย ห้องสมุดที่เด็กจะใช้ค้นคว้าหาความรู้ก็มีมาตรฐานสูง คนของเขาจึงมีคุณภาพ

ประเทศสวีเดนเป็นประเทศเล็กๆ มีประชากรเพียง 9 ล้านเศษ พื้นที่กว่าครึ่งประเทศจะถูกปกคลุมด้วยหิมะและความหนาวเย็นเป็นเวลากว่า 6 เดือนต่อปี ถ้าพิจารณาจากสภาพภูมิอากาศที่ไม่อำนวย สวีเดนน่าจะเป็นประเทศที่ยากจน แต่จากยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ เขาก็สร้างมรดก สร้างประเทศให้เป็นประเทศที่เคารพสิทธิ เคารพเสรีภาพ รักสันติภาพ เป็นประเทศที่มีภาพพจน์ของ คุณงามความดี โดยการยกย่องคนที่ทำความดี และเป็นผู้มอบรางวัลที่เป็นที่ยอมรับและมีชื่อเสียงไปทั่วโลกคือรางวัลโนเบล และห้าปีที่ผ่านมาสวีเดนก็ริเริ่มรางวัลสิทธิเด็กโลกขึ้นมาอีกเพื่อเน้นย้ำ ยกย่องและส่งเสริมให้คนทั่วโลกทำสิ่งที่ดีงามต่อกันและกัน

เมื่อมองประเทศสวีเดนสร้างภาพจน์ของประเทศเขาแล้ว กลับมามองประเทศไทย จึงเกิดคำถามว่าเราคนไทย รัฐบาลไทย จะสร้างภาพพจน์ประเทศไทยไปในทิศทางไหน? จะยกย่องเชิดชูคนดี คุณธรรมความดี ดังเช่นที่ประเทศสวีเดนกระทำ หรือจะยกย่องเพียงคนมีเงิน มีอำนาจ มุ่งสร้างความมั่งคั่ง โดยไม่นำพาว่าที่มาของเงินและความมั่งคั่งนั้น

จะถูกต้องตามหลักคุณธรรมหรือไม่ อย่างที่กำลังเป็นอยู่ในปัจจุบัน โดยเฉพาะเมื่อต่างทราบดีว่าภาพพจน์และการนำพาของผู้ใหญ่และผู้มีอำนาจในสังคมไทยในวันนี้ จะเป็น

การสร้างค่านิยมต่อเด็กและเยาวชนไทยซึ่งจะเติบโตเป็นผู้ใหญ่และนำพาประเทศต่อไปในวันข้างหน้า

ข้อมูลและภาพ จาก มูลนิธิดวงประทีป
ข้อมูลเพิ่มเติม ดูได้จาก www.dpf.or.th
www.childrenworld.org

นางประทีป อึ้งทรงธรรม ฮาตะ

เป็นผู้ก่อตั้งมูลนิธิดวงประทีป

เกิดวันที่ 9 สิงหาคม 2495

สมรสกับนายทัตชียะ ฮาตะ นักสังคมสงเคราะห์ชาวญี่ปุ่น มีบุตรชาย 2 คน

เกียรติภูมิที่ได้รับ :

- 2517 เยาวชนดีเด่นแห่งเอเชีย
- 2521 รางวัลแมกไซไซ สาขาบริการชุมชน
- 2523 เยาวชนดีเด่นของโลก (มูลนิธิรอกกีเฟลเลอร์)
- 2541 รางวัล “เพชรงาม” เนื่องในวันสตรีสากล
- 2543 สมาชิกวุฒิสภากรุงเทพมหานคร

แผนการสอนให้รู้หนังสือในระดับชาติ ของโมร็อกโก

ศรีน้อย โปวาทอง *

With almost half the population of Morocco are illiterate, this presents a major obstacle to development in the country. In response, the government of Morocco has declared a national action plan to tackle the problem which aims to decrease the percentage from 48% to 35% of the population by the year 2007.

This paper has been translated from the official document of the Moroccan Ministry of Education. It describes the plan, promulgated on 14 February 2003. The paper also provides information of the lives of some uneducated people in Morocco.

การศึกษาเป็นวาระสำคัญยิ่ง

ยุทธศาสตร์ ใหม่ซึ่งรัฐมนตรีผู้รับผิดชอบการสอนให้รู้หนังสือและการศึกษาตามอัยยาศัยได้ประกาศไปแล้วนั้นมีวัตถุประสงค์ที่จะลดอัตราการไม่รู้หนังสือในโมร็อกโกลงให้เหลือ 35% ในปี 2550

เช่นเดียวกับที่นิวยอร์ก ทศวรรษแห่งการสอนให้รู้หนังสือ 2546-2555 ได้เริ่มขึ้นในโมร็อกโกเมื่อวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2546 โดย Najima Rozali Tay Tay รัฐมนตรีผู้รับผิดชอบงานด้านการสอนให้รู้หนังสือและการศึกษาตามอัยยาศัย ได้ประกาศการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการเพื่อลดอัตราการไม่รู้หนังสือใน

โมร็อกโกลงจาก 48% เป็น 35% ในปี 2550 โดยท่านรัฐมนตรีผู้นี้ได้ประกาศที่เมือง Oujola เมื่อวันที่ 14 กุมภาพันธ์ ในการประชุมร่วมกับผู้รับผิดชอบการดำเนินงานในสังคมเกี่ยวกับการสอนให้รู้หนังสือในเขตตะวันออก วัตถุประสงค์ของยุทธศาสตร์ใหม่ก็เพื่อเพิ่มอัตราการสอนให้รู้หนังสือปีละ 400,000 คน ในปัจจุบันให้เป็นปีละ 1 ล้านคน ท่านรัฐมนตรีประกาศอีกด้วยว่า ในการดำเนินงานตามแผนฯ บรรดาเขตภูมิภาคต่างๆ คณะเจ้าหน้าที่จากกระทรวงศึกษาธิการ บุคคลอื่นๆที่เกี่ยวข้อง และโดยเฉพาะอย่างยิ่งองค์การพัฒนาเอกชนจะต้องมีส่วนร่วมด้วย ในการนี้ท่านรัฐมนตรีจะช่วยให้การดำเนินงานคล่องตัว และจัดทำ

* ผู้เชี่ยวชาญประจำสำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สป.

ข้อตกลงกับผู้แทนประชาสังคม และมอบอำนาจให้แก่หน่วยงานต่างๆ ในเขต ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการสอนให้รู้หนังสือ

การดำเนินงานโดยองค์กร

ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับความร่วมมือระหว่างรัฐบาลและประชาสังคมนั้น เมื่อวันที่ 14 มกราคม 2547 Foundation Banque populaire เพื่อการศึกษาและวัฒนธรรม และบริษัท Amal ได้ร่วมกันลงนามในข้อตกลงเพื่อประโยชน์แก่ผู้มีถิ่นกำเนิดใน Wilaya แห่งคาซาบลังกา 1,017 คน โครงการนี้มีเป้าหมายในปีแรกที่จะช่วยเหลือบุคคลต่างๆรวม 3,521 คน ผู้จะได้รับอนุมัติสินเชื่อขนาดย่อมจากธนาคาร โดยมีกำหนดชำระหนี้ภายในเวลา 3 ปี

เป็นที่ยอมรับกันว่าความรู้หนังสือย่อมเป็นรากฐานของการพัฒนาในทุกระดับ โมร็อกโกจะต้องใช้ความพยายามเป็นอย่างมากในการดำเนินงานในด้านนี้ ในโลกเรานี้ยังมีผู้ใหญ่ถึง 841 ล้านคน และเด็กอีก 113 ล้านคนที่จะต้องเล่าเรียนให้รู้หนังสือ เป็นที่น่าสังเกตว่า สตรีจะเป็นผู้เคราะห์ร้าย กลุ่มแรกที่ได้รับผลกระทบจากความไม่รู้หนังสือ “หากเราสอนผู้หญิง สมาชิกคนอื่นๆ ในครอบครัวก็จะมีสุขภาพดีขึ้น กินอาหารดีขึ้น มีรายได้เงินออม และสามารถลงทุนได้มากขึ้น หากครอบครัวกินดีอยู่ดีขึ้นเช่นนี้ ชุมชนก็ย่อมเป็นเช่นเดียวกัน” Mme. Louise Frechette รองเลขาธิการสหประชาชาติ กล่าวที่นิวยอร์ก ส่วนนายโคอิชิโร มัตซึอูระ ผู้อำนวยการใหญ่ยูเนสโก ได้เรียกร้องให้รัฐบาลของประเทศต่างๆ

ในโลกร่วมมือกับองค์การพัฒนาเอกชน สื่อมวลชนในประเทศ รวมทั้งผู้บริจาคในการดำเนินงานเพื่อให้มีผู้รู้หนังสือเพิ่มมากขึ้น

ในปี 2546 มีผู้ไม่รู้หนังสือในโมร็อกโก ประมาณ 15 ล้านคน

ตามสถิติล่าสุดของทางราชการ โมร็อกโกมีผู้ไม่รู้หนังสือประมาณ 48% เป็นผลให้เกิดครึ่งหนึ่งของประชากรของประเทศ กลายเป็นผู้ที่อ่อนแอ ตามความเป็นจริงแล้ว ความไม่รู้หนังสือเป็นอุปสรรคต่อความเจริญก้าวหน้าของประเทศเป็นอย่างยิ่ง

ในปัจจุบัน ภาคบริการมีผู้ไม่รู้หนังสืออยู่ 31% ภาคอุตสาหกรรม 45% และภาคเกษตรกรรม 76% จึงมีผลกระทบอย่างร้ายแรงต่อคนในวัยทำงานถึง 52% เป็นภัยต่อโครงการใหญ่ในด้านการพัฒนา การปรับเปลี่ยนให้ทันสมัย ความเป็นประชาธิปไตย และความมั่นคงของประเทศในประชาคมยุโรป ตลอดจนประเทศอื่นๆในโลกอีกด้วย ดังนั้น หน่วยงานที่รับผิดชอบงานด้านการสอนให้รู้หนังสือและการศึกษาตามอัธยาศัย รวมทั้งการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา และการฝึกอบรมจะต้องรับผิดชอบแก้ปัญหาอุปสรรคดังกล่าว

หน่วยงานดังกล่าวจะต้องก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่พึงประสงค์ ในการนี้จึงมีภาระหน้าที่อันหนักหน่วงในอันที่จะให้การศึกษแก่ประชาชนเพื่อให้ปรับตัวไปตามการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมทั้งในระดับชาติและระดับนานาชาติ มิฉะนั้นจะ

เป็นการยากเกินไปที่จะดำเนินงานเพื่อให้ เศรษฐกิจของโมร็อกโกสามารถแข่งขันกับ ประเทศอื่นๆได้ท่ามกลางกระแสโลกาภิวัตน์ รวมทั้งทำความตกลงเพื่อแลกเปลี่ยนกับ ประเทศอื่นๆได้โดยเสรี

ด้วยเหตุนี้ และเพื่อให้เป็นไปตาม กฎบัตรแห่งชาติว่าด้วยการศึกษาและการฝึกอบรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งมาตรา 31 ซึ่งระบุไว้ ว่าการสอนให้รู้หนังสือเป็นภาระหน้าที่ของรัฐ ที่มีต่อสังคม และเป็นปัจจัยสำคัญในการ ปรับเศรษฐกิจของประชาชนในทุกระดับ โดย ปรับปรุงสมรรถนะของทรัพยากรมนุษย์ เพื่อ ควบคู่ไปกับการพัฒนาหน่วยงานต่างๆในภาค การผลิต หน่วยงานที่รับผิดชอบการสอนให้รู้ หนังสือและการศึกษานอกโรงเรียนในสังกัด กระทรวงศึกษาธิการ งานด้านการอุดมศึกษา การฝึกอบรมคนงาน และการวิจัยทางวิทยาศาสตร์ จึงต้องดำเนินโครงการขนาดใหญ่ในด้านนี้ ในการดำเนินงานเพื่อขจัดปัญหาสำคัญ ดังกล่าว ทุกภาคส่วนของสังคม ประชาสังคม ผู้ประกอบการธุรกิจ และผู้ให้บริการสาธารณะ

จะต้องมีส่วนร่วมด้วย

ด้วยเหตุนี้ นาย Aniss Birou ผู้เพิ่ง ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอธิบดีผู้-รับผิดชอบงานด้านนี้ จึงได้ส่งข้าราชการในกรม ของตนไปยัง Kénitra เพื่อร่วมอย่างเข้มข้นในวัน วิชาการศึกษา ซึ่งจัดให้มีขึ้นด้วยความร่วมมือ ของบริษัท “Naouariss Mahdia”

ในหัวข้อว่าด้วย “การส่งเสริมและ การขยายโครงการสอนให้รู้หนังสือในเขต Gharb Cherrarda Bin Hssen” นั้น วันวิชาการ ซึ่งจัดให้มีขึ้นเมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม 2547 ที่หอการค้าอุตสาหกรรมและการบริการ ณ Kénitra ได้กำหนดกิจกรรมต่างๆ ซึ่งบรรดา บริษัทอาจจัดขึ้นสำหรับงานดังกล่าว พร้อมกันนี้ ก็ได้เผยแพร่ให้ทราบถึงยุทธศาสตร์ของทาง ราชการในอนาคต โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะ ปรับปรุงงานด้านการสอนให้รู้หนังสือให้มี ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น □

แปลและ เรียบเรียงจาก

เอกสารของกระทรวงศึกษาธิการโมร็อกโก

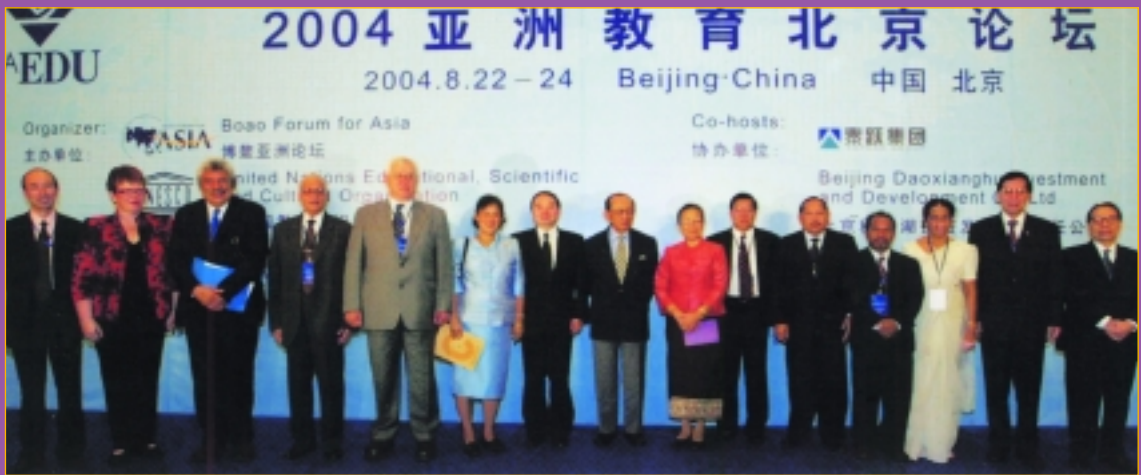
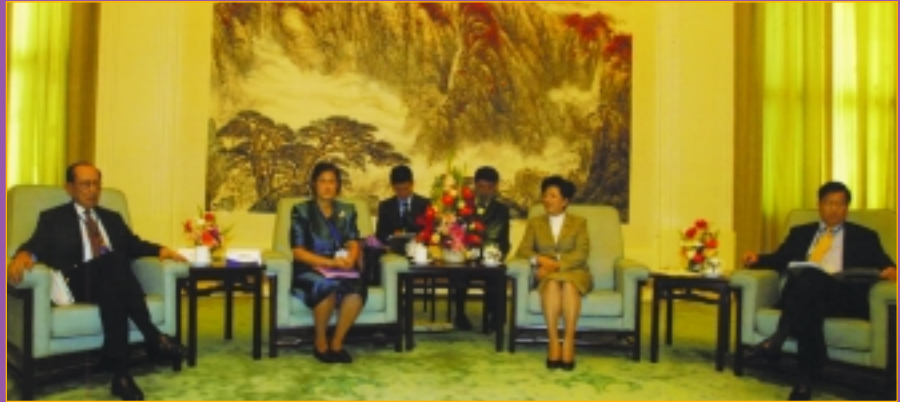

พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
พระมหากษัตริย์ไทย ที่องค์การยูเนสโกยกย่อง
พระเกียรติคุณ เป็นบุคคลสำคัญของโลก

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จเป็นองค์ประธานเปิดงาน
วันครูโลก และทอดพระเนตรนิทรรศการวันครูโลก ที่หอประชุมจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อวันที่ 5 ตุลาคม
2547

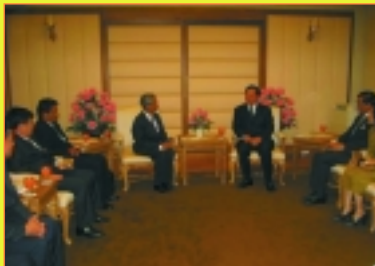
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ไปทรงเข้าร่วมการประชุม
Education Forum for Asia ที่กรุงปักกิ่ง สาธารณรัฐประชาชนจีน เมื่อวันที่ 23-24
สิงหาคม 2547

ดร.อดิศัย โปธารามิก รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
เยือนสาธารณรัฐประชาชนจีน ระหว่างวันที่ 24-26 พฤศจิกายน 2547

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เดินทางไปเป็นประธานมอบเกียรติบัตร
ให้กับครูที่จบหลักสูตรการอบรม ICT ที่สิงคโปร์ ระหว่างวันที่ 21-22 ตุลาคม 2547

รัฐมนตรีอาวุโสและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เยวชน และกีฬาของกัมพูชา
เยี่ยมคารวะรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เมื่อวันที่ 22 ธันวาคม 2547

เอกอัครราชทูตสาธารณรัฐอินเดียประจำประเทศไทย
เยี่ยมคารวะรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เมื่อวันที่ 30 พฤศจิกายน 2547

ปัญหาที่ต้องเผชิญของการเรียน ภาษาอังกฤษ ในประเทศไทย

สุภา ปโกฏิประภา*

Learning a second language need not be so difficult for Thai children as long as they start when they are young. This is the conclusion of Ashali Varma in a paper entitled, Thailand's English-Speaking Dilemma. The writer examines the English language learning ability of Thai students, based on practical experience and presents the case for speaking English in the world today.

“การเรียนสองภาษา เป็นสิ่งที่ทวีความสำคัญยิ่งขึ้นและหากได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลและการชี้แนะของผู้ปกครองอย่างเหมาะสม เด็กไทยก็จะไม่ประสบกับสภาวะยากลำบากในการเรียนภาษาที่สอง เพียงแต่ว่าเขาควรจะเริ่มเรียนตั้งแต่เยาว์วัย”

เมื่อ พิจารณาจากการที่ประเทศไทยต้องต้อนรับชาวต่างชาติจำนวน 11 ล้านคนต่อปี ซึ่งภาคให้บริการเป็นที่ต้องการอย่างมากและดำเนินกิจการไปด้วยดี แต่ก็เป็นกรยากที่จะเข้าใจว่า ทำไมจึงมีชาวไทยจำนวนน้อยมากที่พูดภาษาอังกฤษ แม้จะเป็นที่เห็นพ้องต้องกันว่า นักท่องเที่ยวที่มาเยือนประเทศไทยมาจากภูมิภาคต่างๆ ของโลก ทั้งยุโรป ญี่ปุ่น และเกาหลีใต้ แต่นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่พูดภาษาอังกฤษซึ่งเป็นภาษาสากลได้

ข้อเท็จจริงที่น่าฉงนอีกประการหนึ่งก็คือ ชาวคนไทยที่ชอบฟังเพลงและหลงใหลแฟชั่นของชาวตะวันตก แต่ไม่เห็นความจำเป็นในการสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษ ผู้เขียนได้ยกตัวอย่างเพื่อนคนหนึ่งคือดิ๊ก (Deepak) ซึ่งอาศัยอยู่ในประเทศไทยเป็นเวลา 9 ปี เธอได้เล่าเรื่องที่เกิดขึ้นที่ห้างแห่งหนึ่งในกรุงเทพฯ เมื่อหลายปีก่อน เธอพาเพื่อนที่มาจากประเทศสิงคโปร์ ไปเดินช้อปปิ้งด้วยกันในห้าง

* เจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์ 7๖ สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สป.

เพื่อนของดิ๊กก็อยากจะทำอะไรสักอย่าง แต่พนักงานขายหญิงไม่เข้าใจ ดิ๊กก็รู้สึกประหม่า และเพื่อนชาวสิงคโปร์ผู้นั้นก็เริ่มถามพนักงานขายอย่างขาดความอดทนว่า “จะทำอย่างไรดี คุณพูดภาษาอังกฤษไม่ได้” พนักงานขายทำทางเรียบบร้อยสองคนมองตากัน และหัวเราะคิกคักอยู่ชั่วครู่ และแล้วพนักงานคนหนึ่งก็เอ่ยขึ้นว่า “ไม่มีความจำเป็น” ดิ๊กก็รู้สึกพอใจกับคำตอบ เพราะอย่างน้อยก็ทำให้เพื่อนชาวสิงคโปร์ของเธอหยุดพรับ

ผู้เขียนเห็นด้วยกับดิ๊กในข้อที่ว่าคนเราควรจะมีทัศนคติกับวัฒนธรรมและประเพณีในประเทศของตน และไม่ควรจะมีใครมาเรียกร้องให้พนักงานขายเข้าใจภาษาอังกฤษ แต่ผู้เขียนก็อดจะแปลกใจไม่ได้ว่า ถ้าทำที่ในระยะยาวที่ปฏิเสธว่า “ไม่มีความจำเป็น” จะส่งผลกระทบต่อความสามารถในการขายสินค้าของหนุ่มสาวชาวไทยที่ผู้เขียนได้พบเป็นจำนวนมากหรือไม่

แต่ที่แน่ๆ ก็คือดูเหมือนว่าผู้คนที่ต้องสูญเสียงานหลักในบริษัทข้ามชาติที่ตั้งขึ้นในไทย เนื่องจากจำนวนของประชากรไทยที่พูดภาษาอังกฤษมีไม่พอ ตำแหน่งหน้าที่ในระดับสูงจึงถูกครอบงำโดยชาวอินเดีย ชาวจีน และชาวตะวันตก เมื่อหลายเดือนก่อน บริษัทสามีของผู้เขียนประกาศรับสมัครวิศวกรและพนักงานชาวไทยที่สามารถพูดภาษาอังกฤษได้ มีผู้ส่งใบสมัครมามากมายแต่มีผู้สมัครเพียงหยิบมือเดียวเท่านั้นที่มีคุณสมบัติตรงตามต้องการ เนื่องจากแม้ว่าบรรดาผู้สมัครทั้งหลายจะรู้ภาษาอังกฤษ แต่ก็ไม่มีความสามารถที่จะ

สื่อสารหรือเขียนได้ดีพอที่จะทำงาน มีความคล่องแคล่วในระดับที่ต้องการ

ที่บริษัทได้ว่าจ้างรุ่งรัตน์ หนุ่มไทยทำทางฉลาดที่จบเอกภาษาอังกฤษจากมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต อะไรคือข้อแตกต่างสำหรับหนุ่มไทยผู้นี้ ทำไมเขาจึงเลือกเรียนภาษาอังกฤษ ผู้เขียนพยายามสืบหาคำตอบ

รุ่งรัตน์ศึกษาในโรงเรียนรัฐบาล เขาเล่าให้ผู้เขียนฟังว่า มีการสอนภาษาอังกฤษทั้งในโรงเรียนเอกชนและโรงเรียนรัฐบาลในไทย แต่โรงเรียนเอกชนมีทรัพยากรด้านการเงินมากกว่า ซึ่งทำให้สามารถว่าจ้างครูและมีเครื่องมือที่ดีกว่า (เช่นห้องปฏิบัติการทางภาษา ซึ่งนักเรียนใช้ฝึกฟังภาษาอังกฤษ) แม้ว่าจะมีการสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนรัฐบาล แต่ก็มีชั่วโมงเรียนน้อยคาบต่อสัปดาห์ และนักเรียนส่วนใหญ่ก็ไม่มีทักษะทางภาษาที่ดีพอเมื่อเขาจบการศึกษา “เหตุผลก็คือคนไทยโดยทั่วไปไม่ได้ใช้ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน และนักเรียนส่วนใหญ่มีความประหม่าในการฝึกพูด เพราะพวกเขาารู้สึกว่าเขาจะออกเสียงคำต่างๆ ได้ไม่ถูกต้อง” หลังจากจบการศึกษา ในขณะที่เพื่อนของรุ่งรัตน์เลือกเรียนในสาขาบัญชีและวิศวกรรม รุ่งรัตน์ก็ได้เลือกวิชาที่จำเป็นต้องใช้ทักษะภาษาอังกฤษ เขาจึงตัดสินใจเข้าศึกษาในสาขาการค้าระหว่างประเทศในมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง และเขาต้องศึกษาด้วยภาษาอังกฤษเป็นเวลา 4 ปี รุ่งรัตน์เล่าให้ฟังว่า ในช่วงที่เขากำลังเติบโต กระบวนการศึกษาธิการไม่ได้ให้ความสำคัญกับภาษาอังกฤษมากนัก

นั่นเป็นเพราะว่างานทุกชนิด ไม่ว่าจะ เป็นงานในหน่วยงานราชการหรือเอกชน ต้องการเพียงทักษะการพูดภาษาไทย จึงมีแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษน้อย บริษัทของชาวไทยอาจว่าจ้างพนักงานหนึ่งหรือสองคนเท่านั้นเพื่อเป็นหัวหน้าคุมงานด้านการส่งออก ซึ่งมีความจำเป็นจะต้องใช้ภาษาอังกฤษ

เขากล่าวว่า “ทุกวันนี้ ทุกอย่างเปลี่ยนแปลงไป นายกรัฐมนตรีเน้นมาตรฐานภาษาอังกฤษที่สอนในโรงเรียน รวมทั้งเทคโนโลยีสารสนเทศ” เขากล่าวต่อไปว่า “ผู้คนก็มีวิสัยทัศน์เปลี่ยนไปด้วย เพื่อนผมชื่นชมในตัวผมที่ผมได้ทำงานในบริษัทต่างชาติ และถึงแม้ว่าเพื่อนผมจะพูดภาษาอังกฤษไม่ได้ แต่ก็มั่นใจได้ว่า เขาจะสนับสนุนให้ลูกหลานได้เรียน”

ผู้เขียนได้ถามวิรัตน์ ผู้จัดการอาคารเช่าว่าทำไมเธอถึงได้พูดภาษาอังกฤษได้อย่างคล่องแคล่ว เธอได้เล่าให้ผู้เขียนฟังว่า ในโรงเรียนที่เธอเรียนนั้น แม้แต่ไวยากรณ์อังกฤษก็ยังสอนเป็นภาษาไทย จึงเป็นการยากที่จะฝึกพูด เพราะว่าเพื่อนและผู้ปกครองของเธอเองก็พูดภาษาไทย เธอเรียนวิชาเอกด้านจิตวิทยาในมหาวิทยาลัยซึ่งสอนเป็นภาษาไทย

เธอรู้สึกว่าเขาไม่สามารถจะหางานดีๆ ทำได้ เว้นแต่ว่าเธอจะศึกษาภาษาอังกฤษ เธอจึงเข้าเรียนในโรงเรียนที่สอนวิชาเลขานุการซึ่งมีการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษ เธอเล่าให้ผู้ฟังว่า “เราต้องเรียนวิชาบัญชี พิมพ์ดีด และทักษะวิชาเลขานุการอื่นๆ ซึ่งสอนเป็นภาษาอังกฤษทั้งหมด การเรียนในปีแรกจึงเป็นเรื่องที่ยากมากๆ”

“ครูที่สอนเป็นชาวต่างชาติมาจากประเทศอินเดีย สิงคโปร์ โดยมีสำเนียงการพูดที่ไม่เหมือนกันและเข้าใจยาก” เธอจึงต้องเรียนอย่างหนักเพื่อตามให้ทัน “ดิฉันคิดว่าคนที่รู้ภาษาอังกฤษได้เปรียบ และเดี๋ยวนี้เรามีโรงเรียนและสถาบันที่เปิดสอนสองภาษาลูกสาววัย 15 ปีของเธอได้ไปศึกษาที่สหรัฐอเมริกา โครงการแลกเปลี่ยนเป็นเวลา 1 ปี” การเรียนสองภาษาเป็นสิ่งที่ทวีความสำคัญยิ่งขึ้น และหากได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลและการชี้แนะของผู้ปกครองอย่างเหมาะสม เด็กไทยก็จะไม่ประสบกับสภาวะลำบากในการเรียนภาษาที่สอง เพียงแต่ว่าเขาควรจะเริ่มเรียนตั้งแต่เยาว์วัย

ในประเทศอินเดีย แม้ว่าอัตราการรู้หนังสือน้อยกว่าเรามาก แต่การเรียนสองภาษาเริ่มตั้งแต่อายุห้าขวบ และงานส่วนใหญ่ก็ต้องการความคล่องแคล่วในการใช้ภาษาอย่างน้อยสองภาษา การรู้ภาษาอังกฤษจะช่วยให้ประเทศประสบความก้าวหน้าในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และจะเป็นการก้าวยั้งขึ้นในการประสบผลสำเร็จในการแข่งขันในเวทีนานาชาติ ประเทศไทยก็สามารถแข่งขันได้ถ้าเยาวชนได้รับแรงบันดาลใจในลักษณะเดียวกัน □

แปลจาก

“Thailand English – speaking dilemma”

หนังสือพิมพ์เดอะเนชั่น

เขียนโดย อาชาติ วาร์มา

ครูไทยไปอบรม ICT ที่สิงคโปร์

Teachers from smaller, provincial, primary and secondary schools under the Office of the Basic Education Commission joined a second ICT training programme at Nanyang Polytechnic in Singapore. The course is designed to develop teachers knowledge and computer skills. Approximately 300 teachers attended the first, very successful training in April 2004 and as a result a further 400 teachers were given the same opportunity in October 2004. Apart from knowledge acquired from the training, participants had the chance to improve their English language skills, exchange culture as well as to observe different educational technology used in schools in Singapore.

ผลจาก การนำครูไอซีทีจากโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 300 คน ไปอบรมการใช้คอมพิวเตอร์ ตามโครงการอบรมทักษะการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนการสอนที่วิทยาลัย Nanyang polytechnic ณ สาธารณรัฐสิงคโปร์เมื่อเดือนเมษายน 2547 ปรากฏว่าประสบความสำเร็จอย่างดี โดยครูมีความกระตือรือร้นในการทำงาน สามารถใช้คอมพิวเตอร์ เพื่อค้นคว้าวิทยากรใหม่ๆ มาใช้ในการเรียนการสอนและติดต่อสื่อสารระหว่างกัน ที่สำคัญสามารถสร้างเว็บไซต์ของโรงเรียนตัวเองได้

นายอดิศักดิ์ โพธารามิก รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ จึงได้สานต่อโครงการนี้อีกครั้ง โดยการอบรมครั้งที่ 2 นี้

แบ่งเป็น 2 ส่วน ส่วนแรกสำหรับการอบรมครูภายในประเทศ จำนวน 3,500 คน และส่วนที่สองสำหรับพาไปอบรมที่วิทยาลัย Nanyang Polytechnic สาธารณรัฐสิงคโปร์ โดยส่วนที่สองนั้นคัดเลือกจากครูไอซีทีในโรงเรียนขนาดกลางและเล็ก จำนวน 400 คน แบ่งเป็น 2 รุ่น รุ่นแรก 120 คน และรุ่นที่สอง 280 คน ซึ่งเมื่อปลายเดือนตุลาคม 2547 ได้อบรมเสร็จสิ้นไปแล้วในรุ่นแรก และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการพร้อมด้วยผู้บริหารระดับสูงของกระทรวงศึกษาธิการ ได้เดินทางไปเป็นประธานมอบเกียรติบัตรให้กับครูที่จบหลักสูตรการอบรมดังกล่าว 120 คน ระหว่างวันที่ 21-22 ตุลาคม 2547

การอบรมครูไอซีทีในครั้งนี้ ปรากฏว่าประสบความสำเร็จเป็นที่น่าพอใจไม่ยิ่งหย่อน

กว่าครึ่งแรก โดยวิทยากรของสิงคโปร์ได้แสดงความชื่นชมว่า ครูมีความตั้งใจและกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ และค่อนข้างเรียนรู้ได้เร็วกว่ารุ่นแรก เนื่องจากมีพื้นฐานโปรแกรมปฏิบัติงานมาก่อนแล้ว อย่างไรก็ตาม อาจมีปัญหาดัดขัดอยู่บ้างตรงที่ไม่มีพื้นฐานในการโยงโปรแกรมปฏิบัติงาน เช่น พาวเวอร์พอยต์ ไมโครซอฟท์ เอ็กเซลล์ ฯลฯ ไปสู่โปรแกรมแฟลช โฟโต้ช้อป เป็นต้น รวมถึงติดขัดปัญหาด้านภาษาอังกฤษ ซึ่งทางสิงคโปร์ได้จัดวิทยากรเสริมมาช่วยดูแลเพิ่มอีก 7 คน เพื่อมาประกบคู่หนึ่งต่อหนึ่ง สำหรับคนที่ทำไม่ได้ ผลปรากฏว่าดีขึ้นมาก

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ได้ระบุว่า ผลจากการอบรมพบว่าประสบความสำเร็จพอสมควร โดยครูมีความเชื่อมั่นมากขึ้น นอกจากจะได้พัฒนาความรู้ไอซีที ได้เทคนิควิธีการสอนใหม่ๆ ได้ฝึกการใช้ภาษาอังกฤษในสถานการณ์จริงแล้ว ยังทำให้ครูเหล่านี้ได้แลกเปลี่ยนวัฒนธรรมและได้พบเห็นความก้าวหน้าของโรงเรียนในสิงคโปร์ ซึ่งจะไปจุดความคิดให้ครูกลุ่มนี้กลับไปพัฒนาโรงเรียนในไทยต่อไป โดยโครงการฝึกอบรมในต่างประเทศเช่นนี้จะมีต่อเนื่อง เพราะต้องการเห็นความเปลี่ยนแปลงของครูทางด้านวัฒนธรรม ความคิดและความรอบรู้ ซึ่งต้องรับเอาจากต่างประเทศบ้าง ไม่ใช่อบรมเพื่อได้การเรียนการสอนอย่างเดียว แต่ได้ทุกอย่าง นับเป็นจุดหักเห (Turning Point) ของกระทรวงศึกษาธิการ และของครูทุกคน ในขณะเดียวกันระบบการศึกษาก็เป็นจุดหักเหช่วยให้การพัฒนาเร็วขึ้น นับเป็นยุทธวิธีที่ต้องทำอย่างต่อเนื่อง จากนั้นไปครูจะก้าวกระโดดทางความคิด และต่อยอดไปได้อย่างรวดเร็ว ด้วยตนเอง โดยมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันเป็นเครือข่าย ซึ่งต่อไปอาจมีการอบรมในประเทศอื่นด้วย □

เอกอัครราชทูตสาธารณรัฐอินเดียเยี่ยมคารวะ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

ณัชชณิษ ผังสระ *

H.E. Mrs. Leela krishnamurthy Ponappa, the Indian Ambassador called on Education Minister, Mr. Adisai Bodharamik at the Ministry of Education on 30 November 2004 before her departure since her term in office expired.

H.E. the Ambassador and the Minister exchanged ideas on educational cooperation between India and Thailand. Discussions focused on efforts to develop of teaching methodology and English language learning in Thai primary and secondary schools.

เมื่อ วันที่ 30 พฤศจิกายน 2547 นางลีลา กฤษณะมูร์ติ โปนัปปา (H.E. Mrs. Leela Krishnamurthy Ponappa) เอกอัครราชทูตสาธารณรัฐอินเดียประจำประเทศไทย ได้เข้าเยี่ยมคารวะนายอดิศักดิ์ โพธารามิก รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ณ ห้องรับรองจันทร์เกษม อาคารราชวัลลภ โดยมี นายปิยะบุตร ชลวิจารณ์ ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงศึกษาธิการ และนางจรรยาพร ธรณินทร์ รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ฝ่ายต่างประเทศ เข้าร่วมสนทนาด้วย

นางลีลา กฤษณะมูร์ติ โปนัปปา เข้าเยี่ยมคารวะเพื่ออำลาในโอกาสที่จะพ้นจากการปฏิบัติหน้าที่ในประเทศไทย ได้กล่าวถึงความร่วมมืออันดีระหว่างไทยและสาธารณรัฐอินเดียด้านการศึกษาระดับอุดมศึกษากับมหาวิทยาลัยต่างๆ เช่น มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง ทั้งนี้ ไทยและสาธารณรัฐอินเดียอาจมีความร่วมมือหลักๆ ใน 3 สาขา โดยอาจดำเนินการภายใต้กรอบทวิภาคีหรือกรอบความร่วมมือแม่โขง-คงคา คือการพัฒนากระบวนการศึกษา การแพทย์แผนโบราณ และการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ เป็นต้น

* เจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์ 7ว สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สป.

นอกจากนี้ ยังมีความร่วมมือกับ มหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยมหิดล และ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในสาขาวิทยาศาสตร์ และมีความเห็นว่าควรมีความร่วมมือหรือ แลกเปลี่ยน ด้านการยอมรับคุณวุฒิการศึกษา ในระดับมหาวิทยาลัย เนื่องจากอินเดียได้จัดส่ง คณาจารย์มาดำเนินการสอนที่สถาบัน AIT ด้าน เทคโนโลยี และ Management เป็นประจำทุกปี ปีละ 6 คน โดยการสนับสนุนของรัฐบาล

นางลีลา กฤษณะมูรติ โปนัปปา กล่าวเพิ่มเติมว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวง ศึกษาธิการสาธารณรัฐอินเดีย มีความสนใจที่จะร่วมมือในโครงการแลกเปลี่ยนกับกระทรวง ศึกษาธิการไทย และได้รับทราบข้อเสนอบันทึก ความเข้าใจทางการศึกษาจากฝ่ายไทยแล้ว แต่เนื่องจากมีขั้นตอนต้องดำเนินการมาก จึงอยู่ในระหว่างการพิจารณาข้อเสนอของฝ่าย ไทย และได้เสนอว่าควรจะมีการแลกเปลี่ยน

ตำรา เอกสารต่างๆ ด้วย เพราะสาธารณรัฐ อินเดียเป็นแหล่งจัดพิมพ์หนังสือและตำราเรียน จึงมีตำราเรียนดีเป็นจำนวนมาก ซึ่งหากได้มีการแลกเปลี่ยนด้านนี้ จะทำให้ประเทศไทย จัดหาตำราเรียนในราคาถูกลงได้

นายอดิศักดิ์ โพธารามิก ได้กล่าว แสดงความขอบคุณในความร่วมมือที่ดียิ่ง ระหว่างไทยและสาธารณรัฐอินเดีย ในช่วง ระยะเวลาที่ผ่านมา พร้อมทั้งได้เสนอว่า ไทย และสาธารณรัฐอินเดียสามารถขยายความ ร่วมมือไปในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ โดยสาธารณรัฐอินเดียสามารถให้การสนับสนุน ด้านการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ในโรงเรียนระดับประถมและมัธยมศึกษา ซึ่งเป็นเรื่องที่เป็นไปได้ง่าย นางลีลา กฤษณะมูรติ โปนัปปา มีความเห็นด้วยกับเรื่องดังกล่าวและ จะนำเรื่องนี้กลับไปหารือกระทรวงศึกษาธิการ ของสาธารณรัฐอินเดียต่อไป □

รัฐมนตรีอาวุโสและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษา เยวชน และกีฬา ของกัมพูชามาเยือนไทย

กลุ่มความร่วมมือกับต่างประเทศ 2
สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สป.

At the invitation of the Thai Ministry of Education, H.E. Dr. Kol Pheng, Senior Minister and Minister of Education, Youth and Sports of Cambodia accompanied by other high officials paid a visit to Thailand during 21-26 December 2004. The main purpose of the visit was to promote cooperation between Cambodia and Thailand in education and joint projects which will be carried out in the near future.

ดร.กอล เฟ็ง รัฐมนตรี

อาวุโสและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษา เยวชน และกีฬาพร้อมคณะ ประกอบด้วยผู้บริหารระดับสูงของกัมพูชารวม 10 คน เดินทางมาเยือนประเทศไทยตามคำเชิญของกระทรวงศึกษาธิการ ระหว่างวันที่ 21-26 ธันวาคม 2547 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อฟื้นฟูความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับกัมพูชา เสริมสร้างความร่วมมือทางด้านการศึกษา ตลอดจนพิจารณาแนวทางการจัดทำโครงการที่สนใจร่วมกัน ตลอดระยะเวลาที่พำนักอยู่ในประเทศไทยคณะผู้แทนกัมพูชาได้เดินทางไปศึกษาดูงานด้านการจัดการศึกษาระดับต่างๆ ของกระทรวงศึกษาธิการ ทั้งในระดับก่อนปฐมวัย การประถมศึกษา การมัธยมศึกษา ตลอดจนการอุดมศึกษาการศึกษาพิเศษ และ การใช้ ICT เพื่อการศึกษา รวมทั้งได้เข้าเยี่ยมคารวะ นายอดิศักดิ์ โพธารามิก รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ และหารือ ระดับทวิภาคีกับผู้แทนระดับสูงของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อประสานความร่วมมือ

ด้านการศึกษาระหว่างไทยกับกัมพูชา ในวันที่ 22 ธันวาคม 2547 ด้วย

สำหรับการประชุมหารือระดับทวิภาคีระหว่างผู้แทนของกระทรวงศึกษาธิการไทยและกัมพูชาจัดขึ้นโดยมีนายปิยะบุตร ชลวิจารณ์ ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงศึกษาธิการทำหน้าที่ประธานการประชุมฯ ร่วมกับนายปก ทอน รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษา เยวชน และกีฬาของกัมพูชา และผู้ร่วมการประชุมฝ่ายไทย ประกอบด้วยผู้บริหารระดับสูงของสำนักงาน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา สำนักงานสภาพการศึกษาศึกษา กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา และผู้แทนจากกรมเอเชียตะวันออก กระทรวงการต่างประเทศ สำหรับสาระสำคัญของการประชุมหารือ นอกจากการแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านการจัดการศึกษาระหว่างกันแล้ว ยังได้หารือถึงกรอบ ความร่วมมือทางการศึกษาที่กัมพูชา

ให้ความสนใจด้วย อาทิ ฝ่ายไทยได้นำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับระบบและการปฏิรูปศึกษาของไทย การจัดการศึกษาพิเศษสำหรับเด็กพิการ และด้วยโอกาสการศึกษาระดับก่อนปฐมวัย โครงการรณรงค์ป้องกันสารเสพติดและโรคเอดส์ในสถานศึกษา และความร่วมมือด้านวัฒนธรรม

ในขณะที่ฝ่ายกัมพูชาให้ข้อมูลเกี่ยวกับระบบการศึกษาของกัมพูชาว่าครอบคลุมการจัดการศึกษาทั้งหมด 12 ปี โดยการศึกษา ในช่วง 9 ปีแรกรัฐบาลจัดให้แก่เด็กกัมพูชาทุกคนโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย และปัจจุบันประเทศกำลังเผชิญปัญหาเรื่องการหยุดเรียนกลางคัน การสอบตกซ้ำชั้น และนักเรียนมีสภาพพิการอันเนื่องมาจากภาวะทุพโภชนาการ สงคราม และสภาพยากไร้ต่างๆ ดังนั้น กัมพูชาจึงให้ความสนใจด้านการศึกษาพิเศษ และใคร่ขอรับความร่วมมือจากไทยทั้งในลักษณะทุนศึกษา และฝึกอบรมแก่ครู และการจัดตั้งศูนย์การศึกษา พิเศษที่กรุงพนมเปญ

ในการประชุมหารือดังกล่าว ฝ่ายไทยได้แสดงความพร้อมที่จะให้ความร่วมมือกับกัมพูชาในการพัฒนาด้านการศึกษา การจัดการฝึกอบรมแก่บุคลากรด้านการศึกษาพิเศษและจัดส่งผู้เชี่ยวชาญในสาขาดังกล่าวไปยังกัมพูชา และจะให้ความร่วมมือด้านเทคนิคและวิชาการแก่กัมพูชาเพื่อจัดตั้งศูนย์ระดับภูมิภาคของซีมีโอด้านการศึกษาพิเศษ รวมทั้งจะแสวงหาความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดหาทุนการศึกษาระดับปริญญาตรีโท และทุนฝึกอบรมในสาขาที่กัมพูชาให้ความสำคัญด้วย

ซึ่งฝ่ายกัมพูชาได้แสดงความสนใจและขอบคุณกระทรวงศึกษาธิการที่ได้ให้การต้อนรับอย่างอบอุ่น และให้ความร่วมมืออย่างดีในการพัฒนาการศึกษาและบุคลากรซึ่งเป็นทรัพยากรมนุษย์ ที่มีค่าของกัมพูชามาอย่างต่อเนื่อง

นอกจากนี้ คณะผู้แทนของกัมพูชาได้ศึกษาดูงานที่สถานศึกษาของไทยและได้หารือถึงความเป็นไปได้ของการจัดทำความร่วมมือ ด้านการศึกษา กับคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต โรงเรียนศรีอยุธยา โรงเรียนราชวินิต (ประถมศึกษา) โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ โรงเรียนกีฬาจังหวัดสุพรรณบุรี และเยี่ยมชมสถานที่สำคัญทางวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ของไทย คือพระบรมมหาราชวังและวัดพระศรีรัตนศาสดาราม อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา และศูนย์ศิลปะป้าชีพบางไทรฯ

การเดินทางมาเยือนประเทศไทยของรัฐมนตรีอาวุโสและรัฐมนตรีกระทรวงศึกษา เยาวชน และกีฬา กัมพูชา และคณะในครั้ง นี้ ได้แสดงถึงความมุ่งมั่นของไทยและกัมพูชาที่จะสานต่อความร่วมมือทางด้านการศึกษาให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น ส่งเสริมความเข้าใจอันดี และสะท้อนถึงความจริงใจของไทยในการสนับสนุน พัฒนาและยกระดับมาตรฐานการศึกษา และอาชีพของประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งจะส่งผลถึงการมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของชาวกัมพูชา และเกิดความมั่นคง สันติภาพ ตลอดจนเสริมสร้างความเป็นปึกแผ่นของอาเซียนในอนาคต □

วารสารความร่วมมือกับต่างประเทศของกระทรวงศึกษาธิการ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเป็นสื่อในการเผยแพร่ข้อมูลและความเคลื่อนไหว รวมทั้งความคืบหน้าของกระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของในด้านความร่วมมือกับต่างประเทศ
2. เพื่อเป็นแหล่งรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความร่วมมือกับต่างประเทศของกระทรวงศึกษาธิการสำหรับใช้ในการสืบค้น อ้างอิงในส่วนที่เกี่ยวข้อง ต่อไป
3. เพื่อเป็นเวทีแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวกับความร่วมมือกับต่างประเทศของกระทรวงศึกษาธิการ ในอันที่จะนำมาซึ่งการพัฒนาความร่วมมือกับต่างประเทศในอนาคต

สำนักงาน

สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
ถนนราชดำเนินนอก เขตดุสิต
กรุงเทพฯ 10300
โทร. 0-2628-5646-9,
โทรสาร 0-2281-0953
<http://www.moe.go.th/icpmoe>
<http://www.thainatcom.org>

ผู้จัดการ

นายมานะ ภาแก้วจันทร์

กำหนดออก

ปีละ 4 ฉบับ ประจำเดือน มกราคม - มีนาคม, เมษายน- มิถุนายน, กรกฎาคม- กันยายน และตุลาคม- ธันวาคม

ที่ปรึกษา

- ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
- รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
- ฝ่ายต่างประเทศ

บรรณาธิการ

นางสาวจุไรรัตน์ แสงบุญนำ
ผู้อำนวยการ
สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

นายไพศาล วิชาลาภรณ์
นางอรชชาติ สืบสิทธิ์
นางสาวดุริยา อมตวิวัฒน์
นายมานะ ภาแก้วจันทร์
นางยุวดี ภูริโกไคย
Ms.Elizabeth Saul
นางอุทัยวรรณ ไชคบุญยสิทธิ์
นางภัสศรี ศิริประภา

**THE BULLETIN ON INTERNATIONAL COOPERATION
OF THE MINISTRY OF EDUCATION**

Objectives

1. To disseminate updated summaries on the work of the Ministry of Education and collaborating organizations on international cooperation
2. To serve as a reference point and platform to stimulate further research into specific programmes and activities
3. To promote the exchange of ideas and information to develop future cooperation

Date of Issue

The Bulletin is a quarterly periodical issued in January, April, July and October.

Advisors

- Permanent Secretary,
Ministry of Education
- Deputy Permanent Secretary
for Education (Foreign Affairs)

Office

Bureau of International Cooperation,
Office of the Permanent Secretary,
Ministry of Education,
Ratchadamnoen Nok Avenue,
Bangkok 10300, Thailand.
Tel. 0 2628 5646-9,
Fax. 0 2281 0953
<http://www.moe.go.th/icpmoe>
<http://www.thainatcom.org>

Editor

Churairat Sangboonnum
Director,
Bureau of International Cooperation

Assistant Editors

Paisal Wisalaporn
Orachart Suebsith
Duriya Amatavivat
Mana Pornkaewchan
Yuwadee Phooriphokhai
Elizabeth Saul
Utaivan Chokbunyasit
Patsri Siriprapa

Manager

Mana Pornkaewchan

Joint Message on the occasion of World Teachers' Day, 5 October 2004

On World Teachers' Day, and on any other day for that matter, the basic message that a teacher needs to receive is quite simple. "We appreciate you". That message cannot be repeated often enough, by those of us in the United Nations family and by those who interact with you every day.

We highly appreciate you having chosen this profession, one so fundamental to society, and the fact that you continue in it, despite - and often because of - the challenges you face. We value the initiatives you take in opening doors of knowledge and tolerance for each girl and boy. We are aware of what your profession demands of you" of your responsibilities and of your rights. We acknowledge the difficulty of your task, and the fact that it takes professional training and a decent work environment to teach well. We appreciate the care you take to direct your knowledge at children with special needs, and your awareness that all students have individual needs. We value your ability, developed through training and experience, to listen to your students and to shift the responsibility of being a learner from your shoulders to theirs.

In sum, we appreciate you, and we call upon parents, community leaders, business people, trade unions and government officials, especially educational authorities, to find a way, this World Teachers' Day, to tell you just that, in their own words and in their own way.

Koïchiro Matsuura
Director-General
UNESCO

Juan Somavia
Director-General
ILO

Mark Malloch Brown
Administrator
UNDP

Carol Bellamy
Executive Director
UNICEF

สาส์นร่วมเนื่องในวันครูโลก จัดทำโดย องค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO) องค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO) โครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (UNDP) และองค์การกองทุนเด็กแห่งสหประชาชาติ (UNICEF) รายละเอียดอ่านได้ในฉบับนี้เรื่อง 'วันครูโลก'

...แม้ในปัจจุบันเทคโนโลยีจะก้าวหน้า ข้อมูลข่าวสารไร้พรมแดน แต่ก็ไม่สามารถทดแทนครูได้ เพราะการศึกษามีใช่เป็นเพียงการรับความรู้ รับข้อมูลข่าวสารเท่านั้น สิ่งสำคัญกว่าคือ การฝึกคิด การบ่มนิสัยให้แต่ละคนสามารถพึ่งพาตนเอง และมีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อผู้อื่น ส่วนนี้ต้องใช้คนสอนเท่านั้นยิ่งเทคโนโลยีก้าวไกลเพียงใด ก็ยิ่งต้องการครูที่มีความสามารถมากขึ้นเพียงนั้น ครูต้องพัฒนาตนเองให้รู้เท่าทันโลก จึงจะสามารถอบรมบ่มนิสัยคนในยุคใหม่ได้

พระราชดำรัส สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
เนื่องในโอกาสวันครูโลก ๕ ตุลาคม ๒๕๔๗